

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα	5
Ἡ σύλληψις τοῦ τιμίου Προδρόμου	7
Τό γενέθλιον Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	13
Τρεῖς ἀρχές	18
Τό κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ	26
Ἔχουμε ἀνάγκη κηρύγματος μετανοίας	33
Ὁ νέος Ἰορδάνης	41
Ὁ πρόδρομος καί βαπτιστής Ἰωάννης	47
Ἡ μαρτυρία τοῦ Βαπτιστοῦ	53
Ποιό τό κήρυγμα τοῦ Προδρόμου;	60
Μία μαρτυρία	66
«Ἴδε ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ...»	72
Στή φυλακή	85
Μία φωνή	91
Ἀποτομή τῆς κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	97
Γιά τήν ἀλήθεια!	104
Ὁ τίμιος Πρόδρομος εἶναι θαυματουργός	111

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχύ προκατάλαβε.

Ἡ πρῶην οὐ τίκτουσα, στεῖρα εὐφράνθητι· ἰ-
δού γάρ συνέλαβες, Ἡλίου λύχνον σαφῶς, φωτί-
ζειν τόν μέλλοντα, πᾶσαν τήν οἰκουμένην, ἀβλε-
ψίαν νοσοῦσαν· χόρευε Ζαχαρία, ἐκβοᾶν παρρη-
σία· προφήτης τοῦ Ὑψίστου ἐστίν, ὁ μέλλον τί-
κτεσθαι.

Σημείωμα εκδότου

Πρό ἔτων ἀγωνιζόμενος νέος οικογενειάρχης, ὀνόματι Ἰωάννης, ἐξέφρασε τὴν διάθεσι νά συνδράμη οικονομικῶς προκειμένου νά κυκλοφορήσῃ δωρεάν, πρὸς ψυχικὴ ὠφέλεια ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἓνα τεύχος ἀναφερόμενον στὸν Ἅγιον Τίμιον καὶ Βαπτιστὴν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον.

Ὁ εὐσεβὴς του πόθος, Θεοῦ συνεργοῦντος, ἤδη ἔγινε πραγματικότης.

Τὰ κείμενα πού ἀκολουθοῦν εἶναι ἀπὸ ἐνδιαφέροντα ἄρθρα καὶ ὁμιλίαι τοῦ συγχρόνου ὁμολογητοῦ καὶ ὑπερμάχου τῆς Ὁρθοδοξίας Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου πρώην Μητροπολίτου Φλωρίνης κ. Αὐγουστίνου.

Μέ τὴν βεβαιότητα πὼς τὰ ἐμπνευσμένα πατρικά καὶ ἐπίκαιρα σαλπίσματα θά μᾶς ἀφυπνίσουν ἀπὸ τὸν ὕπνον τῆς ἀμελείας καὶ θά συντελέσουν στὸ νά χρησιμοποιήσουμε ὄχι μόνον τὸ κλειδί τῆς σωτηρίας μας, τὴν μετάνοια, ἀλλὰ καὶ στὸ νά συστρατευθοῦμε με τοὺς θερμούς ἀγωνιστὰς τῆς παρατάξεως Κυρίου, ἐκδίδονται πρὸς δόξαν Θεοῦ, τιμὴν Ἁγίου Ἰωάννου

Προδρόμου καί πνευματικήν ὠφέλειαν τῶν πιστῶν πού θά τά μελετήσουν.

Ὁ Κύριος τοῦ ἐλέους, διά τῶν πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, νά σκέπη, φρουρῇ, φυλάττη καί εὐλογῇ τήν κατ' οἶκον ἐκκλησίαν τῶν δούλων Του Ἰωάννου καί Παρασκευῆς μετά τῶν τέκνων αὐτῶν· ἀνταμείψη δέ τήν πνευματικήν τους ἐλεημοσύνην πολλαπλασιῶς, πνευματικῶς καί ὑλικῶς, προσκαίρως καί αἰωνίως. Οἱ βουλόμενοι ἄς εὐχῶνται ὑπέρ αὐτῶν.

Θερμές εὐχαριστίες ὀφείλονται καί πρὸς τήν Ἱεράν Μονήν Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης γιά τήν πρόθυμη ἀνταπόκρισι στήν παράκλησι μας νά ἐντοπισθοῦν καί ἀποσταλοῦν τά σχετικά κείμενα τοῦ ἀγωνιστοῦ Ἱεράρχου π. Αὐγουστίνου.

Μέ τήν εὐχή νά ἀξιοποιηθῇ καλῶς τό ἀξιοπρόσεκτο περιεχόμενο τοῦ βιβλίου αὐτοῦ καί νά συμβάλῃ οὐσιαστικά στήν ἀπόκτησι καρπῶν μετανοίας καί ἀρετῆς, διά τῶν πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, κυκλοφορεῖ πρὸς δόξαν Θεοῦ καί ψυχικήν ὠφέλειαν ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Καλή μελέτη.

Πληροφορίες διά τήν ἀποστολήν τευχῶν εἰς τό τηλέφωνον τῶν ἐκδόσεων «Ὁρθόδοξος Κυψέλη» 2310212659, σέ ὄρες γραφείου.

Ἡ σύλληψις τοῦ τιμίου Προδρόμου

«Εὐφράνθητι στεῖρα ἢ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ἢ οὐκ ᾠδίνουσα· ὅτι πολλά τά τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τόν ἄνδρα» (Γαλ. 4, 27)

Ζοῦμε, ἀγαπητοί μου, σέ ἐποχή ἀπιστίας. Ἀπό τούς ἑκατό ἀνθρώπους ζήτημα εἶναι σήμερα ἐάν ἓνας πιστεύη εἰλικρινά στό Θεό. Οἱ ἄλλοι, ἐάν δέν εἶναι τελείως ἀπιστοί καί ἄθεοι, γιά νά δικαιολογήσουν τήν ὀλιγοπιστία τους, λένε· Γιά νά πιστέψω, θέλω νά δῶ θαῦμα· ἂν δῶ ἓνα θαῦμα, τότε θά πιστέψω.

Ἄλλ' ἐάν ὑπάρχει στόν κόσμο μιά θρησκεία μέ θαύματα, αὐτή εἶναι ἡ θρησκεία πού ἴδρυσε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός διά τοῦ τιμίου του αἵματος. Τό θαῦμα σ' αὐτήν δέν εἶναι κάτι σπάνιο. Ἡ θρησκεία μας εἶναι ζυμωμένη μέ τό θαῦμα, εἶναι γεμάτη θαύματα. Ποιός μπορεῖ νά μετρήσῃ τά θαύματα τῆς θρησκείας μας; Εἶναι ἀναρίθμητα.

Ἄπ' ὄλα τὰ θαύματα θά ποῦμε μόνο ἓνα μέ τήν εὐκαιρία τῆς σημερινῆς ἑορτῆς.

Θαῦμα εἶναι ἡ σημερινή ἑορτή. Ποιός ἑορτάζει σήμερα; Ἦτανε, λέει, κοντά στά χρόνια τοῦ Χριστοῦ ἓνα ἀντρόγυνο· ὁ Ζαχαρίας καί ἡ Ἐλισάβετ. Ἄντρόγυνο εὐσεβές καί ἀγαπημένο. Ἀλλά κάτι τούς ἔλειπε· καί ἅμα λείπη αὐτό ἀπό τό σπίτι, τό σπίτι δέν εἶναι εὐτυχισμένο. Ἔλειπε τό παιδί! Δέν ἦτανε τό χρόνια ἐκεῖνα σάν τά σημερινά, τά μοντέρνα χρόνια, πού τό παιδί πιά δέ θεωρεῖται στό σπίτι μιά εὐλογία, ἀλλά τό παιδί καί ἰδίως τά πολλά παιδιά θεωροῦνται συμφορά.

Σήμερα οἱ μανάδες καί οἱ πατεράδες, μέ μέσα φοβρά καί τρομερά, μέ σατανικά μέσα, πού ντρέπεται καί νά τά πεῖ κανεῖς, προσπαθοῦν νά ξερριζώσουν μέσα ἀπό τά σπλάχνα τους τή ζωή. Κάθε παιδάκι, πού φυτρώνει μέσα στήν κοιλιὰ τῆς μάνας, εἶναι κρίνο τοῦ οὐρανοῦ. Δέν εἶναι οὔτε τοῦ ἀντρός, οὔτε τῆς γυναικός. Ἄμα δέ θέλῃ ὁ Θεός, δέ γεννιοῦνται παιδιά. Λοιπόν κάθε παιδάκι, πού πιάνεται μέσ' στήν κοιλιὰ τῆς μάνας, εἶναι κρίνο τοῦ οὐρανοῦ. Καί αὐτό τό κρίνο πάει ἡ μάνα, μέ τούς γιατρούς τούς ἄθεους καί ἄπιστους καί μέ τοῦ ἀντρός της τή συνενοχή, καί τό ξερριζώνει ἀπό μέσα της. Ἄν πᾶς καί ξερριζώσης ἓνα βασιλικό, ἡ νοικοκυρά θά σοῦ σπάσῃ τό κεφάλι. Ἄντε νά βγάλῃς ἓνα βασιλικό ἀπό τή γλάστρα τῆς γειτόνισσας... Δέν τολμᾶς. Ἡ ἴδια ὅμως ἐκείνη γυναίκα,

πού δέν τολμάει ὁ ἄλλος νά πειράξῃ τό βασιλικό της, πάει μέ τά χέρια της καί ξερριζώνει μέσα ἀπό τά σπλάχνα της βασιλικό καί κρίνο οὐράνιο, τό παιδί της. Ποιά; Ἡ μάνα!

Ἐγώ δέν ξέρω πió μεγάλο ἀμάρτημα ἀπ' αὐτό στή γενεά μας. Καί ἂν θά καταστρέψῃ ὁ Θεός τόν κόσμο, ἀπό αὐτό τό ἀμάρτημα θά τόν καταστρέψῃ. Ἄν ἔρθῃ ἓνας καί μοῦ πῆ, Ἐγκρέμισα μιά ἐκκλησία, θά τόν συγχωρέσω· γιατί θά τοῦ πῶ, Πήγαινε νά ξαναφτειάξῃς τήν ἐκκλησία, πάρε πέτρες καί φτειάξ' την. Ἄν πῆ ὅμως μιά γυναίκα, ὅτι Ἐγώ πῆγα στούς γιατρούς καί πῆρα φάρμακα καί ξερρίζωσα τό παιδί ἀπό μέσα μου, ἐγώ δέν ξέρω ἂν βρίσκεται μετάνοια γι' αὐτό. Ποῦ πρέπει νά πάῃ αὐτή ἢ γυναίκα; ποιόν πνευματικό νά βρῆ; τί κομποσχοίνια καί τί νηστεῖες πρέπει νά κάνῃ;... Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερο ἀμάρτημα.

Καί ὅμως τώρα αὐτό ἔγινε μόδα! Προτοῦ νά παντρευτοῦνε, συμφωνᾶνε· Θά γεννήσουμε ἓνα, θά γεννήσουμε δύο, καί μετά στόπ! Καί ὄχι μόνο σέ φτωχικές οἰκογένειες, ἀλλά καί στίς οἰκογένειες ἐκείνων πού ἔχουν λεφτά, πού ἔχουν παραδάκι καί μποροῦν νά τρέφουν καί δυό ντουζίνες παιδιὰ ἀλλά τρέφουν ἀντί παιδιὰ σκυλιά. Οἱ φτωχές οἰκογένειες, μέχρι πρό τινος τοῦλάχιστον, γεννοῦσαν παιδιὰ. Τώρα κι αὐτές παρασύρονται ἀπό τή μόδα· τώρα ὄχι μόνο στό Κολωνάκι, ἀλλά καί στό Περιστερί, παντοῦ πῆγε ἡ ψώρα....

Βέβαια τό θέμα εἶναι μεγάλο. Ἀλλά θά μποροῦσα

νά σᾶς ἀποδείξω, ὅτι κάποτε, πού ἡ πατρίδα μας ἦτανε πολύ φτωχότερη, τρέφανε τότε καί πέντε καί δέκα παιδιά. Ἄμα δέν ἔχης τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἓνα παιδί νά ἔχης, δέ θά τό χαρῆς ἄν ἔχης τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, καί πέντε καί δέκα καί δεκαπέντε καί εἴκοσι παιδιά, θά τ' ἀναστήσης δέν εἶναι αὐτά παραμύθια. Ἀλλά τώρα ἡ ἀπιστία διατάζει ἓνα παιδί ἐδῶ, ἓνα ἐκεῖ, δύο κάπου - κάπου τά ἄλλα πᾶνε τώρα νά τά ἐξο- ντώσουνε.

Δέ σκεπτότανε ὁμως ἔτσι ὁ Ζαχαρίας καί ἡ Ἐλισάβετ. Αὐτοί παρακαλοῦσανε τό Θεό, νά τούς δώση παιδί. Καί ὁ Μεγαλοδύναμος, σέ μιά ἡλικία πού ἦτανε περασμένα τά χρόνια τους, τούς ἔδωσε παιδί. Καί τό παιδί αὐτό εἶναι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ὁ μεγαλύτερος ἄνδρας τῆς παλαιᾶς διαθήκης. Τό γεγονός αὐτό, τήν σύλληψη, τό ὅτι δηλαδή πιάστηκε τό παιδί μέσα στήν ἁγία κοιλία τῆς Ἐλισάβετ, αὐτό τό θαῦμα τῆς συλλήψεως, ἑορτάζει σήμερα 23 Σεπτεμβρίου ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία....

Ἄλλά θά μοῦ πῆτε τώρα:

—Αὐτά πού εἶπες ἦταν «*τῶ καιρῶ ἐκείνῳ*». Ἐμεῖς θέλουμε θαῦμα τώρα, στίς μέρες μας.

Ἄχ, ἀδέρφια μου! Γίνονται καί σήμερα θαύματα. Ἀλλά ὅλα τά θαύματα νά δοῦμε, ἅμα δέ δοῦμε ἓνα θαῦμα, θά πᾶμε στήν κόλασι. Καί ποιό εἶναι αὐτό; Τό

μεγαλύτερο θαῦμα, πού πρέπει ὁ καθένας νά τό ἀπολαύσῃ, εἶναι **νά ἀλλάξῃ ἡ καρδιά μας**. Ἄχ αὐτές οἱ καρδιές, πού εἶναι γεμάτες μῖσος καί κακία, πού εἶναι γεμάτες φίδια καί ὀχιές καί σκορπιούς, πού ἔχουν μέσα ἀκολασία καί διαφθορά, πού ἔχουν φιλαργυρία καί πλεονεξία! Αὐτές οἱ καρδιές πῶς θά ἀλλάξουν; *«Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καί πνεῦμα εὐθές ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου»* (Ψαλμ. 50, 12). Πῶς αὐτή ἡ καρδιά θά ἀλλάξῃ; Εἶναι πολύ ἀπλό. Νά πιστέψουμε, ἀδέρφια μου, ὄχι πέντε τοῖς ἑκατό ἀλλά ἑκατό τοῖς ἑκατό, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεός, εἶναι ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καί Κύριος τῶν κυριευόντων, εἶναι τό ἄλφα καί τό ὠμέγα, εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ κόσμου. Σ' αὐτόν νά πιστέψουμε μέ ὅλη μας τὴν ψυχή.

Καί κάτι ἄλλο ἀκόμα. Νά παραδεχτοῦμε ὅλοι μας, ὅτι εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ καί ὅτι ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ μετάνοια. Καί μετὰ τί νά κάνουμε. Νά ἐξομολογηθοῦμε. Ὑπάρχουν Χριστιανοὶ πού ἔχουν χρόνια νά ἐξομολογηθοῦνε. Ἀπὸ τοὺς χίλιους Χριστιανούς, πέντε μόνο ἐξομολογοῦνται. Οἱ ἄλλοι δὲν ἐξομολογοῦνται, καί κοινωνοῦν τὰ ἄχραντα μυστήρια ἔτσι ἀπροετοίμαστοι. Θά κολαστοῦμε...

Ναί, ἀδελφοί μου! Νά πιστέψουμε ὅπως ὁ Ζαχαρίας καί ἡ Ἐλισάβητ, ὅπως ὁ Ἀβραάμ καί ἡ Σάρρα, ὅπως ἐπίστευσαν ὅλοι οἱ ἅγιοι.

Εἶθε ὅλοι, μικροὶ καί μεγάλοι, ἄντρες καί γυναῖ-

κες, νά πιστέψουμε στό Χριστό. Βουλῶστε τά αὐτιά σας μέ βουλοκέρι, νά μήν ἀκοῦτε τί λένε οἱ ἄπιστοι, οἱ ἄθεοι, οἱ μασόνοι... Κρατῆστε μέσ' στήν καρδιά σας τήν πίστι. Καί νά μᾶς ἀξιώσῃ ὁ Θεός, ὅταν φτάσουμε στήν τελευταία στιγμή τῆς ζωῆς μας, νά κάνουμε τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ καί νά ποῦμε κ' ἐμεῖς: «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*» (Λουκ. 23, 42). Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

(Ὁμιλία στόν ἱ. ναό Χαλανδρίου - Ἀθηνῶν Κυριακή 23 Σεπτεμβρίου πρό τοῦ 1967. Καταγραφή καί σύντμησις 23-9-2001).

* * *

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχύ προκατάλαβε.

Προφήτα καί Πρόδρομε, τῆς παρουσίας Χριστοῦ, ἀξίως εὐφημῆσαί σε, οὐκ εὐποροῦμεν ἡμεῖς, οἱ πόθῳ τιμῶντές σε· στείρωσις γάρ τεκούσης, καί πατρός ἀφωνία, λέλυνται τῇ ἐνδόξῳ, καί σεπτῇ σου γεννήσει, καί σάρκωσις Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, κόσμῳ κηρύττεται.

24 ΙΟΥΝΙΟΥ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ*

...Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἅγιος τῆς παλαιᾶς διαθήκης. Εἶναι τό πιό λαμπρό ἀστέρι τοῦ ἀρχαίου κόσμου, πρὶν νά ἔρθῃ ὁ Χριστός. Δέν τό λέμε ἐμεῖς· τό λέει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Εἶπε, ὅτι ἄλλος σάν τόν Ἰωάννη δέν γεννήθηκε μεταξύ τῶν ἀνθρώπων (Ματθ. 11, 11). Καί ὁμως καί αὐτός ὁ Ἰωάννης μπροστά στό Χριστό θεωροῦσε τόν ἑαυτό του πολύ μικρό καί ταπεινό καί ἔλεγε ὅτι δέν εἶναι ἄξιος νά σκύψῃ καί νά λύσῃ «τόν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος», δηλαδή τά κορδόνια τῶν παπουτσιῶν τοῦ Χριστοῦ (Ἰωάν. 1, 27).

Ὅλη ἡ ζωή τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, ἀπ' τήν ἀρχή μέχρι τό τέλος, ἦταν μιά ζωή ὄχι συνηθισμένη. Δέν ἦταν σάν τῆ ζωῆ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἦταν ζωῆ πού προκαλοῦσε τό θαυμασμό ὄλων. Ὁ Ἰωάννης ἦταν

* Ἀπό τό βιβλίον «Μυρίπνοια Ἄνθη», ἐκδοσις Δ' 1995, Ἐκδόσεις Ὁρθ. Χριστ. Ἀδελφ. «Ὁ Σταυρός».

πραγματικά μεγάλος. Καί μόνο ή γέννησίς του φτάνει ν' αποδείξη, ότι ό Ιωάννης ήταν μεγάλος. Γιατί, όπως λέει τό Ευαγγέλιο, ήρθε στή ζωή μέ θαύμα. Ποιό θαύμα; Για νά σᾶς δώσω μιᾶ ιδέα τοῦ θαύματος, πού ἔγινε κατά τή γέννησί του, θ' ἀναφέρω ἕνα παράδειγμα.

Ἐάν σᾶς δείξω ἕνα μάρμαρο καί σᾶς πῶ, ότι στό μάρμαρο αὐτό θά φυτρώση ἕνα ὄμορφο λουλούδι, ποιός θά μέ πιστέψη; Τά λουλούδια φυτρώνουν μέσα σέ χῶμα ἐκλεκτό. Φυτρώνουν μέσα σέ γλάστρες, πού περιποιῶνται οἱ νοικοκυρές. Δέν φυτρώνουν πάνω στό μάρμαρο, πού εἶναι πλυμένο καί δέν ἔχει καθόλου χῶμα. Ἐ, αὐτό πού δέν γίνεται στό μάρμαρο ἔγινε στήν περίπτωσι τοῦ ἀγίου Ἰωάννου. Γεννήθηκε ἀπό γυναῖκα, πού ὄχι μόνο ὁ ἄντρας της ήταν πολύ ἡλικιωμένος, ἀλλά καί ἡ ἴδια ήταν στεῖρα. Καί ὄχι μόνο στεῖρα, ἀλλά καί πολύ ἡλικιωμένη. Σάν μάρμαρο ήταν ὡς πρός τό ζήτημα τῆς τεκνογονίας. Στό μάρμαρο, ὅπως εἶπαμε, δέν φυτρώνει λουλούδι καί σέ στεῖρα καί ἡλικιωμένη γυναῖκα εἶναι ἀδύνατη ἡ τεκνογονία. Ἀκούστηκε ποτέ καμμία γυναῖκα 70 χρόνων, πού στά νιάτα της ήταν καί στεῖρα, νά γεννήσῃ παιδί; Καί ὅμως ἡ στεῖρα καί ἡλικιωμένη γυναῖκα, ἡ Ἐλισάβητ, γέννησε παιδί γέννησε τόν Ἰωάννη. Νά τό θαύμα.

Ὁ πατέρας του, ὁ ἱερεὺς Ζαχαρίας, ὅταν ἀπό τόν ἄγγελο ἄκουσε, ότι ἡ γυναῖκα του Ἐλισάβητ, πού στά νιάτα της δέν γέννησε, θά γεννοῦσε τώρα στά γεράματα της παιδί, δέν ἤθελε νά πιστέψῃ πῶς θά γινόταν ἔ-

να τέτοιο πρᾶγμα, καί γιά τήν ἀπιστία του αὐτή τιμωρήθηκε καί ἔμεινε ἄλαλος. Λύθηκε ἡ γλῶσσα του καί μίλησε τή μέρα πού ἐπρόκειτο νά δοθῆ ὄνομα στό παιδί. Πῶς θέλεις νά ὀνομάσουμε τό παιδί; ρώτησαν οἱ συγγενεῖς τό Ζαχαρία. Καί ὁ Ζαχαρίας ἔγραψε πάνω σέ μιά πινακίδα τό ὄνομα Ἰωάννης. Καί μόλις τῷγραψε, ἄνοιξε τό στόμα του καί μίλησε. Καί ὄχι μόνο μίλησε, ἀλλά ἔκαμε καί ἕνα ποίημα, ὄχι σάν τά ποιήματα τοῦ κόσμου πού ἔχουν ὁμορφες καί ταιριαστές λέξεις, ἀλλά ποίημα γεμᾶτο θεῖο νόημα, ποίημα θεόπνευστο, ποίημα - προσευχή, ποίημα - προφητεία. Ὁ Ζαχαρίας προφήτεψε τί μέλλει νά γίνῃ τό παιδί (Λουκ. 1, 68-79).

Θαῦμα ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου, ἀλλά θαῦμα ἦταν καί ὅλη ἡ ζωὴ του κατόπιν. Ὁ Ἰωάννης, ὅταν ἤρθε ὁ καιρός, ἔφυγε ἀπό τό σπίτι καί πῆγε μακριά, πολύ μακριά, στήν ἔρημο πού ἦταν πέρα ἀπό τόν Ἰορδάνη, κι' ἐκεῖ ἔμεινε χρόνια πολλά καί ζοῦσε μιά ζωὴ πολύ σκληρή. Κατοικία του οἱ σπηλιές. Ποτό του τό νερό τοῦ Ἰορδάνη. Τροφή του οἱ ἀκρίδες. Τό ροῦχο του σκληρό, φτιαγμένο ἀπό τρίχες καμήλας. Συντροφιά του τά ἄγρια θηρία. Βιβλίον πού μελετοῦσε ἡ φύσις, ὅσα ἔκαμε ὁ Θεός. Χαρά του ἡ προσευχή. Ἐλπίδα του, πού γέμιζε τήν καρδιά του, ὁ λόγος, ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστός καί ὅτι αὐτός θά ἔπρεπε νά προετοιμάσῃ τό λαό γιά νά ὑποδεχθῆ τό Λυτρωτή τοῦ κόσμου.

Καί ὅταν ἤρθε ἡ ὥρα, ὁ Ἰωάννης ἄρχισε νά διδάσκη τό λαό. Τό κήρυγμά του ἦταν ἡ μετάνοια. Μέ πο-

ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Μάρκ. 1, 1-8

Τρεῖς ἀρχές*

«Ἀρχή τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 1, 1)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, Κυριακή πρό τῶν Φώτων, τό εὐαγγέλιο ὁμιλεῖ γιά τόν Ἰωάννη τό Βαπτιστή καί Πρόδρομο, γιά τό κήρυγμά του καί τό ἔργο του. Ὁ Ἰωάννης ἦταν ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ μέ σκοπό νά προετοιμάση τό ἔδαφος γιά τήν ὑποδοχή τοῦ Χριστοῦ. Σπουδαῖο τό ἔργο του, σπουδαιότερο ἀπό τά ἔργα ὄλων τῶν ἄλλων προφητῶν τῆς παλαιᾶς διαθήκης. Διότι ὁ Ἰωάννης ὄχι μόνο προανήγγειλε, ὅτι θά ἔρθῃ ὁ Χριστός, ἀλλ' εἶχε καί τή μοναδική τιμή νά τόν δει-

* Ἀπό τό βιβλίο «Σταγόνες ἀπό τό ὕδωρ τό ζῶν», ἔκδοσις Δ', Ἐκδόσεις Ὁρθ. Χριστ. Ἀδελφ. «Ὁ Σταυρός», Ἀθῆναι 2001.

ξη μέ τό δάχτυλό του καί νά τόν βαπτίση μέ τό χέρι του.

Γιά νά καταλάβουμε, πόσο μεγάλος ἦταν, ἀρκεῖ νά ποῦμε ὅτι ἦταν προφήτης προφητευμένος! Ἄλλοι, δηλαδή, προφῆτες τῆς Π. Διαθήκης, καί συγκεκριμένα ὁ Ἡσαΐας καί ὁ Μαλαχίας, προφήτευσαν γι' αὐτόν, καί σήμερα ἀκούσαμε τά λόγια τους: «*Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω τόν ἄγγελόν μου πρό προσώπου σου, ὅς κατασκευάσει τήν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου*» (Μαλ. 3, 1) καί «*Φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τήν ὁδόν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τάς τρίβους αὐτοῦ*» (Ἠσ. 40, 3). Διαβάζοντας αὐτά στούς προφῆτες ὅλοι περίμεναν, πότε θά ἔρθη αὐτός ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ πού θά προηγηθῇ ἔμπρός ἀπό τό Μεσσία καί θά ἐτοιμάσῃ τό δρόμο γιά νά περάσῃ ἐκεῖνος· ὅλοι περίμεναν, πότε θ' ἀκουστῇ στήν ἔρημο κάποιος νά φωνάζῃ καί μέ τό κήρυγμά του νά ἐτοιμάζῃ τίς ψυχές γιά τήν ὑποδοχή τοῦ Μεσσία. Ἐγνώριζαν ὅτι, ὅταν ἐφανιστῇ αὐτός, ὁ Χριστός δέν θ' ἀργήσῃ πλέον νά φανῇ....

* * *

Πῶς ἀρχίζει σήμερα τό εὐαγγέλιο; «*Ἀρχή τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ*» (Μάρκ. 1, 1). Κάνει ἀρχή μιλώντας γιά «*ἀρχή*». Γιά ποιᾶ ἀρχή μιλάει; Γιά τήν ἀρχή τοῦ εὐαγγελίου. Ἡ λέξι «*εὐαγγέλιον*» σημαίνει καλή ἀγγελία· σημαίνει τό χαρμόσυνο μήνυμα, ὅτι ἦρθε ὁ Λυτρωτής. Μέ ἄλλα

λόγια αναγγέλλει, ὅτι ἐγκαινιάζεται ἡ περίοδος τῆς καινῆς διαθήκης. Τελείωσε πλέον ἡ περίοδος τῆς παλαιᾶς διαθήκης, πού κράτησε τόσους αἰῶνες. Εἶχε ἀρχίσει ἀρκετά νωρίς. Μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ἡ παλαιά διαθήκη ἄρχισε προφορικῶς μέ τόν Ἀβραάμ, 2.000 χρόνια πρό Χριστοῦ, ὅταν ἐγινε ἡ πρώτη συμφωνία τοῦ Θεοῦ μέ τόν ἐκλεκτό αὐτό δοῦλο του πού θά γινόταν ὁ γενάρχης τοῦ περιουσίου λαοῦ του, τοῦ Ἰσραήλ. Πιό ἐπίσημα ὅμως καί γραπτῶς μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ἡ παλαιά διαθήκη ἄρχισε μέ τό Μωϋσῆ, 1.500 χρόνια πρό Χριστοῦ, ὅταν ἐγινε ἡ ἐξοδος ἀπό τή γῆ τῆς Αἰγύπτου καί δόθηκε ὁ νόμος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης στό ὄρος Σινά. Ἀπό τότε μέχρι ν' ἀκουστῆ στίς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνου ἡ φωνή τοῦ Προδρόμου πέρασαν 20 αἰῶνες. Ὅλη αὐτή ἡ μεγάλη περίοδος ἦταν περίοδος ἀναμονῆς καί προετοιμασίας. Οἱ ψυχές ὄλων τῶν ἀνθρώπων καί τοῦ ἐκλεκτοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ἔμοιαζαν σάν τά ἀπελέκητα ξύλα. Καί ὅπως γνωρίζουμε, γιά νά γίνουν λεῖα τά ἀκατέργαστα ξύλα, γιά νά πάρουν ὠραῖα μορφή καί νά γίνουν ἐπιπλα, χρειάζεται νά ὑποστοῦν ἐπεξεργασία. Ἔτσι καί οἱ ψυχές. Ἔπρεπε νά δεχτοῦν ἀρκετή κατεργασία κατά τό σοφό σχέδιο τοῦ Θεοῦ. Στό ἔργο δέ τοῦτο τῆς κατεργασίας, χρειαζόταν αὐστηρότης, ὅπως αὐστηρότης χρειάζεται καί στό σχολεῖο γιά νά μορφωθῆ τό ἄξεστο καί κακομαθημένο παιδί. Αὐτό λοιπόν ἦταν καί τό πνεῦμα τοῦ νόμου, πνεῦμα αὐστηρότητας. Γι' αὐτό στήν περίοδο τῆς παλαιᾶς διαθήκης συναντοῦμε συχνά ἀπειλές καί

τιμωρίες. Ἀντιθέτως στήν περίοδο πού ἐγκαινιάζεται τώρα, τήν περίοδο τῆς καινῆς διαθήκης, κυριαρχεῖ ἄλλο πνεῦμα. Τώρα ἀρχίζει νά ἐπικρατῇ πνεῦμα χάριτος. Τώρα ἀρχίζει νά δείχνεται συμπάθεια καί εὐσπλαχνία, κατανόησι καί ἐπιείκεια. Τώρα ἀρχίζει νά γίνεται δεκτὴ ἡ ἐπιστροφή τοῦ ἁμαρτωλοῦ καί νά συγχωροῦνται οἱ παραβάσεις καί ἁμαρτίες του. Ἄρκεῖ μόνο νά μετανοῇ εἰλικρινά. Γι' αὐτό ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ἀρχίζοντας νά βαπτίζῃ στήν ἔρημο, κηρύττει *«βάπτισμα μετανοίας»* (ἔ.ἀ. 1, 4). Αὐτή τήν περίοδο πού ἀρχίζει τώρα, τήν περίοδο τῆς καινῆς διαθήκης, ὁ ἀπόστολος Παῦλος τήν ὀνομάζει *«καιρόν εὐπρόσδεκτον»*, δηλαδή χρόνο κατά τόν ὁποῖο γίνεται δεκτὴ ἡ μετάνοια καί παρέχεται συγχώρησι. Μέ ἐνθουσιασμό καλεῖ ὅλους νά μὴ χάσουν αὐτή τήν εὐκαιρία, ἀλλά χωρίς ἀργοπορία νά τήν ἐπωφεληθοῦν, λέγοντας: *«Ἰδοὺ νῦν καιρός εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας»* (Β' Κορ. 6, 2).

Ὅπως εἶδαμε, ἡ *«ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου»* (ἔ.ἀ. 1, 1), ἡ ἔναρξι δηλαδή τῆς περιόδου τῆς καινῆς διαθήκης, σημαίνει καί ἀρχὴ τῆς μετανοίας. Μέχρι τότε πολλοὶ θά ἤθελαν νά μετανοήσουν, ἀλλά ἡ μετάνοιά τους δέν γινόταν δεκτὴ. Πολλοὶ θά ἤθελαν ν' ἀποκαταστήσουν τίς σχέσεις τους μέ τό Θεό, ἀλλά δέν μπορούσαν. Ὁ νόμος ἦταν αὐστηρός καί ἄτεγκτος. Ἀδύνατον ὁ ἄνθρωπος, ἀκόμα καί ὁ πιό θεοσεβῆς καί ἐνάρετος, νά μὴν πέσῃ σέ κάποια παράβασι. Ὁ δέ παρα-

βάτης ὄφειλε νά πληρώση γιά κάθε ἀμάρτημά του. Δέν ὑπῆρχε εὐσπλαχνία καί ἔλεος. Ἡ πύλη τῆς μετανοίας ἦταν κλειστή. Οἱ στεναγμοί καί τά δάκρυα δέν εἰσακούγονταν. Ὅλοι οἱ δίκαιοι τῆς πρό Χριστοῦ ἐποχῆς περίμεναν μέ πόθο, πότε ν' ἀνοίξη ἡ θύρα τοῦ ἔλεους. Αὐτός λοιπόν ὁ πανανθρώπινος καί μακροχρόνιος πόθος τώρα ἱκανοποιεῖται. Ἡ χάρις, πού ἔφερε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός μέ τήν ἔλευσί του στόν κόσμο, συγχωρεῖ στό ἐξῆς τόν ἀμαρτωλό ἄνθρωπο. Τόν συγχωρεῖ, ὑπό μία μόνο προϋπόθεσι. Ποιά προϋπόθεσι; Νά πιστέψη στό Χριστό, πού μπορεῖ νά τόν σώση, καί νά δείξη μετάνοια. Τί σημαίνει μετάνοια; Μετάνοια θά πῆ ἀλλαγὴ φρονήματος, σκέψεως, γνώμης. Μετάνοια θά πῆ ἀλλαγὴ ὄλου τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου. Μετάνοια θά πῆ ἀλλαγὴ προσανατολισμοῦ καί σκοποῦ. Ἡ μετάνοια δέν περιορίζεται σέ λόγια καί συναισθήματα τῆς στιγμῆς. Σ' αὐτόν πού μετανόησε ἀληθινά ἡ μετάνοια ἀπλώνεται καί περιλαμβάνει ὄλο του τόν ἑαυτό, ἀπό τήν ἐξωτερική του ὄψι μέχρι τά ἐσώτερα βάθη του. Σ' αὐτόν πού μετανόησε ἀληθινά ἡ μετάνοια δέν διαρκεῖ μόνο μία στιγμή. Εἶναι κάτι πού διαρκεῖ ἰσοβίως. Γίνεται τό γνώρισμα τῆς ζωῆς του. Ἀποτελεῖ πλέον τό μόνιμο χαρακτηριστικό του. Ἡ μετάνοια λυτρώνει καί ἐλευθερώνει, ἀνοίγει τήν πύλη τῆς σωτηρίας. Ὅποιος κάνει ἀρχή νά μετανοῆ, αὐτός βρῆκε τό δρόμο πού ὀδηγεῖ στή σωτηρία. Γι' αὐτό τά πατερικά βιβλία, μέ τά διάφορα ὠφέλιμα παραδείγματα ἀγίων καί ἀσκητῶν, μᾶς συνιστοῦν, νά

βάλουμε «*ἀρχὴν μετανοίας*». Ἡ εἰλικρινής μετάνοια σώζει ἄτομα καὶ λαοὺς ὀλόκληρους, ὅπως διδάσκει ἡ ἱστορία. Ἡ μετάνοια μπορεῖ νὰ σώσῃ ὀλόκληρο τὸν κόσμο. Προσοχή ὅμως, διότι ἡ μετάνοια ἰσχύει μόνο ὅσο ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται ἀκόμη στὴν παροῦσα ζωὴ. Μετὰ θάνατον δέν ὑπάρχει πλέον μετάνοια. Πόσο πολύτιμος εἶναι ὁ χρόνος αὐτῆς τῆς ζωῆς!....

Ὅλος ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μας ἀποτελεῖται ἀπὸ ἔτη. Λίγα ἢ πολλά, ὁ Θεὸς γνωρίζει πόσα εἶναι τὰ ἔτη τῆς ζωῆς τοῦ καθενός. Κάθε νέο ἔτος πού ἔρχεται ἀποτελεῖ καὶ μιὰ ἀκόμη προθεσμία, πού μᾶς παραχωρεῖ ἡ μακροθυμία καὶ ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ τὴ χρησιμοποιήσουμε πρὸς σωτηρίαν. Κάθε νέο ἔτος ἔρχεται νὰ προστεθῇ στὴν περίοδο τῆς χάριτος, δηλαδή στό χρονικό διάστημα πού ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν ἴδρυσι καὶ ἐμφάνισι τῆς Ἐκκλησίας μέχρι τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου. Ἡ περίοδος αὐτὴ θὰ τελειώσῃ μέ τὴ δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν παγκόσμιο κρίσι. Ἐπομένως κάθε νέο ἔτος εἶναι βέβαια μιὰ νέα εὐκαιρία γιὰ μετάνοια, ἀλλ' εἶναι καὶ ἓνα ἀκόμη βῆμα πρὸς τὸ τέλος. Καὶ πράγματι μέ τὸ νέο ἔτος, πού ἔρχεται, ὁ καθένας μας ἔρχεται ἀκόμη πιο κοντά στὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότης ἔρχεται πιο κοντά στὴν ἡμέρα τῆς συντελείας τοῦ κόσμου καὶ τῆς παγκοσμίου κρίσεως. Ποιοὶ ὅμως σκέπτονται αὐτὰ τὰ πράγματα; Πολύ λίγοι δυστυχῶς. Οἱ περισσότεροι ὑποδέχονται τὸν καινούργιο χρόνο μέ χαρτο-

παίγνια και διασκεδάσεις αντιχριστιανικές. Πόσο σοβαρές σκέψεις έπρεπε να κάνουμε κάθε φορά που αρχίζει ένα νέος έτος!....

* * *

Άγαπητοί μου,

Πολλές φορές λέμε: *Όλα έχουν μία αρχή και ένα τέλος*. Ο άνθρωπος όμως, επειδή έχει αθάνατη ψυχή, έχει μέν αρχή, αλλά δέν έχει τέλος. Γεννιέται σέ μία ώρισμένη ήμερομηνία και τότε έρχεται στόν κόσμο. Άλλά μέ τό θάνατο δέν εξαφανίζεται θ' αναστηθῆ κατά τήν κοινή ανάστασι και στό έξῆς θά ζήση μία ζωή χωρίς τέλος. Είτε θά είναι μεταξύ τῶν δικαίων, στά δεξιά τοῦ Χριστοῦ, είτε μεταξύ τῶν ἀδίκων, στά ἀριστερά του, ή ζωή του θά είναι ατελεύτητη.

Ένα γνωμικό επίσης λέει: *Η αρχή είναι τό ήμισυ τοῦ παντός*. Και στή ζωή μας, πού είναι ατελεύτητη, τό να βάλουμε αρχή μετανοίας είναι τό ήμισυ τῆς σωτηρίας μας. Τό υπόλοιπο ήμισυ, μέ τό όποιο ολοκληρώνεται ή σωτηρία, είναι τό να μᾶς παραλάβη ό Κύριος *«έν μετανοία και εξομολογήσει»*, όπως λέει μία έκκλησιαστική εὐχή.

Και ή λαϊκή σοφία αποφαίνεται: *Τέλος καλό, όλα καλά*. Αυτό σημαίνει ότι, αν έχουμε καλά τά τέλη τῆς ζωῆς μας, όλα τά προηγούμενα κακά διορθώνονται και ξεχνιώνται. Γι' αυτό ή Έκκλησία μᾶς προτρέπει να ζητοῦμε: *«Χριστιανά τά τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώ-*

*δυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά καί καλήν ἀπολογία
τήν ἐπί τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ». Ἄν λοι-
πόν κάποιος αἰσθάνεται ὅτι μέχρι τώρα δέν ἔχει βαδί-
σει καλά στή ζωή του, ἄς μὴν ἀπελπιστῆ. Ὑπάρχει
ἐλπίδα. Ἄς κάνη μετάνοια, ἔστω καί τώρα, πρὶν ἔρθη
τό τέλος, ὅσο ὁ Θεός τοῦ δίνει προθεσμία. Ὅποιος
κλείνει τή ζωή του μέ μετάνοια, αὐτός ἄξιζε νά ζήση.
Ὅποιος δέν ἔχει τέλος μέ μετάνοια, γι' αὐτόν ἰσχύει ἐ-
κεῖνος ὁ φοβερός λόγος τοῦ Χριστοῦ: «Καλόν ἦν αὐ-
τῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος» (Ματθ. 26,
24).*

Ἄν λοιπόν γίνῃ ἡ καλή ἀρχή τῆς μετανοίας, θά ἔ-
χουμε καί τό καλό τέλος τῆς σωτηρίας. Τότε ἡ ζωή
μας θά ἔχη ἐπιτύχει τό σκοπό της. Ἀμήν.

Τό κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ

Κυριακή πρό τῶν Φώτων σήμερα, ἀγαπητοί μου, καί τό εὐαγγέλιο προβάλλει τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο, πού ἀξιόθηκε νά βαπτίση τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

* * *

Τί ἦταν ὁ Ἰωάννης; Ἄνθρωπος ὅπως κ' ἐμεῖς. Ἄλλά τί ἄνθρωπος! Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἄγριοι σάν τά θηρία καί ἀσεβεῖς σάν τοὺς δαίμονες· ὁ ἄνθρωπος, ὅπως λέει ἓνας ἱερός πατήρ, μακριά ἀπό τό Θεό γίνεται ἢ «θηριώδης» ἢ «δαιμονιώδης». Ἄλλ' ὑπάρχουν καί ἄνθρωποι χαριτωμένοι, ὅπως λέει καί ὁ ἀρχαῖος ποιητής: «Ἡ χαρίεν ἔστ' ἄνθρωπος, ἄν ἄνθρωπος ἦ» (Μένανδρος). Εἶναι ὅσοι ἔφτασαν σέ ὕψος ἀρετῆς. Αὐτοὶ ἀξίζει νά ὀνομάζωνται ἄνθρωποι. Ἐνας τέτοιος ἄνθρωπος ἦταν καί ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής. Μέ τήν ἀσκησί του ἔγινε ἓνας ἐπίγειος ἄγγελος, ἓνας ἔνσαρκος ἄγγελος! Εἶναι ἀξιοθαύμαστος γιά τόν βίο του, ἀξιοθαύμαστος καί γιά τό κήρυγμά του.

Ποιός ὁ βίος του; Ἀπό τήν ἀρχή ὁ υἱός τοῦ Ζαχα-

ρίου καί τῆς Ἑλισάβετ διακρίθηκε. Γεννήθηκε θαυματουργικῶς ἀπό μητέρα στεῖρα. Ἀπό παιδί δόθηκε στό Θεό. Ἀποσύρθηκε στήν ἔρημο, πού εἶναι τό πανεπιστήμιο τοῦ Θεοῦ, καί ἐκεῖ πέρασε τή ζωή του. Ἐζήσε πολύ διαφορετικά ἀπό ὅ,τι ζοῦν ὅσοι κατοικοῦν στά μέγαρα τῶν πόλεων. Ἐζήσε μέ ἐγκράτεια θαυμαστή. Δέν γεύθηκε οὔτε σταγόνα κρασί. Ποτό του ἦταν τό νερό τοῦ Ἰορδάνου. Τροφή του «ἀκρίδες καί μέλι ἄγριον» (Μάρκ. 1, 6). Τί εἶναι οἱ «ἀκρίδες»; Εἶναι ἢ χόρτα ἢ μάλλον τά γνωστά ἔντομα πού καί μέχρι σήμερα χρησιμεύουν ἐκεῖ στούς βεδουῖνους ὡς τροφή ὅπως ἐμεῖς ξεραίνουμε τίς πιπεριές, ἔτσι αὐτοῖ ξεραίνουν τά ἔντομα αὐτά καί τά τρῶνε. Τί φοροῦσε; Τό φόρεμά του ἦταν ἀπό τρίχες καμήλου καί στή μέση του εἶχε μία δερμάτινη ζώνη. Ποῦ κοιμόταν; Ὅχι σέ σουμιέ· στρῶμα του ἦταν ἡ ἀμμουδιά. Κατοικία καί στέγη εἶχε τά ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. Καί συντροφιά του; τά ἄγρια θηρία. Μέσα στήν ἀμόλυνη φύσι ἐζήσε.

Βιβλία δέν εἶχε. Μελετοῦσε τό βιβλίό τῆς θείας δημιουργίας. Ἐμεῖς μάτια ἔχουμε καί μάτια δέν ἔχουμε. Γιά ἔκεινον ὅλα τά δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἥλιος πού ἔλαμπε, ὁ Ἰορδάνης πού κυλοῦσε τά νερά του, τά φυτά τῆς ἐρήμου, τά πουλιά πού πετοῦσαν, τά θηρία (λιοντάρια καί ἄλλα) πού ἀκούγονταν τή νύχτα, τά ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, ὅλα αὐτά ἦταν βιβλία, ἀπό τά ὅποια διδασκόταν. Ἐτσι ζοῦσε.

Κι ὅταν πλέον ἦρθε ἡ ὥρα ἔλαβε ἐντολή ἀπό τό

Θεό νά ἐκτελέσῃ τήν ἀποστολή του. Ὅχι αὐτοχειροτόνητος, ὅπως συμβαίνει συχνά μ' ἐμᾶς· πῆρε ἐντολή ἀπό τό Θεό, ν' ἀφήσῃ τήν ἔρημο καί νά ἔρθῃ στά ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου. Ἐκεῖ ἔστησε τό βῆμα, τόν ἄμβωνα του, καί ἄρχισε νά κηρύττῃ. Κόσμος πολὺς ἐρχόταν νά τόν ἀκούσῃ. Κήρυγμα μαγνήτης! Κήρυτταν καί ἄλλοι (γραμματεῖς, φαρισαῖοι, σαδδουκαῖοι, ἀρχιερεῖς, ψευδοπροφήτες), ἀλλά τό κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου διέφερε ὅσο ἡ φωτιά ἀπό τόν πάγο. Μέσ' ἀπ' τήν ψυχή του ἔβγαινε φωτιά. Ἀκούγοντας τόν Ἰωάννη νόμιζε κανεῖς ὅτι ἀστράφτει καί βροντᾷ ὁ οὐρανός.

Ποῖό ἦταν τό κήρυγμά του; Ἄλλοι προσπαθοῦσαν μέ γλυκόλογα καί κολακεῖες νά εὐχαριστήσουν τούς ἀκροατάς, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι ῥήτορες στήν Ἀθήνα. Ὁ Ἰωάννης δέν εἶχε γλυκόλογα· εἶχε λόγια αὐστηρά, μέ τά ὁποῖα προσπαθοῦσε νά φέρῃ σέ συναίσθησι καί ἀφύπνισι τίς συνειδήσεις. Θέλετε ν' ἀκούσετε;

«*Γεννήματα ἐχιδνῶν...*» (Ματθ. 3, 7· Λουκ. 3, 7). Ἀκοῦτε πῶς τούς ὀνομάζει; Καί ποιοί ἦταν ἀπό κάτω; ἱερεῖς, ἀρχιερεῖς, σαδδουκαῖοι, φαρισαῖοι. Ἀπορεῖ κανεῖς πῶς δέ σήκωσαν λιθάρια νά τόν πετροβολήσουν. Τί θά πῆ «*γεννήματα ἐχιδνῶν*»; Παιδιά τῆς ὀχιάς, πού εἶναι τό πιό φαρμακερό θηρίο. Κ' ἐσεῖς, λέει, ἔχετε τό φαρμάκι στή γλώσσα σας. Δέν κάνετε τίποτ' ἄλλο ἀπό τό νά συκοφαντῆτε, νά διαβάλλετε καί νά φονεύετε τούς προφήτας. Ποιός σᾶς εἶπε πῶς θά διαφύγετε τήν ὀργή τοῦ Θεοῦ; «*Τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπό τῆς*

μελλούσης ὀργῆς;» (ἔ.ά.). Ὁ Θεός δέ θά σᾶς ἀφήσῃ ἀτιμώρητους· θά ἔρθῃ ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας σας.

–Μά, θά πῆτε, ἀντί νά τούς πῆ κ' ἓνα εὐχαριστῶ πού ἤρθαν ἀπό μακριά νά τόν ἀκούσουν, τούς δείχνει τόση αὐστηρότητα;

Ὁ Ἰωάννης ἔβλεπε μακριά. Κοντόφθαλμοι ἐμεῖς· ἀλλά τό μάτι τοῦ Ἰωάννου ἔβλεπε, ὅτι δέ θά περάσῃ πολὺς χρόνος καί θά ἐκδηλωθῇ ἡ κακία τους. Αὐτοὶ πού τώρα τόν ἀκούγαν, σέ λίγο θά εἶναι στά κριτήρια Ἄννα-Καϊάφα καί Πιλάτου καί θά φωνάζουν· «*Σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν*» (Λουκ. 23, 21). Καί ὄντως τό πρωί τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς αὐτοὶ φώναζαν κάτω ἀπ' τό πραιτώριο. Γι' αὐτό τούς εἶπε «*Γεννήματα ἐχιδνῶν*» πού παροργίζουν τό Θεό. Καί πῶς ἐκδηλώνεται ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ «*ἐπί τούς υἱούς τῆς ἀπειθείας*» (Ἐφ. 5, 6); Μέ πολλούς τρόπους. Ὀργή τοῦ Θεοῦ εἶναι λ.χ. ἓνας σεισμός, μιά πλημμύρα, μιά πυρκαϊά, μιά ἐπιδημία, ἓνας πόλεμος, ἓνας ἐμφύλιος σπαραγμός κ.λ.π.. Ἄλλ' ὑπάρχει καί κάτι χειρότερο· εἶναι ἡ κόλασις, καί αὐτό ὑπονοοῦσε ὁ Ἰωάννης. Κάποιοι θά γελάσουν. Ἄλλ' ὅσο εἶναι βέβαιο ὅτι ὑπάρχει νύχτα καί ἔρεβος καί σκοτάδι, τόσο βέβαιο εἶναι ὅτι ὑπάρχει καί κόλασις. Θά κολαστῆτε, λέει ὁ Ἰωάννης, θά τιμωρηθῆτε!

–Μά αὐτά εἶναι λόγια ἀπελπιστικά, θά πῆτε.

Ὅχι. Ἦταν αὐστηρός ὁ Ἰωάννης· ἀλλ' ἦταν συγχρόνως καί ὁ ἄνθρωπος ἀγάπης. Διότι ἀπό ἀγάπη ἤλεγε. Προειδοποιοῦσε τούς ἀκροατάς του, γιά νά μή

φθάσουν στήν καταστροφή. Μέσ' στό σκοτάδι εκείνης τῆς ἐποχῆς (τετρακόσα χρόνια εἶχε ν' ἀκουστῆ φωνή ἀληθινοῦ προφήτου) ἔρριξε **φωτοβολίδα**. Ἔχετε δεῖ φωτοβολίδα; Εἶδα φωτοβολίδες στόν πόλεμο· σκοτάδι εἶναι, βουνό σκότους, δέ βλέπεις τίποτα, καί αἴφνης ἓνα ἀεροπλάνο ρίχνει μιά φωτοβολίδα· ἡμέρα γίνεται. Ποιά εἶναι ἡ φωτοβολίδα τοῦ Ἰωάννου, πού τή ρίχνει καί σ' ἐμᾶς ἀκόμα; Μία λέξι· *«Μετανοεῖτε»* (Ματθ. 3, 2).

Τί εἶναι ἡ μετάνοια; Τό σπουδαιότερο καθῆκον μας. Μετάνοια εἶναι, νά ξερρίζωσης τ' ἀγκάθια πού ἔχεις μέσα σου - ἡ ἀρνητική ὄψις αὐτή. Μετάνοια εἶναι, ἐκεῖ πού ἦταν τ' ἀγκάθια, νά φυτέψης λουλούδια, τριαντάφυλλα καί κρίνους, καί πρό παντός τό δέντρο τῆς ἀρετῆς. Μετάνοια εἶναι, νά πάψης τήν ψευτιά, τήν πονηρία, τήν κακία, τή μοιχεία, τήν πορνεία, τή βλασφημία, κάθε κακό, νά κάνης στροφή 180 μοιρῶν καί ν' ἀγαπήσης τήν ἀρετή. Μετάνοια εἶναι ἔρωσ τοῦ Χριστοῦ καί μῖσος κατά τοῦ διαβόλου.

«Μετανοεῖτε», εἶπε ὁ Ἰωάννης σέ ὄλους, μικρούς καί μεγάλους, στρατιωτικούς, τελώνας, γραμματεῖς, ἀρχιερεῖς. Ὁ Θεός, λέει, σᾶς δίνει παράτασι νά ἐξοφλήσετε τό χρέος σας. Εἶναι ἡ τελευταία προθεσμία. Μετά πλέον, **τσεκούρι καί φωτιά!** ἔτσι μιλοῦσε. Διότι *«ἡ ἀξίνη πρὸς τήν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται»* καί *«πᾶν δένδρον μή ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καί εἰς πῦρ βάλλεται»* (Ματθ. 3, 10· Λουκ. 3, 9). Ἐάν δέν μετανοήσετε, τότε εἶστε σάν τό δέντρο πού παρ' ὄ-

λη τήν περιποίησι τοῦ κηπουροῦ παραμένει ἄκαρπο, καί τότε πλέον τό κόβουν καί τό κάνουν ξύλα γιά φωτιά. Ἔτσι κ' ἐσεῖς· αὐτό θά εἶναι τό τέλος σας.

* * *

Ἀγαπητοί μου, ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής ρίχνει καί σ' ἐμᾶς σήμερα τή φωτοβολίδα του καί φωνάζει «*Μετανοεῖτε*». Ἀμαρτωλός εἶμαι· ἀλλά διαβάζω τάς Γραφάς, τήν Ἀποκάλυψι, τά βιβλία τοῦ Θεοῦ μέ τίς προφητεῖες, καί νομίζω ὅτι εἶναι μιά τελευταῖα προθεσμία γιά τήν ἀνθρωπότητα.

Δέν μετανοεῖ δυστυχῶς ἡ ἀνθρωπότης. Οἱ ἀρχηγοί τῶν ὑπερδυνάμεων συναντῶνται, ἀλλά τίποτε δέν κάνουν. Κουβέντες καί γλυκόλογα. Δέν λαλοῦν τήν ἀλήθεια ὁ ἕνας πρὸς τόν ἄλλο· δέν ἀκούγεται ἡ λέξι «*μετανοεῖτε*». Καθένας ἐμμένει στό σύστημά του.

Μήπως ἡ μικρά μας πατρίδα ἀκούει τό «*Μετανοεῖτε*»; Ἦταν ἄλλοτε δέντρο γεμᾶτο ἄνθη καί καρπούς· γέννησε μεγάλους ἄνδρες, σοφοὺς καί ἁγίους. Τώρα; Ξηραῖλα. Ὡ Ἑλλάς, δέντρο μέ χιλιάδων χρόνων ἱστορία, πῶς κατήντησες ἄκαρπο; Ἄν ἔρθῃ ὁ Ἰωάννης μέ τό κλαδευτήρι του, πόσα ξεράδια ἔχει νά πετάξῃ!....

Ἀλλά κι ὁ καθένας μας δέντρο εἶναι. Ἡ μηλιά κά-
νει μῆλα, ἡ ἀχλαδιά ἀχλάδια, ἡ πορτοκαλιά πορτοκά-
λια, κ' ἐμεῖς πρέπει νά κάνουμε καρπούς ἁγίου Πνεύ-
ματος, ἀρετές. Ἐχομε καρπούς; καλῶς· δέν ἔχομε;

τότε, ἂν μείνουμε ἀμετανόητοι, θά πέση τσεκούρι καί φωτιά.

Ὁ Θεός νά μᾶς δώση μετάνοια, τώρα στό νέο ἔτος. Μικροί καί μεγάλοι, ἀγράμματοι καί ἐπιστήμονες, λαϊκοί καί κληρικοί, ἀρχιεπίσκοποι καί πατριάρχαι, ὅλοι ἔχουμε ἀνάγκη μετανοίας. "Ένας Μέγας Ἀντώνιος, ὅταν πλησίασε νά πεθάνη, εἶπε στά πνευματικά του παιδιά: Παρακαλέστε τό Θεό νά μοῦ δώση μετάνοια. Ἐμεῖς τί νά ποῦμε; **Δός μας, Χριστέ, μετάνοια**, μαλάκωσε τίς καρδιές μας, μήν πάθουμε κ' ἐμεῖς αὐτά πού ἤλεγχε ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

(Ὁμιλία στόν ἰ. ναό Ἁγίου Παντελεήμονος Φλωρίνης τήν 5-1-1986. Καταγραφή καί σύντμησις 2-1-2005).

Ἔχουμε ἀνάγκη κηρύγματος μετανοίας

*«Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ
καί κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας...»*

(Μάρκ. 1, 4).

Ἔρχεται, ἀγαπητοί μου, ἡ μεγάλη ἡμέρα τῶν Θεοφανείων. Ὁ Χριστός θά βαπτισθῆ στὸν Ἰορδάνη καί θ' ἀγιασθοῦν τὰ νερά. Τό εὐαγγέλιο πού ἀκούσαμε σήμερα εἶναι σχετικό μέ τό γεγονός αὐτό. Τί μᾶς λέει τό εὐαγγέλιο;

* * *

Προτοῦ νά ἔρθῃ ὁ Χριστός στὸν Ἰορδάνη, ζοῦσε ἐκεῖ ἓνας ἅγιος ἄνθρωπος, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Δέν ἦταν ἀπλῶς ἓνας ἅγιος· ἦταν ὁ πιό ἅγιος ἄνθρωπος πού παρουσιάστηκε στή γῆ, ἐκτός ἀπό τό Χριστό. Ὁ Πρόδρομος ἦταν παραπάνω κι ἀπό πατριάρχες κι ἀπό προφῆτες. Ἦταν ἀγιασμένος ἀπό τήν κοιλιά τῆς μάνας του. Τί σημαίνει αὐτό; Ὅτι καί οἱ γονεῖς του, ὁ Ζαχαρίας καί ἡ Ἐλισάβετ, ἀγαποῦσαν τό θεῖο νόμο,

κάνανε προσευχή, νηστεύανε, ήτανε άνθρωποι του Θεού.

Οί γονεῖς εἶναι ὅπως τό δέντρο. Ὅταν ἡ ρίζα εἶναι κακή, οἱ καρποὶ θά 'νε σάπιοι· ὅταν ἡ ρίζα εἶναι καλή, καί οἱ καρποὶ θά εἶναι ἐκλεκτοί. Κι ὅταν ὁ σπόρος πού σπέρνουμε στή γῆ εἶναι καλός, καί τά στάχυα θά 'νε καλά. Δέν χρησιμοποιοῦμε ὁποιοδήποτε σπόρο. Ζούφιος σπόρος θά κάνη ζούφια σπαρτά. Ῥίζα καί δέντρο λοιπόν εἶναι οἱ γονεῖς. Σπόρος εἶναι ὁ πατέρας, γῆ ἢ μητέρα. Ὅταν ὁ ἄντρας εἶναι ἀλκοολικός καί μέθυσος, ὅταν αἰσχρολογῆ, βρίζη, βλαστημάη, κ.τ.λ., τότε ἡ ρίζα δέν εἶναι καλή. Καί ἀπό τέτοια ρίζα τί θά βγῆ; Ἄνθρωπος κακός καί κακοῦργος. Κι ὄχι μόνο κακός ἀλλά καί μισερός ἄνθρωπος· ἄλλος στραβός, ἄλλος κουτσός... Διαβάστε νά δῆτε ὅτι, ὅσοι πατεράδες μεθᾶνε, βγάζουν παιδιά ἐλαττωματικά. Πῆγα σ' ἓνα χωριό καί εἶδα καμμία δεκαριά παιδιά διανοητικῶς καθυστερημένα. Λέω· Τί συμβαίνει; κατάλαβα· ὅλοι μεθᾶνε... Σ' ἓνα ἄλλο χωριό τά παιδιά στό σχολεῖο δέ μαθαίνανε· ἦταν ὅλα βλάκες, δέν καταλαβαίνανε τίποτα, κοιμοῦνταν ὄρθια. Φταίγανε τά παιδιά; Ὅχι. Ὁ πατέρας ἔφταιγε· ὁ ἀλκοολικός, ὁ μέθυσος πατέρας, πού γεννάει τέτοια παιδιά.

Μεγάλη ἡ εὐθύνη τῶν γονέων. Γι' αὐτό ἐσεῖς οἱ μανάδες καί οἱ πατεράδες νά προσέχετε. Στά παλιά τά χρόνια τά ἀντρόγυνα κάνανε προσευχή, νηστεύανε Τετάρτη καί Παρασκευή, πηγαίνανε στήν ἐκκλησία·

καί μέσα από τέτοια ἅγια ἀντρόγυνα, βγαίνουν ἄγγελοι. Τώρα, πού δέν ἔχουν καμμιά ἔννοια Θεοῦ ἀλλά τόν βλαστημᾶνε, ἀπό τέτοια ἀντρόγυνα βγαίνουν τέρατα. Τί θά δοῦμε....

Ἐπαναλαμβάνω ἀπό ἁγιασμένους γονεῖς βγαίνουν ἅγια παιδιά καί μεγάλοι ἄνθρωποι, ἀπό γονεῖς πού εἶναι μέσ' στήν ἁμαρτία θά βγοῦνε τέρατα. Θυμηθῆτε τό λόγο αὐτό. Δέν μπορῶ νά πῶ περισσότερο, ἀλλ' αὐτό πού λέω εἶναι καί ἐπιστημονικῶς καί ἀγιογραφικῶς σωστό, καί ἡ καθημερινή πείρα τό ἐπιβεβαιώνει.

Ἦταν λοιπόν ἁγιασμένος ὁ Ἰωάννης. Εἶχε καλή ἀνατροφή. Ἄλλ' ὅταν μεγάλωσε λίγο, δέν ἔμεινε στό σπίτι του. Σηκώθηκε κ' ἔφυγε. Πῆγε κοντά στόν Ἰορδάνη ποταμό, σ' ἓνα ἔρημο μέρος. Κ' ἐκεῖ πῶς ζοῦσε; Σάν ἄγγελος. Ποιό ἦταν τό φαγητό του; Οὔζο καί κρασί δέν ἔβαλε ποτέ στό στόμα του ἀλλά τί ἔπινε; Νεράκι. Οὔτε ποτήρια εἶχε οὔτε σερβίτσια πολυτελείας. Ζοῦσε μία πολύ ἀπλή ζωή. Πήγαινε στό ποτάμι καί μέ τίς χουφτες του ἔπινε νερό, σάν τό πουλάκι. Καί τό φαγητό του τί ἦταν; Δέν ἦταν κρέατα καί ψάρια καί ἄλλα ἀκριβά, πού θέ'με ἐμεῖς πού ζοῦμε στίς πολιτείες, οἱ ἄνθρωποι τῆς καλοπεράσεως. Τό φαγητό του ἦταν «ἀκρίδες καί μέλι ἄγριον» (Μάρκ. 1, 6). Ποιές εἶναι οἱ «ἀκρίδες»; Αὐτές πού πετοῦνε στά χωράφια. Μή σᾶς φανῆ; παράξενο. Καί σήμερα οἱ βεδουῖνοι πού ζοῦν στά μέρη ἐκεῖνα, ὅπως ἐδῶ παίρνουν τίς πιπεριές καί τίς ξεραίνουν, ἔτσι αὐτοί παίρνουν τίς

ἀκρίδες τίς ξεραίνουν καί τίς τρῶνε. Εἶναι μιά τροφή τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων.

Ἔτρωγε λοιπόν ἀκρίδες καί μέλι ἄγριο. Καί τό ροῦχο του ποιό ἦταν; Φοροῦσε μεταξωτά, σάν αὐτά ποῦ φορᾶμε ἐμεῖς οἱ παπᾶδες καί οἱ δεσποτάδες καί οἱ πλούσιες κοκῶνες; Ὁχι. Ἦταν πολύ φτωχό τό ροῦχο του. Μιά προβειά ἦτανε φτιαγμένη ἀπό τρίχες καμήλας. Καί τό στρῶμα του; Εἶχε τέτοια κρεβάτια πολυτελείας, σάν αὐτά πού θέλουμε ἐμεῖς νά ξαπλώνουμε τά ἄθλια κορμιά μας καί ν' ἀναπαυώμεθα; Ὁχι. Δέν εἶχε σουμιέ. Εἶχε κάνει στρῶμα ἀπό τίς καλαμιές τοῦ Ἰορδάνου. Πάνω στά καλάμια κοιμότανε. Καί σπίτι; Δέν εἶχε σάν τά δικά μας πλουσιόσπιτα ὄχι δά. Σπίτι του ἦτανε οἱ σπηλιές καί οἱ κουφάλες τῶν δέντρων. Καί συντροφιά του εἶχε τά ἄγρια θηρία.

Ἔτσι ἀσκητικά ἔζησε ὁ Ἰωάννης. Ἦταν ἅγιος ἄνθρωπος. Γι' αὐτό ἔτρεχαν ὅλοι στόν Ἰορδάνη, ἄντρες - γυναῖκες, μικροί - μεγάλοι, ἀξιωματικοί - στρατιῶτες, πλούσιοι - φτωχοί. Ὅπως ὁ μαγνήτης τραβάει τό σίδηρο, ἔτσι πηγαιναν ὅλοι κοντά στόν Ἰωάννη τό Βαπτιστή.

* * *

Καί τί τούς ἔλεγε, ποιό ἦταν τό κήρυγμά του; Ἄνοιξτε τ' αὐτιά σας νά τ' ἀκούσετε. Ἦταν μιά λέξι. Ὅπως ἔχεις κλειδί κι ἀνοίγεις τό σπίτι, ἔτσι καί ἡ λέξι αὐτή εἶναι τό κλειδί τῆς σωτηρίας. Μιά λέξι, πού ἄν

τήν ἐφαρμόζαμε! Τώρα δέν τήν ἐφαρμόζουμε καί ὁ κόσμος εἶναι ζούγκλα. Προτιμότερο νά ζῆς στήν ἔρημο μαζί μέ τά ἄγρια θηρία, παρά μέσα σέ μιὰ τέτοια κοινωνία. Ἦρθε κάποτε ἕνας ἄντρας καί μοῦ λέει· «Ὅλα τά πῆρα· τηλεόρασι, ραδιόφωνο, ἔπιπλα πολυτελείας... Ἀλλά κάθε βράδυ, ὅταν πάω στό σπίτι, τρέμω. Προτιμότερο νά εἶμαι ἔξω στό κρῦο, παρά νά κατοικῶ μέ μιὰ τέτοια γυναῖκα...». Καί ἡ γυναῖκα ὁμως προτιμότερο νά κατοικῆ ἔξω στά χιόνια, παρά μέ ἕναν ἄντρα βάνουσο, μέθουσο, αἰσχρολόγο....

Νά, λοιπόν, πού ἡ κοινωνία μας ἔγινε ζούγκλα. Καί ὁμως ἡ ζούγκλα αὐτή μποροῦσε νά γίνη παράδεισος· νά εἶναι εὐλογημένα τά σπίτια, εὐλογημένα τά χωριά, εὐλογημένη ἡ πατρίδα μας. Πῶς; Μέ μιὰ λέξι, πού ἐκήρυττε ὁ Ἰωάννης. Ποιά λέξι; **«Μετανοεῖτε»** (Ματθ. 3, 2). Μά τί θά πῆ **«μετανοεῖτε»**; Ν' ἀλλάξουμε μυαλό, ν' ἀλλάξουμε γνώμη. Δηλαδή, ν' ἀφήσουμε τήν κλεψιά, τήν ἀτιμία, τήν ἀδικία, τή βλασφημία, τήν πορνεία, τή μοιχεία, ὅλο τό κακό· νά τό διώξουμε ἀπό πάνω μας. Καί τότε ἀμέσως ἀλλάζει ἡ κοινωνία, ἀλλάζει ὁ κόσμος.

«Μετανοεῖτε!» Πήγαιναν κοντά του πλούσιοι. Τούς κολάκευε ὁ Ἰωάννης; Ὅχι –Θά κολαστῆτε! τούς ἔλεγε. –Τί πρέπει νά κάνουμε γιά νά σωθοῦμε; –Τί νά κάνετε; Ὅσα εἶναι κλεμμένα, αὐτές τίς περιουσίες πού φτειάσατε, νά τίς δώσετε πίσω....

Αὐτά λέει στό Εὐαγγέλιο ὁ Ἰωάννης. Ἄν ζοῦσε

στήν ἐποχή μας, θά τόν κλείνανε στή φυλακή μέ τό αἰτιολογικό ὅτι θέλει ν' ἀνατρέψη τό καθεστώς. Αὐτά ἔλεγε γιά τούς πλουσίους. Ὅταν κατόπιν ἔρχονταν ἀξιωματικοί τί τούς ἔλεγε; -'Αλλοίμονό σας! Ἄν τό σπαθί τό ἔχετε γιά νά ἐπιβάλλετε τό ἄδικο, θά κολαστήτε. Τό σπαθί εἶναι γιά νά ὑπερασπίζης τό δίκαιο, τό καλό τῆς ἀνθρωπότητος....

Μετά ἔρχονταν φτωχοί, ἔρχονταν γυναῖκες καί παιδιά. Στά παιδιά ἔλεγε· Ν' ἀκοῦτε τούς γονεῖς σας. Στίς γυναῖκες· Νά σέβετε τούς ἄντρες σας. Στούς ἄντρες· Ν' ἀγαπᾶτε τίς γυναῖκες σας. Καί ἂν πῆγαιναν σημερινοί παπαδες καί δεσποτάδες, θά τούς ἔλεγε· Προσέξτε· θά κολαστήτε, ἂν ἀγαπᾶτε τά λεφτά!...

Ἐλεγε ἀκόμα σέ ὅλους· Ἐτοιμαστήτε, γιατί ἔρχεται ὁ Χριστός. Ἐγώ δέν εἶμαι τίποτα μπροστά του. Εἶμαι ἓνα ἄχυρο, ἓνα μηδέν. Δέν εἶμαι ἄξιος νά σκύψω νά λύσω τά κορδόνια ἀπό τά πόδια του. Αὐτός εἶναι πολύ μεγάλος, εἶναι Θεός, κ' ἐγώ εἶμαι πολύ μικρός.

Τέλος τί ἔλεγε; Φωτιά καί τσεκούρι! *«Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται»* (Ματθ. 3, 10). Ὅποιος ἄνθρωπος, ὅποια κοινωνία, ὅποιο ἔθνος κάνει ἀτιμίες, θά πέση φωτιά καί τσεκούρι. Τό δέντρο τό ἄχρηστο ὁ γεωργός τό κόβει καί τό ρίχνει στό φουῖνο. Εἶναι αὐτό παγκόσμιος βιολογικός, ἠθικός καί θρησκευτικός νόμος. Αἰώνια λόγια. Γι' αὐτό *«Μετανοεῖτε»*.

Ἄχ νά ἐρχόταν πάλι ὁ Ἰωάννης! Καί ὅπως τότε στάθηκε στίς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνου, νά στεκόταν τώρα δίπλα στόν Ἀλιάκμονα, στόν Ἀξιό, στό Δούναβι, στό Σηκουάνα, σέ ὅλους τούς ποταμούς τῆς γῆς, καί νά ἔλεγε στόν κόσμο: Μετανοεῖτε πράσινοι, κόκκινοι, μαῦροι, λευκοί, ἄνθρωποι ὅλων τῶν χρωμάτων!

Ὅλοι ἔχουμε ἀνάγκη μετανοίας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

(Ὁμιλία ἡ ὁποία ἐγινε στόν ἱ. ναό Ἁγίου Νικολάου Ἀμμοχωρίου - Φλωρίνης τήν 5-1-1975. Καταγραφή καί σύντμησις 5-1-2003).

Ἀπολυτίκιον
Ἦχος β΄.

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοί δέ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γάρ ὄντως καί προφητῶν σεβασμιώτερος· ὅτι καί ἐν ρείθροις βαπτίσει κατηξιώθης τόν κηρυττόμενον. Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραβλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω, καί τοῖς ἐν ἄδη, Θεόν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τόν αἴροντα τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καί παρέχοντα ἡμῖν τό μέγα ἔλεος.

Ο ΝΕΟΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ*

«Καί ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν» (Μάρκ. 1, 5).

Ὁ Ἰορδάνης, ἀγαπητοί μου, εἶναι ἓνας ποταμός. Ποταμός, πού εὑρίσκεται στήν Παλαιστίνη. Ὅσοι ἐπῆγαν στους Ἁγίους Τόπους γιά προσκύνημα, τόν ἔχουν ἐπισκεφθῆ. Ὁ Ἰορδάνης ἔχει πηγές. Ἀρχίζει ἀπό τά ψηλά βουνά, ἀπό τόν Λίβανο καί τό Ἄερμών, διασχίζει τήν Παλαιστίνη, περνᾷ ἀπό διάφορα μέρη, καί τέλος τά νερά του πέφτουν σέ μιά μεγάλη λίμνη, πού λέγεται Νεκρά Θάλασσα. Ἐτσι ὀνομάζεται, γιατί μέσα στή λίμνη αὐτή δέν μποροῦν νά ζήσουν ψάρια. Πουλιά, πού πετᾶνε πάνω ἀπό τή λίμνη, πέφτουν νεκρά. Τά νερά της εἶναι πικρά. Ἡ λίμνη στό βάθος εἶναι γεμάτη πίσσα. Σκοτεινή καί φοβερή λίμνη.

Ἡ λίμνη αὐτή θυμίζει μιά φοβερή ἱστορία. Κάπο-

* Ἀπό τό βιβλίο «Κυριακή», ἔκδοσις Α' 1972, Ἐκδόσεις Ὁρθ. Χριστ. Ἀδελφ. «Ὁ Σταυρός».

τε στό μέρος, πού είναι τώρα ή λίμνη αὐτή, ἦταν κτισμένες πόλεις καί χωριά. Οἱ μεγαλύτερες ἦταν τά Σόδομα καί Γόμορρα. Πλούσιες καί ὁμορφες πόλεις. Ἦταν στόν κάμπο, καί οἱ ἄνθρωποι εἶχαν ὅλα τά καλά. τίποτε δέν τοὺς ἔλειπε. Ἀλλά, δυστυχῶς, ἦταν ἄνθρωποι ὑλισταί. Ἔπιναν, ἔτρωγαν, διασκέδαζαν, χωρίς νά σκέπτονται τό Θεό. Ποτέ τους δέν ὑψωσαν τά μάτια στόν οὐρανό νά ποῦν: «Θεέ, σ' εὐχαριστοῦμε». Ὅλα τά θεωροῦσαν δικά τους. Ἦταν αἰσχροί καί ἀναίσχυντοι. Ζοῦσαν σάν τά ζῶα. Χειρότερα ἀπό τά ζῶα. Ἐπεφταν σέ ἁμαρτήματα, πού ντρέπεται κανεῖς καί νά τά ὀνομάση. Ἐκαναν πράγματα, πού δέν κάνουν οὔτε αὐτά τά ζῶα. Ἐτσι ζοῦσαν οἱ ἄνθρωποι, πού κατοικοῦσαν στή γόνιμη αὐτή πεδιάδα. Μιά μέρα βγήκε ὁ ἥλιος ὅπως πάντοτε. Οἱ κάτοικοι εἶδαν τήν ἀνατολή τοῦ ἡλίου. Ἀλλά δέν ἔζησαν νά δοῦν καί τή δύσι του. Φάνηκαν μαῦρα σύννεφα καί ὁ οὐρανός σκοτεινίασε. Ἀστραπές καί βροντές ἀκούστηκαν. Ἄρχισε νά βρέχη. Ἀλλά τί φοβερό! Τά σύννεφα δέν ἔρριχναν νερό, ἀλλά φωτιά καί θειάφι. Ἡ φωτιά ἔκαψε σπίτια, ζῶα καί ἀνθρώπους. Ἄνοιξε κατόπιν ἡ γῆ καί κατάπие τίς πόλεις καί τά χωριά. Ποτάμια ἔπεσαν μέσα στό μέρος ἐκεῖνο καί ἔτσι ἔγινε ἡ λίμνη, πού ὀνομάζεται Νεκρά Θάλασσα. Σ' αὐτή τή λίμνη, ὅπως εἶπαμε, χύνεται ὁ Ἰορδάνης ποταμός.

* * *

Στόν Ἰορδάνη ἦρθε μία μέρα ἕνας ἀσκητής. Μό-

νο άσκητής; Καί προφήτης. Καί μόνο προφήτης; Καί Πρόδρομος καί Βαπτιστής του Χριστου. Ιωάννης τό όνομά του. Άγιος άνθρωπος, ό πιο άγιος από όσους έζησαν στά χρόνια της παλαιάς διαθήκης. Έμενε στην έρημο του Ιορδάνη. Κρασί δέν έπινε ποτέ. Ποτό του τό νερό του ποταμου. Τροφή του ακρίδες καί άγριο μέλι, πού άφηναν στις κουφάλες των δένδρων τά άγρια μελίσσια. Ρουχα του μία κάππα φτιαγμένη από τρίχες καμήλας. Στρῶμα του ή άμμος. Στέγη του ό ουρανός. Συντροφιά του τά άγρια θηρία, πού δέν τολμουσαν νά τον πειράζουν. Αυτός ήταν ό Ιωάννης, τό παιδί του Ζαχαρία καί της Έλισάβετ. Ύστερα από την τόση σκληραγωγία πού έκανε στον έαυτό του, ύστερα από προσευχές καί νηστείες πού έκανε καί την άγια ζωή πού ζούσε, πήρε έντολή από τό Θεό καί ήρθε στον ποταμό Ιορδάνη για νά προειδοποιήση, ότι έρχεται ό Χριστός, καί νά καλέση τό λαό σέ μετανοια. Ό Ιωάννης, ό άετός αυτός της έρήμου, στάθηκε επάνω σέ ένα βράχο καί άρχισε τό κήρυγμά του. Τά λόγια του έβγαιναν από τό στόμα του σαν τή φωτιά. Δέν κολάκευε κανένα. Είτε φτωχοί ήταν αυτοί πού τον άκουγαν, είτε πλούσιοι, είτε άσημοι, είτε έπίσημοι, ό Ιωάννης δέν άλλαζε τό ύφος του. Μία γλώσσα σ' όλους μιλούσε. Σ' όλους έλεγε την αλήθεια, καί έτόνιζε, ότι είναι άμαρτωλοί καί έχουν ανάγκη νά μετανοήσουν, γιατί θά πάθουν χειρότερα από ό,τι έπαθαν τά Σόδομα καί τά Γόμορρα. Νά μήν είσθε —έκήρυττε— σαν τά δένδρα τά άκαρπα. Τά άκαρπα δένδρα

τά κόβουν και τά ρίχνουν στή φωτιά. Φωτιά θά πέση στή γῆ, ὀργή Θεοῦ, πρὶν ἔρθῃ ἡ ὀργή μετανοήσατε.

Καὶ οἱ ἄνθρωποι πού ἄκουγαν τόν Ἰωάννη, αἰσθάνονταν τὴν ἐνοχή τους γιὰ τὰ διάφορα ἁμαρτήματά τους, ἔκλαιγαν, ἀναστεύαζαν καὶ ἐξωμολογοῦντο. Πῶς γινόταν ἡ ἐξομολόγησις; Κάθε ἓνας ἔμπαινε στὸν ποταμό, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἔλεγε στὸν Ἰωάννη, πού ἐστέκετο στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ τὰ ἁμαρτήματά του. ὅλοι ἔμεναν μέσα στὰ νερά ὅσο χρόνο διακοῦσε ἡ ἐξομολόγησις τους. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησι ἐβαπτίζοντο. Στὸν ποταμό μπῆκε καὶ ὁ Χριστός. Ἀλλὰ δέν ἔμεινε, ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ἐβγήκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ νερό. Γιατί; Γιατί δέν εἶχε νὰ ἐξομολογηθῇ κανένα ἁμάρτημα. Δέν ἦταν μόνο ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ Θεός. Ἦταν Θεᾶνθρωπος. Ὅλοι ὅμως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἔμεναν στὸ νερό ὅσο διακοῦσε ἡ ἐξομολόγησις τους. Βγαίνοντας δέ ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, αἰσθάνονταν τὸν ἑαυτό τους πῶς ἐλαφρώνει ἀπὸ ἓνα μεγάλο βάρος, τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας. Ὅλοι δέ αὐτοὶ πού εἶχαν μετανοήση καὶ εἶχαν ἐξομολογηθῇ, μέ λαχτάρια περίμεναν, σύμφωνα μέ τὰ λόγια τοῦ Ἰωάννη, τὸν Χριστό.

* * *

Πόσο εὐτυχεῖς –θά εἰπῇ κάποιος–, πόσο εὐτυχεῖς ἦταν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ, πού πήγαιναν στὸν Ἰορδάνη, ἐξωμολογοῦντο καὶ ἐβαπτίζοντο ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο! Πόσο θά θέλαμε νὰ βρισκόμασταν καὶ

μεις ἐκεῖ! Ἄλλ' ἄς μὴ λυπούμεθα γι' αὐτό. Γιατί, ἂν θέλουμε, ἔχουμε στή διάθεσί μας ἕναν ἄλλο Ἰορδάνη, πού εἶναι χίλιες φορές ἀνώτερος ἀπό τόν Ἰορδάνη τῆς Ἁγίας Γῆς. Ὡ, τί δύναμι ἔχει, ἀδελφοί μου, ὁ νέος Ἰορδάνης! Ἄς πάη σ' αὐτόν τόν ἄλλο, τόν νέο Ἰορδάνη, μιά ψυχή. πού νά εἶναι μαύρη σάν τήν πίσσα τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης, μαύρη σάν τά φτερά τοῦ κόρακα, μαύρη ἀπό τά ἁμαρτήματα πού ἔχει κάνει. Ἄν αὐτή ἡ ἁμαρτωλή ψυχὴ πιστέψη στό Χριστό, ὅτι ἦρθε στόν κόσμον γιά νά σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς· ἂν ἡ ἁμαρτωλή αὐτὴ ψυχὴ μετανοήσῃ καί πάη στό Χριστό, δηλαδή στόν ἐξομολόγο, πού ἀντιπροσωπεύει τόν Χριστό· ἂν ἡ ἁμαρτωλή αὐτὴ ψυχὴ εἰπῇ στόν πνευματικό ὄλα τά ἁμαρτήματα πού ἔχει κάνει ἀπό τότε πού ἔνοιωσε τόν κόσμον· ἂν ἡ ἁμαρτωλή αὐτὴ ψυχὴ εἰπῇ τά ἁμαρτήματα ὄχι ἀδιάφορα, ἀλλὰ μέ πόνο στήν καρδιά, καί κλάψη καί χύση ἕνα δάκρυ, ἡ ψυχὴ αὐτὴ καθαρίζεται. Τό δάκρυ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας, πού θά χύσῃ, γίνεται ἕνας Ἰορδάνης ποταμός. Μέσα στόν ποταμό αὐτό λούζεται ἡ ψυχὴ καί γίνεται ἄσπρη σάν τό χιόνι, πού τώρα τό χειμῶνα εἶναι πάνω στίς ψηλές κορφές τῶν βουνῶν μας.

* * *

Χριστιανοί μου, τί κάθεστε! Ὅταν ἀκούσετε νά χτυπᾷ ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας καί νά σᾶς καλῇ στήν ἐξομολόγησι, μὴν ἀναβάλετε. Τρέξτε στήν ἐκκλησία, ζητήστε τόν πνευματικό, ἐξομολογηθῆτε τά

ἀμαρτήματά σας, καί τά δάκρυά σας θά γίνουν ὁ Ἰορδάνης ποταμός. Θά εἴσθε οἱ πιό εὐτυχισμένοι ἄνθρωποι. Ἀπό πάνω σας θά φύγη ἕνα ὀλόκληρο βουνό πού πλακώνει τήν καρδιά σας. Βουνό εἶναι ἡ ἀμαρτία.

Τώρα πού μῆκαμε στόν καινούργιο χρόνο, ὅσοι δέν ἔχουν ἐξομολογηθῆ στά περασμένα χρόνια, ἄς μὴν ἀφήσουν νά περάση καί αὐτός ὁ χρόνος χωρίς μετάνοια, χωρίς δάκρυα, χωρίς ἐξομολόγησι. Ὅλοι στόν Ἰορδάνη ποταμό. Ποταμός δέ, ὅπως εἶπαμε, εἶναι ἡ μετάνοια καί ἡ ἐξομολόγησις.

Ὁ πρόδρομος καί βαπτιστής Ἰωάννης ἓνας ἔνσαρκος ἄγγελος

*«Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου...»
(Ματθ. 11, 10).*

Σήμερα εορτάζει ἓνας ἄγγελος. Ποιός ἄγγελος, ὁ Μιχαήλ ἢ ὁ Γαβριήλ ὁ ἀρχάγγελος; Οὔτε ὁ ἓνας οὔτε ὁ ἄλλος. Ὁ ἄγγελος πού εορτάζει εἶναι... ἄνθρωπος. Μά ὑπάρχει ἄνθρωπος πού νά εἶναι ἄγγελος; Ναι, ὑπάρχει. Ἄνθρωπος ἦταν, καί ἐγινε ἄγγελος. Ποιός εἶναι αὐτός; Ἄν κοιτάξουμε στίς εἰκόνες, θά δοῦμε ἓναν ἅγιο πού τόν ζωγραφίζουν μέ φτερά. Ποιός εἶναι; Εἶναι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Τόν ζωγραφίζουν μέ φτερά, γιατί ἦταν ἄνθρωπος σάν κ' ἐμᾶς, ἀλλά ἐξῆσε σάν ἄγγελος.

* * *

Μικρό παιδί, ἐξῆσε κοντά στόν πατέρα του, πού λεγόταν Ζαχαρίας, καί στή μητέρα του, πού λεγόταν Ἐλισάβετ. Ἄγιοι ἄνθρωποι ἦτανε, καί τό παιδί αὐτό ἦταν ἀπό τό Θεό.

Μόλις μεγάλωσε έφυγε από τό χωριό του, όχι νά πάη νά μαζέψη λεφτά, αλλά για ένα μεγάλο σκοπό. Πού πήγε; Πέρα από τόν 'Ιορδάνη, εκεί πού ήταν ή έρημος. Είχε εκεί φαγητό και κουζίνα; 'Όχι. Είχε στρώμα και κρεβάτι; 'Όχι. Είχε σπίτι; 'Όχι. 'Ός άγγελος ζούσε. Τό ρούχο του ήταν φτιαγμένο από τρίχες καμήλου. Τό ποτό του δέν ήταν κρασί, ούζο και μπίρες. Τέτοια πράγματα δέν έβαζε στό στόμα του. Πήγαινε στό ποτάμι και μέ τίς χούφτες του έπινε από τό νερό του 'Ιορδάνου. Τροφή του, λέει τό Ευαγγέλιο, ήταν «*άκρίδες και μέλι άγριον*» (Μαθ. 3, 4)... 'Η τροφή του ήταν πολύ άπλη. Συντροφιά είχε όχι άνθρωπους αλλά τά άγρια θηρία, τά λιοντάρια και τούς λύκους, πού στέκονταν σάν άρνάκια κοντά του.

Μετά ήρθε στόν 'Ιορδάνη ποταμό και κήρυξε στόν κόσμο μετάνοια. Νά μετανοήσουν οί φτωχοί, οί πλούσιοι, οί βασιλιάδες, οί γέροι μέ τ' άσπρα μαλλιά, οί γυναίκες και οί άντρες νά μετανοήσουν όλοι, άφοϋ όλοι έχουμε ανάγκη μετανοίας. Και ό κόσμος έρχόταν. 'Όπως τό μελίσι τρέχει στά λουλούδια, έτσι έτρεχαν στόν 'Ιωάννη, αυτόν τόν ένσαρκο άγγελο. Και τί κάνανε κοντά του; 'Εξομολογούντο «*τάς άμαρτίας αύτῶν*» (Μαθ. 3, 6).

* * *

'Όπως έκαναν αυτοί πού πήγαιναν στόν 'Ιωάννη, έτσι νά κάνουμε κ' έμεϊς. Κάθε άνθρωπος πού αισθάνεται τόν έαυτό του, πρέπει νά πάη νά έξομολογηθῆ.

Καί ἀφοῦ ὁ Ἰωάννης ἔζησε σάν ἄγγελος, ἔτσι νά ζοῦμε κ' ἐμεῖς σάν ἄγγελοι.

Ἦχει ὁ ἄνθρωπος ἓνα μεγάλο προορισμό. Τό ἀκοῦμε κάθε φορά πού λέμε τό «Πάτερ ἡμῶν» *«Γενηθήτω τό θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καί ἐπί τῆς γῆς»* (Ματθ. 6, 10). Παρακαλοῦμε τό Θεό, ὅπως οἱ ἄγγελοι πάνω στά οὐράνια κάνουν τό θελημα του, ἔτσι κ' ἐμεῖς κάτω στή γῆ νά κάνουμε ὄχι τό κέφι τοῦ διαβόλου ἀλλά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καί τό θέλημα τοῦ Θεοῦ τό ξέρουμε. Εἶναι γραμμένο στό Εὐαγγέλιο. Καί ὅταν κάνουμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, τά χωριά μας, οἱ πολιτεῖες, ἡ ἀνθρωπότης ὅλη θά γίνη παράδεισος. Δέν θά ὑπάρχουν κλέφτες, φονιάδες, ψευδομάρτυρες, πόρνοι, μοιχοί, πλεονέκτες καί ἄρπαγες, ἀλλά θά ὑπάρχη ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπί τῆς γῆς.

Δυστυχῶς οἱ ἄνθρωποι δέν ἀκοῦνε τό Εὐαγγέλιο καί δέν ζοῦν ἀγγελικῶς, σάν τόν Ἰωάννη. Ζοῦν σάν τά ζῶα καί χειρότερα ἀπό τά ζῶα. Τό λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Οἱ ἄνθρωποι πού δέν κάνουν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ γίνονται σάν τά τετράποδα. Μιά ζούγκλα ἔγινε ὁ κόσμος. Ὁ ἄνθρωπος ἔγινε θηρίο. Τί λέω; Τίποτε δέν εἶναι τό θηρίο μπροστά στόν κακό ἄνθρωπο.

ἮΩ ὁ ἄνθρωπος! Ἦγινε ἓνα ἐπιστημονικό θηρίο. Ξέρεις πόσα ἀεροπλάνα εἶναι ἔτοιμα νά πετάξουν ἐπάνω στόν οὐρανό; Γλέντα καί διασκέδαζε, ἄνθρωπε ἔννοια σου ὅταν θά παρουσιαστοῦν τά μαυροπούλια, τ' ἀεροπλάνα. Καί πάνω στ' ἀεροπλάνα θά εἶναι ἄνθρω-

ποι, έπιστήμονες. Αυτοί θα πατήσουν τά κουμπιά. Και μετά..., Θεέ μου Θεέ μου! Μιά βόμβα νά πέση στή Θεσσαλονίκη, μία στήν Άθήνα, μία στή Σόφια, μία στό Βελιγράδι, μία στή Μόσχα, μία στό Λονδίνο, μία στή Νέα Ύόρκη, μία στό Σικάγο..., και τίποτα δέν θά μείνη. Κάρβουνο θά γίνη ή γή.

Νά, λοιπόν, πού ό άνθρωπος είναι χειρότερος από θηρίο. Χίλιες φορές νά μήν είχαμε σχολειά και πανεπιστήμια, και οί άνθρωποι νά ήταν άγράμματοι. Τέτοια γράμματα, πού θά καταστρέψουν τόν κόσμο, τί νά τά κάνης; Θα ποϋμε σέ λίγο αυτό πού λέει μία προφητεία: Άνοιξτε, βουνά και σπηλιές, νά μās κρύψετε (πρβλ. Λουκ. 23, 30). Γιατί έφθασε ή όργή του Θεου επάνω σ' αυτό τόν άμαρτωλό κόσμο.

—Πολύ άπελπιστικά μās τά λές.

Άπό μās εξαρτάται, νά μήν είναι άπελπιστικά, αλλά νά είναι γεμάτα έλπίδα και χαρά. Πώς; Ποιός μπορεί νά μās αλλάξει; Ποιός μπορεί ν' αλλάξει τόν κόσμο; Πώς θά πāμε μπροστά και πώς θά δοϋμε καλές ήμέρες; Μέ τό νά χτυπā ή καμπάνα τήν Κυριακή και οί Χριστιανοί νά μήν πατάνε στήν εκκλησία; Έτσι θά πāμε καλά; Πώς θ' αλλάξουμε; Άμα ακούσουμε τό Ευαγγέλιο και τό εφαρμόσουμε, άμα ακούσουμε τόν Ίωάννη πού μās φωνάζει: «Μετανοείτε» (Ματθ. 3, 2). Άν άνοιξουμε τά φυλλοκάρδια μας και γίνουμε άνθρωποι.

“Ενας άρχαίος φιλόσοφος, όταν έγινε μεσημέρι κι ό ήλιος εκαιγε τίς πέτρες, αυτός άναψε ένα φανάρι

καί γύριζε μέσα στους δρόμους καί τίς πλατεῖες. Ὅλοι ἔλεγαν, ὅτι παλάβωσε. Ἄλλ' αὐτός δέν εἶχε παλαβώσει. Τόν ρωτοῦσαν Ἐπίπαθος, τί ζητᾷς; Κι αὐτός ἀπαντοῦσε· «*Ἄνθρωπον ζητῶ*».

Καί σήμερα, ποῦ εἶναι οἱ ἄνθρωποι; Δέ ρωτᾷς, τί τραβᾶνε οἱ γυναῖκες ἀπό τούς ἄνδρες τους, καί οἱ ἄνδρες ἀπό τίς γυναῖκες τους; τί τραβᾶνε οἱ μανάδες ἀπό τά παιδιά πού γέννησαν, καί οἱ πατεράδες ἀπό τά παιδιά πού κοπίασαν νά τά θρέψουν; Θηρία γινήκαμε, δαίμονες καί χειρότεροι ἀπό τούς δαίμονες.

Τί νά κάνουμε; Νά μετανοήσουμε ὅλοι ἄσπροι, μαῦροι, κόκκινοι, κίτρινοι. Αὐτό φωνάζει τό Εὐαγγέλιο, αὐτό μᾶς φωνάζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης.

Θά μετανοήσουμε; Ποιός μπορεῖ νά μᾶς ἀλλάξη; Οὔτε ὁ βούρδουλας τοῦ χωροφύλακα, οὔτε τά δικαστήρια... Ὅλα τά δοκιμάσαμε, δέν ἀλλάζει ἔτσι ὁ ἄνθρωπος. Ἐνας μπορεῖ νά ἀλλάξη τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, νά πάρη τό κοράκι καί νά τό κἀνη περιστέρι, νά πάρη τό λύκο καί τόν κἀνη πρόβατο. Καί αὐτός ὁ ἕνας καί μοναδικός εἶναι ὁ μεγαλοδύναμος Χριστός.

* * *

—Μά ποῦ εἶναι ὁ Χριστός;

Ἐδῶ μέσα στήν Ἐκκλησία εἶναι, κύριε, καί ἂν ἔχης μάτια, καρδιά καί μυαλό, ἔλα καί θά τόν δῆς. Βλέπεις τόν παπᾶ; Νά ὁ Χριστός. Αὐτό τόν παπᾶ, πού βλέπεις μπροστά σου, ἄγγελος εἶναι. Μπορεῖ ἔξω νά εἶναι σάν τούς ἄλλους ἀνθρώπους. Μπῆκε στήν ἐκ-

κλησία, φόρεσε τό πετραχήλι, εἶπε τό «*Εὐλόγημένη ἡ Βασιλεία...*»; Ἀπό τήν ὥρα ἐκείνη μή τόν βλέπεις σάν ἄνθρωπο, ἀλλά σάν ἄγγελο. Κρατάει τά ἅγια στά χέρια του. Καί ὅπως ὁ στρατηγός, ὅταν φορέση τή στολή του, δέν εἶναι ἓνας ἀπλός πολίτης ἀλλά στρατηγός, ἔτσι καί ὁ παπᾶς, ὅταν βάλῃ τό πετραχήλι, δέν εἶναι ὁ ἄλφα ἢ ὁ βῆτα· δέν εἶναι ὁ Νικόλας, ὁ Ἀναστάσης, ὁ Παῦλος ἢ ὁ Πέτρος, δέν εἶναι ὁ Μιχάλης ἢ ὁ Παντελῆς, ἀλλά εἶναι ἄγγελος Κυρίου. Εἶναι σάν τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο, πού βάπτιζε στόν Ἰορδάνη.

Τόν παπᾶ νά τόν βλέπῃς ὡς φορέα τῆς ὑψηλότερας ἐξουσίας. Τό λέει ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός· «Ὁ παπᾶς ἔχει ἐξουσία παραπάνω ἀπό τούς βασιλεῖς, τούς ἀγγέλους καί τούς ἀρχαγγέλους». Ὁ παπᾶς μᾶς συνδέει μέ τόν οὐρανό, καί πρέπει νά τόν σεβώμεθα ὅλοι. Κι ὅταν σεβώμεθα τόν παπᾶ, εἶναι σάν νά σεβώμεθα τό Χριστό.

* * *

Ἄγγελος εἶπαμε ὅτι ἦταν ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Ἄγγελοι εἶναι στόν κόσμο οἱ ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐκτελοῦν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἄγγελοι πρέπει νά γίνουμε κ' ἐμεῖς. Αὐτός εἶναι ὁ προορισμός μας.

† *ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος*

(Ὁμιλία εἰς τόν ἱ. ναό Ἁγίου Ἀθανασίου Σιταριᾶς - Φλωρίνης 4-1-1976. Καταγραφή καί σύντμησις 7-1-2001).

«Ἡ μαρτυρία τοῦ Βαπτιστοῦ

«Κἀγὼ εἶδρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάν. 1, 34)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἐορτάζουμε τὴ σύναξι τοῦ τιμίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ τελειώνει τὸ Δωδεκάημερο.

Θά ἤθελα νὰ σᾶς ἀπευθύνω ἓνα ἐρώτημα καὶ παρακαλῶ μὴ μέ θεωρήσετε ἀδιάκριτο·

– Πῶς περάσατε τίς ἅγιες αὐτές ἡμέρες; Δέν ἐννοῶ ἀπὸ ἀπόψεως στομάχου. Ἐννοῶ ἀπὸ ἀπόψεως πνευματικῆς. Περάσατε καλά; Καλά περνάει ὁ Χριστιανὸς πού, ὄχι μόνο μιά ὥρα στὴν ἐκκλησία, ἀλλὰ ὅλες τίς ὥρες καὶ ὅλες τίς ἡμέρες, ἀπ’ τὸ πρωτὶ μέχρι τὸ βράδυ καὶ τὰ μεσάνυχτα, προσπαθεῖ νὰ μείνη μακριὰ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ὅπως λέει ἡ αἴτησι· *«Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα»*. Νά μᾶς δώση ὁ Θεὸς τὴν κάθε ἡμέρα ἀναμάρτητη! Κι ἂν κάθε ἡμέρα πρέπη νὰ περνᾷ ἀναμάρτητη, πολὺ περισσότερο, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, πρέπει νὰ περνοῦν ἀναμάρτητες οἱ ἅγιες ἡμέ-

ρες τῶν Φώτων, τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τῶν Χριστουγέννων. Ἄν λοιπόν περάσαμε τίς ἡμέρες αὐτές χωρίς ἁμαρτίες, τότε πράγματι μέσα μας ἔχουμε πανηγύρι πνευματικό· τότε περνᾶνε χριστιανικά οἱ ἑορτές. Ἄν ὅμως, κοντά στίς ἄλλες ἁμαρτίες, προσθέσαμε καί τίς ἁμαρτίες τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, τότε εἰς μάτην τά Χριστούγεννα, εἰς μάτην ἡ πρωτοχρονιά, εἰς μάτην ὁ Ἅγιος Βασίλειος, εἰς μάτην τά Φῶτα, εἰς μάτην καί ἡ σημερινή ἑορτή. Τότε... Νά ἐλέγξω;

* * *

Δέν χρειάζεται νά ἐλέγξω ἐγώ, Σήμερα ἐλέγχει ὁ-λους μας κάποιος ἄλλος. Ποιός; Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος, πού μέ τό φτερά του πέταξε καί στάθηκε στόν Ἰορδάνη ποταμό. Ἄνθρωπος ἦτο, σάρκα καί ὀστά εἶχε, ὅπως κ' ἐμεῖς. Ἀλλά ἡ ζωή του ἦτο ἀγγελική. Εἶναι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής. Αὐτός εἶναι ὁ ἐλεγκτής. Ἠλεγξε καί φτωχοῦς καί πλουσίους καί λαό καί βασιλεῖς. Εἶναι ὁ μόνος πού ἀνέβηκε στά ἀνάκτορα τοῦ Ἡρώδου καί τοῦ ἀπηύθυνε ἐκεῖνα τά πύρινα λόγια· «Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τήν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου» (Μάρκ. 6, 18).

Ἀλλά ὁ Ἰωάννης εἶναι καί παρήγορος. Εἶναι φίλος τῶν ἁμαρτωλῶν. Πηγαίνανε κοντά του ἁμαρτωλοί, καί δέν τούς ἀπογοήτεψε. Τούς παρηγοροῦσε, τούς σπόγγιζε τά δάκρυα, τούς ἐξωμολογοῦσε, τούς ἔβαζε μέσα στόν Ἰορδάνη καί τούς ἔλεγε, ὅτι ὑπάρχει

μετάνοια, ὑπάρχει ἐλπίδα σωτηρίας. Καί, τό ἀκόμη σπουδαιότερο, τούς ἔλεγε· Ἔρχεται, ἔρχεται μετά ἀπό ἴμένα κάποιος ἄλλος πολύ ἰσχυρότερός μου· ἐγώ δέν εἶμαι ἄξιος νά σκύψω νά λύσω «τόν ἰμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ» (Μάρκ. 1, 7). Ἔρχεται ὁ Βασιλιᾶς τοῦ κόσμου.

Καί τόν περίμεναν ὅλοι τόν Βασιλιᾶ τοῦ κόσμου. Καί ὁ Ἰωάννης στόν Ἰορδάνη, ἐπάνω σ' ἓνα βράχο, βάπτιζε.

Καί νά μέσα στίς μυριάδες τῶν ἀνθρώπων, τῶν μικρῶν καί τῶν μεγάλων, τῶν ἄσημων καί τῶν ἐπίσημων, νά καί ὁ Χριστός. Ἦρθε γιά τό βάπτισμα. Μέχρι τήν ὥρα ἐκείνη ἦταν ἄγνωστος. Οὔτε ὁ Βαπτιστής τόν γνώριζε ποιός εἶναι. Ὁ Χριστός δέν διέφερε ἀπό τούς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὅπως ἦταν ἐκεῖνοι, ἦταν καί αὐτός. Δέ φοροῦσε ροῦχα πολυτελεῆ, δέν εἶχε σπαθιά, δέν εἶχε στό κεφάλι κορώννα, δέν εἶχε τίποτε ἀπ' αὐτά πού θαμπώνουν τόν κόσμο. Ἦταν ἀπλᾶ ντυμένος, ὅπως οἱ ἄλλοι φτωχοί.

Πῶς τόν κατάλαβε ὁ Ἰωάννης; Τό Εὐαγγέλιο λέει, ὅτι τόν πληροφορήσε ὁ Θεός πώς αὐτός εἶναι ὁ Χριστός (βλ. Ἰωάν. 1, 33). Κι ἀμέσως κατεβαίνει ἀπό τό βράχο τόν προσκυνᾷ καί τοῦ λέει· Δέν εἶμαι ἄξιος, Κύριε, ἐγώ νά σέ βαπτίσω. Γι' αὐτό τό ἔργο οὔτε ἄγγελος κι ἀρχάγγελος δέν εἶναι ἄξιος. Γιατί ἐσύ εἶσαι ὁ αἰώνιος Θεός... Καί ἔτρεμε τό χέρι τοῦ Ἰωάννου ν' ἀγγίξῃ τήν κεφαλή τοῦ Δεσπότη. Καί μόνο ὁ Ἰωάν-

νης ἔτρεμε; Τί ἀκούσαμε; «*Ἡ θάλασσα εἶδε καί ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τά ὀπίσω*» (Ψαλμ. 113, 3). Καί ἀνοιξαν τότε οἱ οὐρανοί, ἀκούστηκε φωνή ἀπό τά ὕψη, καί λευκό περιστέρι διέγραψε φωτεινούς κύκλους καί ἦρθε καί κάθησε ἐπάνω στήν κορυφή τοῦ Δεσπότη. Τότε πιά ἑκατό τοῖς ἑκατό πείσθηκε ὁ Ἰωάννης, ὅτι αὐτός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Καί ἀπό τήν ἡμέρα ἐκείνη δέν ἔπαυε νά τόν δείχνη καί νά λήστων κόσμον, ὅτι αὐτός εἶναι ὁ Υἱός καί «*ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου*» (Ἰωάν. 1, 29, 36), ὅτι εἶναι ἐκεῖνος πού θά σηκώσῃ στόν ὦμον του τό πιό βαρῦ φορτίο, τίς ἁμαρτίες τοῦ κόσμου.

Αὐτή εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Βαπτιστοῦ.

* * *

Κοντά ὅμως στή μαρτυρία αὐτή εἶναι **κι ἄλλες** πολλές, πού βεβαιώνουν τό ἴδιο πρᾶγμα.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Τό μαρτυροῦν οἱ ἄγγελοι, πού τή νύχτα τῆς Γεννήσεως ἔψαλαν τό «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία*» (Λουκ. 2, 14). Ἄν τό καταλαβαίναμε τό τραγούδι αὐτό, θά βασιλεύε πάνω στή γῆ μιά εἰρήνη ἀπέραντη. Δέν τό καταλαβαίνουμε. Θά περάσουν ἀκόμα πολλά χρόνια ἕως ὅτου ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου μαλακώσῃ, γιά νά βασιλεύσῃ εἰρήνη. Ὅχι ἡ εἰρήνη τῶν πρεσβευτῶν καί τῶν διπλωματῶν, ἀλλά ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστός, εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Τό μαρτυροῦν οἱ ἀπλοϊκοὶ βοσκοί, πού ἄφησαν τίς στάνες κ' ἔτρεξαν μέ τίς κάπρες τους καί γονάτισαν μπροστά του, καί ἦταν οἱ πρῶτοι προσκυνηταί τοῦ Σωτῆρος.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Τό μαρτυροῦν ἀκόμα οἱ μάγοι, πού ἦρθαν ἀπό τήν Ἀνατολή, ἄνοιξαν τούς θησαυρούς των, χρυσόν καί λίβανον καί σμύρναν, καί τούς κατέθεσαν στά πόδια τοῦ αἰωνίου Βασιλιᾶ.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Τό μαρτυροῦν καί τά ἄλογα ζῶα, τό γαῖδουράκι τό βόδι τό πρόβατο, πού ἦταν κοντά του στή φάτνη καί τόν ζέσταιναν μέ τήν ἀνάσα τους.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Τό μαρτυροῦν ἀκόμα καί τά ἄψυχα στοιχεῖα τῆς φύσεως, καί μάλιστα τό ἀστέρι ἐπάνω στά οὐράνια. Μοναδικό φαινόμενο ἕνα φανάρι, πού τό κρατοῦσε ἄγγελος γιά νά ὀδηγῇ τούς μάγους.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Τό μαρτυροῦν ἀκόμη τά ποτάμια καί οἱ θάλασσες. «*Ἡ θάλασσα εἶδε καί ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τά ὀπίσω*» (ἔ.ἀ.) ἔφριξε μπροστά στή δύναμι τοῦ Χριστοῦ. Τό μαρτυρεῖ ὄλη ἡ φύσι. Μιά ἀπλοϊκή λαϊκή παράδοσι λέει, ὅτι ὅταν ὁ Χριστός ἔφευγε γιά τήν Αἴγυπτο γιατί κινδύνευε ἀπό τόν Ἡρώδη καί μέ τήν Παναγία καί τόν Ἰωσήφ περνοῦσαν βουνά καί λαγκάδια, τά πουλιά κελαῖδοῦσαν πιό γλυκά, σάν νά τόν χαιρετοῦν, καί τά θηρία βγαίνανε ἀπό τίς φωλιές τους καί ἔρχονταν κοντά του

σκύβοντας τό κεφάλι' γιατί αὐτός τά ἔφτειαξε. Κι αὐτά ἀκόμα **τά δέντρα**, λέει αὐτή ἡ παράδοσι, χαμηλώνανε τίς κορυφές τους, γιά νά προσκυνήσουν τό Βασιλιά τοῦ κόσμου.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Τό μαρτυροῦν οἱ ἄγγελοι, οἱ μάγοι, οἱ βοσκοί, τά ζῶα καί τά στοιχεῖα τῆς φύσεως. Καί κοντά στίς μαρτυρίες αὐτές τό μαρτυροῦν **οἱ δώδεκα ἀπόστολοι**, τά ἑκατομμύρια τῶν **μαρτύρων** καί τῶν **οσίων**, οἱ ὅποιοι καί τό αἶμα τους δώσανε καί τά νιάτα τους καί τή ζωή τους. Μέσα στίς ὁπές τῆς γῆς καί τά ἀσκητήρια ἢ στίς φυλακές καί τά ἀμφιθέατρα ἢ ὅπου ἄλλοῦ, μαρτύρησαν καί ὑπέγραψαν τήν πίστη τους ὄχι μέ μελάνι ἀλλά μέ αἶμα. Τό «Πιστεύω» καί ὅλα ὅσα ἀκοῦμε μέσα στήν Ἐκκλησία, εἶναι γραμμένα μέ τό αἶμα τοῦ Χριστοῦ μας καί μέ τό αἶμα τῶν μαρτύρων.

Κι αὐτοί ἀκόμα **οἱ δαίμονες** ὁμολογοῦν, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεός.

* * *

Ἔστερα ἀπό τόσες μαρτυρίες καί τόσα θαύματα, πού ἔχουν γίνει, δέν θά ἔπρεπε νά ὑπάρχη οὔτε ἓνας ἄπιστος καί ἄθεος. Δέν θά ἔπρεπε νά ὑπάρχη οὔτε ἓνα στόμα στόν κόσμο πού νά βλαστημάη. Τώρα; Φράξτε τ' αὐτιά σας. Δέν περνάει ἡμέρα, ὦρα, λεπτό, πού νά μή βλαστημᾶνε τό Χριστό. Ποιόν; Ἐκεῖνον πού τρέμουν οἱ ἄγγελοι, πού φρίττουν οἱ ποταμοί, πού εἶναι ὁ

βασιλιᾶς τοῦ κόσμου. Κ' ἔπειτα περιμένουμε προκοπή;

Ἀδέρφια μου! Εἶμαι ἁμαρτωλός καί ἀνάξιος νά σᾶς διδάξω. Ἀλλά πιστεύω στό Θεό καί στά λόγια του, καί σᾶς λέω· Ἐάν δέν κόψουμε τή βλαστήμια, νά τό θυμᾶστε, κάποιο κακό μεγάλο θά μᾶς ἔρθῃ. Γι' αὐτό μικροί καί μεγάλοι ἄς μετανοήσουμε, ὅπως μᾶς διδάσκει ὁ Ἰωάννης.

Ὅχι μέ τούς ἀπίστους, ὄχι μέ τούς ἀθέους, ὄχι μέ τόν ἀντίχριστο. Ὅλοι μας, μαζί μέ τούς μάγους, μέ τούς βοσκούς, μέ τήν Παναγιά μας, μέ τόν ἀστέρα τῆς Βηθλεέμ, μέ τόν Ἰορδάνη, μέ τίς παραδόσεις μας, νά φωνάζουμε· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, σέ πιστεύουμε, σέ λατρεύουμε. Αὐτῷ ἢ δόξα εἰς αἰῶνας αἰώνων. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

(Ὁμιλία σέ ἱερό ναό τῶν Ἀθηνῶν τήν 7-1-1962.
Καταγραφή καί σύντμησις 7-1-2002).

Ποιό ἦταν τό κήρυγμα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου;

Χθές ἦταν ἡ μεγάλη ἑορτή τῶν Φώτων· βαπτίσθηκε ὁ Χριστός. Σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τή μνήμη ἐκείνου πού ἀξιώθηκε νά τόν βαπτίση, τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Νά τόν ἐπαινέσουμε; Εἴμεθα ἀνάξιοι. Ἄλλωστε ὁ ἅγιος Ἰωάννης δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό τοὺς ἐπαίνους μας. Τόν ἐπήνεσε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. *«Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοί δέ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε».* Ὁ Χριστός εἶπε· *«Οὐκ ἐγγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ»* (Ματθ. 11, 11)· ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Ἀδάμ, μεταξύ τῶν ἑκατομμυρίων πού γεννήθηκαν, δέν ὑπῆρξε ἄλλος ἀνώτερος ἀπό τόν Βαπτιστή.

Τί λοιπόν νά προσθέσουμε ἐμεῖς; Παρά ταῦτα ἄς ψελλίσουμε λίγες λέξεις στήν ἑορτή του.

* * *

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἦταν παιδί εὐσεβῶν γονέων, τοῦ Ζαχαρίου καί τῆς Ἑλισάβετ, πού ἀξιώθη-

καν νά τόν ἀποκτήσουν σέ μεγάλη ηλικία κατά τρόπο θαυμαστό. *Ἰωάννης* θά πῆ «δῶρο Θεοῦ». Καί ἦταν δῶρο Θεοῦ ὁ *Ἰωάννης*. Ἐμβρυο ἀκόμα, μέσα ἀπό τήν κοιλιά τῆς μητέρας του, ἐχαιρέτισε καί προσκύνησε τό Χριστό, ὅταν ἡ Παναγία ἐγκυος, ἐπεσκέφθη τήν Ἐλισάβετ. Τότε «ἐσκίρτησε τό *Βρέφος*», ὁ *Ἰωάννης*, «ἐν τῇ κοιλίᾳ» τῆς μητέρας του (Λουκ. 1, 41). Ἀπό τότε ἦταν ἀγιασμένος.

Ὅταν μεγάλωσε, πῆγε στήν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου. Ἐκεῖ ἀσκήθηκε αὐστηρά. Ἔζησε βίο ὑπεράνθρωπο. Ἦ ἐνδυμασία του ἀπλή. Τό φαγητό του λιτό. Ποτό του τό νερό τοῦ ποταμοῦ. Στρῶμα του ἡ ἀμμουδιά τῆς ὄχθης, ὀροφή τά ἄστρα τ' οὐρανοῦ, συντροφιά του τά θηρία.

Μέσα σέ τέτοιες συνθήκες ἀνδρώθηκε. Βιβλίο, πού μελετοῦσε, ἦτανε ἡ φύσις. Τά πάντα μιλοῦν, ὅλα κηρύττουν τό μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ. «*Αἰνεῖτε αὐτόν ἡλιος καί σελήνη, αἰνεῖτε αὐτόν πάντα τά ἄστρα καί τό φῶς*» (Ψαλμ. 148, 3).

Πανεπιστήμιο τοῦ Ἰωάννου ἡ ἔρημος. Ἐκεῖ κατάρτισθηκε, καί ἐκεῖ ἔλαβε τήν ἐντολή ν' ἀρχίσῃ τό βάπτισμα καί τό κήρυγμα. Ἐνα κήρυγμα πού διέφερε ἀπό τά κηρύγματα τῶν φαρισαίων καί γραμματέων, κήρυγμα πού ξυπνοῦσε τήν συνείδησι, ἀναγκαῖο στήν ἐκφυλισμένη γενεά.

* * *

Ποιό ἦταν τό κήρυμά του; Τό βασανισμένο λαό

τόν ἔβλεπε μέ συμπάθεια ὁ Ἰωάννης καί τό κήρυγμα του ἦταν κήρυγμα παρηγορίας καί ἐνισχύσεως. Τούς συνιστοῦσε, νά ἔχουν ἀγάπη καί ἀλληλεγγύη μεταξύ τους· συνιστοῦσε πρό παντός τήν ἐλεημοσύνη. Θεῖο ἄρωμα! Τά ὠραιότερα λόγια τά ἔχει πεῖ τό Εὐαγγέλιο. Ἄς τ' ἀκούσουν ὅσοι πιστεύουν στό Μάρξ καί στό Λένιν, πού ἔκλεψαν συνθήματα ἀπό τό Εὐαγγέλιο καί τά κλεμμένα τά ἀνακάτεψαν μέ ὕλισμό καί ἀθεΐα. Ἰδού τό μεγάλο σφάλμα τους. Τί ἔλεγε, λοιπόν, ὁ Ἰωάννης; Ὅποιος ἔχει δύο πουκάμισα, νά δώσῃ τό ἓνα σ' αὐτόν πού εἶναι γυμνός· καί ὅποιος ἔχει δύο ψωμιά, νά δώσῃ τό ἓνα στόν ἄλλο πού πεινᾷ (Λουκ. 3, 11). Αὐτά τά εἶπε πολύ προτοῦ παρουσιαστοῦν οἱ διάφοροι λεγόμενοι θεωρητικοί διδάσκαλοι τῆς ἰσότητος καί δικαιοσύνης. Κήρυγμα κοινωνικό, ριζοσπαστικό, κήρυγμα ἐλεημοσύνης καί φιλανθρωπίας, κήρυγμα ἀληθινῆς ἰσότητος καί δικαιοσύνης.

Ἔρχονταν κατόπιν κοντά του τελῶνες. Τί ἦταν αὐτοί; Δέν εἶχαν καλό ὄνομα. Ἦταν ὑπάλληλοι τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους, ἔφοροι καί εἰσπράκτορες, πού δέν ἄρκοῦνταν νά εἰσπράττουν τή νόμιμη φορολογία, ἀλλ' ἐπίεζαν πολύ τό λαό, καί ἦταν μισητή τάξις. Σ' αὐτούς ἔλεγε· Μή πιέζετε καί μήν εἰσπράττετε περισσότερο ἀπό ὅ,τι πρέπει νά εἰσπράττετε (βλ. ἔ.ἀ. 3, 12-13).

Ἔρχονταν μετά στρατιῶτες τῶν ρωμαϊκῶν λεγεῶνων, πανίσχυροι κατά κόσμον. Σ' αὐτούς τί ἔλεγε; Δέν ἔλεγε νά ρίξουν τά ὄπλα· διότι εἶναι ἀναγκαῖα γιά τήν

ἀσφάλεια τῆς δημοσίας τάξεως. Ἀλλά τί τοὺς ἔλεγε; Τό ὄπλο, πού σᾶς ἔδωσε ἡ πατρίδα, μήν τό χρησιμοποιεῖτε καταχρηστικῶς καί ἀδίκως· μήν ἐκμεταλλεύεστε τήν ἐξουσία σας γιά ν' ἀρπάξετε, ἀλλά ἀρκεσθῆτε στό μισθό σας (βλ. ἔ.ἀ. 3, 14).

Πρός ὄλο τόν ὄχλο μιλοῦσε μέ εὐθύτητα. Ἀλλ' ἐκεῖνοι πού προκαλοῦσαν περισσότερο τόν ἔλεγχό του ἦταν οἱ φαρισαῖοι, ἡ ἄρχουσα τάξις. Αὐτοί ἐκαυχῶντο γιά τή σοφία τους, γιά τίς γνώσεις τους, γιά τήν «ἀγιωσύνη» τους. Σ' αὐτούς ἦταν σκληρός, πολύ σκληρός. Τοὺς ὠνόμαζε ὀχιές, «γεννήματα ἐχιδνῶν» (ἔ.ἀ. 3, 7). Γιατί; Διότι ἦταν μητροκτόνοι καί πατροκτόνοι σάν τήν ὀχιά, πού ὅταν πρόκειται νά γεννηθῆ τρώει τή κοιλιά τῆς μάνας της καί τήν θανατώνει. Τοὺς ὠνόμαζε ἀκόμη δέντρα σαπρά, πού τά περιμένει τσεκούρι καί φωτιά· «Πᾶν δένδρον μή ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καί εἰς πῦρ βάλλεται» (ἔ.ἀ. 3, 9). Τό καλό δέντρο ἔχει καρπούς· ἡ μηλιά τά μήλα, ἡ ἀχλαδιά τά ἀχλάδια, ἡ πορτοκαλιά τά πορτοκάλια. Ἐσύ τί κάνεις, ἄχρηστε ἄνθρωπε;

Τέλος ὁ Ἰωάννης ἔκανε ἓνα τόλμημα. Τίς ἡμέρες ἐκεῖνες ἓνας βασιλιᾶς παντοδύναμος, ὁ Ἡρώδης, ἔδιωξε τή νόμιμη γυναῖκα του, πῆρε ὡς παλλακίδα τή γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του, τήν αἰσχρά Ἡρωδιάδα, καί συζοῦσε μαζί της. Ὅσοι ἀνέβαιναν στά ἀνάκτορα τόν κολάκευαν. (Ἔτσι εἶναι. Νά κάνω τώρα τόν παραλληλισμό; Διότι συνέβη αὐτό καί στίς μέρες μας. «Λεβέ-

ντη» τόν λέγανε ἓνα πόρνο, 75 χρονῶν ἄνθρωπο, πού διέλυσε τήν οἰκογένειά του καί συζοῦσε μέ ἄλλη γυναῖκα). Τέτοιοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι... Ὁ Ἰωάννης ὁμως ἀνέβηκε στά ἀνάκτορα καί ἔρριξε τόν κεραυνό. Κεραυνός ἦτανε ὁ λόγος του· «*Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τήν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου*» (Μάρκ. 6, 18)· δέν σοῦ ἐπιτρέπεται, βασιλιᾷ, νά ἀτιμάζης τόν ἑαυτό σου καί νά συζῆς παρανόμως μέ τή γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. Αὐτός ἦταν ὁ λόγος του· πέντε λέξεις κήρυγμα. Ἀλλά οἱ λέξεις αὐτές ἀξίζουν περισσότερο ἀπό μυριάδες κηρύγματα. Καί τελικῶς αὐτές στοίχισαν τήν κεφαλή τοῦ τιμίου Προδρόμου.

* * *

Τέτοιος ἦταν ὁ Πρόδρομος. Καί τέτοια παράδοσι ἄφησε στήν Ἐκκλησία μας. Ἄν πρέπη νά ὑπάρχη κήρυγμα στήν Ἐκκλησία, τό κήρυγμα δέν πρέπει νά εἶναι κολακεία. Πρέπει νά εἶναι σθεναρό, ριζοσπαστικό, ἀποτελεσματικό. Νά ἐλέγχη τούς πάντας· ὄχι μόνο τούς μικρούς τοῦ ὄχλου, ἀλλά καί τούς μεγάλους πού κατέχουν τά ὑψηλά ἀξιώματα.

Ἐπάρχει σήμερα τέτοιο κήρυγμα; Δόξα τῷ Θεῷ ὑπάρχει, ἀδελφοί μου, παρ' ὄλο ὅτι εἶναι, σπάνιο...

Κ' ἐγώ, ἀγαπητοί μου, ὁ γέρον ἐπίσκοπος – δέν θέλω νά περιαιτολογήσω – ἐλάλησα τά πρέποντα, μικρός καί ἀσήμαντος μιμητής τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καί τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Δέν ἔπαυσα νά ἐλέγχω.

Δέν χτυπῶ τό καλάμι ὅταν εἶναι πεσμένο, τό θεωρῶ ἀνανδρία· τό χτυπῶ ὅταν εἶναι ὄρθιο. Ἦλεγξα καί κινδύνευσα, καί σώθηκα ἐκ θαύματος.

Ζητῶ λοιπόν καί ἀπό σᾶς, νά συμβάλλετε νά ἐφαρμόζεται ἀπό ὅλους τό Εὐαγγέλιο. Τότε ἡ μαρτυρική μας πατρίδα θά γίνη ἔθνος ἅγιο, πού θά δοξάσῃ πάλι τό Χριστό· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καί ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τούς αἰῶνας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

(Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἔγινε στόν ἰ. ναό Ἁγίου Ἰωάννου Πτολεμαῖδος τήν 7-1-1990. Καταγραφή καί σύντμησις 7-1-2003).

Ὁ πατήρ Αὐγουστῖνος Καντιώτης, ὡς ἱεροκῆρυξ, ὁμιλῶν.

7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ

ΜΙΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ*

Στις 7 Ιανουαρίου ή Εκκλησία μᾶς καλεῖ νά τιμήσουμε τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Πρόδρομο, ὁ ὁποῖος ἀξιώθηκε νά βαπτίση στά νερά τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ τό Χριστό. Ἦταν μεγάλη τιμή γιά τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο νά βαπτίση τό Χριστό. Ἐδῶ ἕνας γέροντας ἱερεύς, πού ὑπηρετεῖ τήν Ἐκκλησία πενήντα καί περισσότερα χρόνια καί ἔχει βαπτίσει χιλιάδες παιδιά, αἰσθάνεται ἰδιαίτερη χαρά, ὅταν ἀκούη ὅτι ἓνα ἀπό τά φτωχά παιδιά πού βάπτισε ἔγινε ἕνας σπουδαῖος ἄνθρωπος καί ἀνέβηκε σέ μεγάλα ἀξιώματα μέσα στήν κοινωνία. Ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος τιμᾷ τούς γονεῖς πού τόν γέννησαν, τόν ἱερέα πού τόν βάπτισε, τόν δάσκαλο πού τόν δίδαξε. Παίρνουν κι' αὐτοί ἓνα μέρος ἀπ' τή δόξα του. Ἀλλά τί εἶναι οἱ σπουδαῖοι καί μεγάλοι αὐτοί ἄνθρωποι μπροστά στό Χριστό; Ἕνα τίπο-

* Ἀπό τό βιβλίο «Μυρίπνοα Ἄνθη», ἔκδοσις Δ' 1995, Ἐκδόσεις Ὁρθ. Χριστ. Ἀδελφ. «Ὁ Σταυρός».

τε. Γι' αὐτό ὁ Ἰωάννης, πού ἀξιώθηκε νά βαπτίση τό Χριστό, ἔχει μιά δόξα ἀσύγκριτη. Ὅπως ἡ Παναγία ἀπό ὅλα τά ἑκατομμύρια καί δισεκατομμύρια τῶν γυναικῶν αὐτή ἀξιώθηκε νά γίνῃ μητέρα τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καί ἀπό τά ἑκατομμύρια καί δισεκατομμύρια τῶν ἀνδρῶν ὁ Ἰωάννης ἀξιώθηκε νά βαπτίση τό Χριστό. Τό ἅγιό του χέρι ἄγγιξε τήν κορυφή τοῦ Δεσπότη.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος βάπτισε τό Χριστό καί ἦταν ἄξιος τῆς μεγάλης αὐτῆς τιμῆς. Ὁ Ἰωάννης «ἐκ κοιλίας μητρός αὐτοῦ» ἦταν προωρισμένος νά γίνῃ ὁ Πρόδρομος καί ὁ βαπτιστής τοῦ Χριστοῦ. Γεννήθηκε ἀπό γονεῖς εὐσεβεῖς, πού ἦταν ἄτεκνοι καί παρακαλοῦσαν μέρα καί νύχτα τό Θεό νά τοὺς δώσει παιδί. Καί ὁ Θεός ἄκουσε τίς προσευχές τοῦ εὐσεβοῦς ἀνδρογόνου, τοῦ Ζαχαρία καί τῆς Ἐλισάβετ. Τό θαῦμα ἔγινε. Ἀπό τό ξερό δέντρο, ὅπως ἦταν οἱ ἠλικιωμένοι αὐτοῖ ἀνθρωποι, βγήκε δροσερό λουλούδι, ὁ Ἰωάννης. Καί τό ὄνομά του ἀκόμα φανερώνει ὅτι ἦταν ἕνα δῶρο πού ἔδωσε ὁ Θεός στοὺς εὐσεβεῖς γονεῖς του. Τά πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του ὁ Ἰωάννης ἔζησε μέσα στό εὐσεβές περιβάλλον τῆς οἰκογενείας. Ἀλλά οἱ γονεῖς του, ἂν καί τόν εἶχαν μονάκριβο, δέν τόν κράτησαν κοντά τους. Ἦξεραν ἀπό τά προφητικά λόγια, πού εἶπε γι' αὐτόν ὁ ἄγγελος πρὶν γεννηθῆ, ὅτι τό παιδί αὐτό προωριζόταν γιά μιά μεγάλη ἀποστολή.

Ἀλλά γιά τήν ἀποστολή αὐτή ἔπρεπε νά προετοιμασθῆ, γιά νά γίνῃ κατάλληλος. Ἐπρεπε νά μορφω-

θη, νά σπουδάση. Ἐπρεπε νά πάη σέ σχολεῖο, σέ πανεπιστήμιο, ἀλλά σ' ἓνα πανεπιστήμιο πολύ διαφορετικό ἀπό τά σημερινά πανεπιστήμια, ὅπου σπουδάζουν οἱ σημερινοί νέοι. Τό πανεπιστήμιο πού σπούδασε ὁ Ἰωάννης ἐπί πολλά χρόνια δέν ἦταν σέ καμμιά μεγάλη πόλι. Δάσκαλοι καί καθηγηταί δέν ἦταν ἄνθρωποι πού εἶχαν μελετήσει πολλά βιβλία καί εἶχαν γίνει σοφοί. Μήν παραξενευθῆτε, ὅταν ἀκούσετε ποιοί ἦταν τό πανεπιστήμιο πού σπούδασε ὁ Ἰωάννης ἦταν ἡ ἔρημος.

Ἡ ἔρημος; Ναί, ἡ ἔρημος ἓ μιά ἔρημος πού ἦταν πέρα ἀπό τόν Ἰορδάνη ποταμό. Ἐκεῖ στήν ἔρημιά, μακριά ἀπ' τήν πολυτέλεια καί τή διαφθορά τῶν πόλεων, μακριά ἀπό κάθε συναναστροφή μέ ἄνθρώπους τῆς ἐποχῆς του, πού μποροῦσαν νά διαφθείρουν καί τοὺς πιο ἄγνους χαρακτήρες, ἀπερίσπαστος καί ἐλεύθερος ἀπό κάθε κοινωνική δέσμευσι ὁ Ἰωάννης εἶχε ὅλη τήν εὐκαιρία ν' ἀκούσῃ καί νά διδαχθῆ τά πιο σπουδαῖα μαθήματα. Ἐκεῖ στήν ἔρημο εἶχε καθημερινούς δασκάλους. Ποιοί ἦταν οἱ δάσκαλοί του; Ὁ ἓνας ἦταν ἡ φύσις, δηλαδή ὅλα ὅσα μέρα καί νύχτα ἔβλεπε γύρω του. Ἡ ἀμμουδιά, ἡ ξερή γῆ, τά λίγα χορτάρια πού φύτρωναν κάπου - κάπου μέσα στήν ἔρημιά, ὁ ἄνεμος πού σφύριζε καί σήκωνε σύννεφα σκόνης, τά πουλιά πού κελαηδοῦσαν, τά φίδια πού κρύβονταν κάτω ἀπό τίς πέτρες, τά ἄγρια ζῶα πού ἔβγαιναν τή νύχτα ἀπό τίς φωλιές τους καί οἱ φωνές τους ἀκούγονταν μέσα στήν ἔρημιά, τά νερά τοῦ Ἰορδάνου πού ἔ-

τρεχαν όρμητικά γιά νά πέσουν στή Νεκρά θάλασσα, τό φεγγάρι καί τά άστρα, πού στά μέρη έκείνα φαίνονται μέ μία έξαιρετική χάρι, ό ήλιος πού κάθε αύγή άνέτελλε καί σκορπούσε τίς θερμές άκτίνες του καί έκανε νά λάμψη όλη ή έρημος. Όλα αύτά μαζί καί τό καθένα χωριστά πόσα δέν διδάσκουν τόν άνθρωπο, άν ό άνθρωπος τά κοιτάξη μέ καθαρή καρδιά! Καί έτσι τά κοιτάζε ό Ίωάννης. Από όλα όσα έβλεπε έπαιρνε μαθήματα. Ό ένας δάσκαλός του ή φύσις. Ό δεύτερος δάσκαλός του, άκόμη σπουδαιότερος, ήταν ή σ υ ν ε ι δ η σ ι ς. Η συνείδησις, όταν δέν ταραζεται από κακίες καί άγρια πάθη, πού θολώνουν τό μυαλό του ανθρώπου, είναι μία θεϊκή φωνή πού διδάσκει. Όποιος τήν άκούει διδάσκεται καί καθοδηγείται στό καλό. Άλλά γιά τόν Ίωάννη δέν ήταν ή φύσις καί ή συνείδησις οί μόνοι δάσκαλοί του. Ό Ίωάννης νήστευε στήν έρημο μέ νηστεία αυστηρή, πού σπανίως έκανε άνθρωπος. Ό Ίωάννης προσευχόταν καί μέ τή θερμή καί άδιάκοπη προσευχή του επικοινωνούσε μέ τό Θεό καί ή φωνή του Θεού άκουγόταν καθαρά μέσα στή συνείδησί του.

Στό πανεπιστήμιο λοιπόν τής έρήμου πέραν του Ίορδάνου ποταμού μορφώθηκε ό Ίωάννης μέ θεϊκή σοφία. Έφθασε σ' ένα ύψος πολύ μεγάλο. Πέρασε όλους τούς προηγούμενους διδασκάλους καί προφήτας του Ίσραήλ καί ήταν πλέον κατάλληλος γιά νά εκτελέση τή μεγάλη του αποστολή. Τότε πήρε έντολή από

τό Θεό ν' αφήση τήν ἔρημο καί νά ἔρθη κοντά στήν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, γιά νά στήση ἐκεῖ τό βῆμα τῆς ἀληθείας. Ἐπί ἐκεῖ κήρυξε. Δέν εἶχε πολλές γλωσσες ὁ Ἰωάννης, ἄλλη γιά τούς φτωχοῦς, ἄλλη γιά τούς πλουσίους, ἄλλη γιά τούς ἄσημους, ἄλλη γιά τούς ἐπισήμους, ἄλλη γιά τούς βοσκούς καί ἄλλη γιά τούς βασιλιᾶδες· μιά ἦταν ἡ γλωσσα του, ἡ γλωσσα τῆς ἀλήθειας. Ἐφθασε καί μέχρι τά ἀνάκτορα, ὅπου ἓνας διεφθαρμένος βασιλιᾶς ζοῦσε παράνομα μέ τή γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του. Τόν ἤλεγξε καί πλήρωσε μέ αἷμα τόν ἔλεγχο ὁ Ἰωάννης.

Αὐτός ὑπῆρξε ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, πού ἀξιόθηκε νά βαπτίσῃ τό Χριστό· ὄχι ἀπλῶς νά τόν βαπτίσῃ, γιατί ὁ Χριστός δέν εἶχε ἀνάγκη ἀπό βάπτισμα ὡς ἀναμάρτητος, ἀλλά νά κηρύξῃ μπροστά σέ χιλιάδες ἀνθρώπους ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, πού αὐτός δέν ἦταν ἄξιος νά σκύψῃ καί νά φιλήσῃ τά πόδια του.

* * *

Ἀγαπητοί μου! Μερικοί, γιά νά πιστέψουν στό Χριστό ὅτι εἶναι Θεός, θέλουν, λένε, ἀποδείξεις. Ὑπάρχουν πολλές ἀποδείξεις· ἀλλά μιά ἀπ' τίς μεγαλύτερες ἀποδείξεις εἶναι ἡ μαρτυρία πού ἔδωσε ὁ Ἰωάννης γιά τό Χριστό. Ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου δέν εἶναι ἡ μαρτυρία ἑνός κοινοῦ ἀνθρώπου· εἶναι μαρτυρία πού ζυγίζει πολύ, γιατί ὁ Ἰωάννης ἦταν ἓνας ἀνθρώπος, πού ὅλοι τόν παραδέχονταν. Τόν παραδέχονταν

στήν ἐποχή του σάν ἓνα προφήτη, σάν ἓναν πού ἀγάπησε τόσο τήν ἀλήθεια, ὥστε χάριν τῆς ἀλήθειας θυσιάσε καί αὐτή τή ζωή του. Αὐτός λοιπόν ὁ Ἰωάννης ἔρχεται καί καταθέτει, καί ἡ μαρτυρία του ἀκούγεται μέχρι σήμερα: Ἄνθρωποι, μὴν περιμένετε ἄλλον Μεσσία. Ὁ Χριστός ἦρθε. Τόν εἶδα μέ τά μάτια μου. Τόν ἄκουσα μέ τά αὐτιά μου. Τόν ἄγγιξα μέ τό χέρι μου. Εἶδα τά νερά τοῦ ποταμοῦ νά σταματοῦν μπροστά του. Εἶδα τόν οὐρανό νά λάμπη. Ἄκουσα τή φωνή τοῦ Θεοῦ. Σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Πιστέψτε με. *«Κἀγὼ ἐώρακα καί μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ»* (Ἰωάν. 1, 34).

*«Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ
ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»**

(Ἰωάν. 1, 29).

Γεννᾶται τό ἐρώτημα· Οἱ πρῶτοι μαθηταί, ὁ Ἄνδρέας καί ὁ Πέτρος, ὁ Ἰάκωβος καί ὁ Ἰωάννης, ὅτε ἐκάλεσεν αὐτοὺς ὁ Κύριος εἰς τό ἀποστολικόν ἔργον, διά πρώτην φοράν ἔβλεπον καί ἤκουον τόν Κύριον; Ὅχι. Τῆς κλήσεώς των προηγήθη, καθώς διηγεῖται ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, γνωριμία τις μετά τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ γνωριμία αὐτή ἐγένετο διά μέσου τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, εἰς τόν κύκλον τῶν μαθητῶν τοῦ ὁποίου ἀνήκον οἱ ἀνωτέρω, καί ἄλλοι πολλοί.

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἦτο μεγάλη ἠθική καί θρησκευτική φυσιογνωμία. Ὑπῆρξε, κατά τούς λόγους τοῦ Κυρίου, τοῦ μόνου ἱκανοῦ νά ἐκφέρῃ δικαίαν καί ἀλάνθαστον κρίσιν περί τῆς πνευματικῆς ἀξίας ἐνός ἐκάστου ἀνθρώπου, ὁ μέγιστος τῶν ἀνδρῶν

* Ἀπό τό βιβλίον «Ἀκολουθεῖ μοι», Β' ἐκδοσις, ἔκδοσις Ὁρθ. Χριστ. Ἀδελφ. «Ὁ Σταυρός» Ἀθῆναι 1970.

τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. «Οὐκ ἐγγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ» (Ματθ. 11, 11). Ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξε δοτός, ἀφιερωμένος τῷ Θεῷ ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν γονέων του. Δῶρον τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν ταλαίπωρον γῆν, ὡς ἐδήλου καὶ τὸ ὄνομά του. Κρίνον, ὅπερ ἦνθησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ἡ ἐκ νεανικῆς ἡλικίας σκληρά, ἡ ἀσκητική, ἡ πλήρης αὐταπαρνήσεως ἐν τῇ ἐρήμῳ ζωὴ του τὸ φλογερὸν περὶ μετανοίας κήρυγμα πού ἄνευ κολακείας ἀπηυθύνετο πρὸς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις καὶ ἔφθασε καὶ ἔπεσεν ὡς κεραυνός ἐν μέσῳ τῶν ἀνακτόρων τοῦ ἀκολάστου Ἡρώδου· ἡ ὅλη του ζωὴ καὶ πολιτεία ἐξήσκουν ζωηροτάτην τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ. Νέος προφήτης ἐνεφανίσθη, ἔλεγον οἱ πολλοί. Ἡ ζωὴ καὶ τὸ κήρυγμά του ὁμοιάζον καταπληκτικῶς μέ τὴν ζωὴν καὶ τὸ κήρυγμα Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου. Ἡ φήμη του ὄλονέν καὶ ἠϋξανε. Τὸ παρά τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου βῆμα συνεκέντρωνεν ἀκροατήριον περισσότερον ἐκείνου, τὸ ὅποιον ὅλοι οἱ διδάσκαλοι τοῦ Ἰσραήλ συνεκέντρωνον εἰς τὰς συναγωγάς. Καὶ τί ἀκροατήριον! Ὅχι νυσταλέον καὶ κοιμώμενον, ἀλλὰ διεγερμένον ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ προφήτου. Ἀναστεναγμοὶ ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ στήθους τῶν ἀμαρτωλῶν. Δάκρυα ἐκύλιον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν των. Ἐναγώνιον ἐρώτημα ἤρχετο εἰς τὰ χεῖλη των· Τί πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ νὰ σωθῶμεν;

Αὐτός, ὁ Ἰωάννης, ἄρχισαν ὅλοι νὰ λέγουν οἱ ὀ-

χλοι, δέν εἶναι ἓνας ἐκ τῶν προφητῶν. Αὐτός θά εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Λυτρωτής, τόν ὅποιον προσδοκᾷ ἐπί αἰῶνας καί χιλιετηρίδας ὁ Ἰσραήλ. Ἀντιπροσωπεῖα ἐκ τῶν ἀνωτάτων τάξεων τῆς ἰουδαϊκῆς κοινωνίας τόν ἐπισκέπτεται καί τῷ θέτει τό ἐρώτημα: «Σύ τίς εἶ;» (Ἰωάν. 1, 19). Ἀπό τά χεῖλη του ἀνέμενον οἱ ἐπίσημοι τοῦ Ἰσραήλ ἀντιπρόσωποι ν' ἀκούσουν: Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός. Ἐάν τό ἔλεγε, θά τό ἐπίστευον....

Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης δέν ἔχει καμμίαν ὁμοιότητα πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐκμεταλλεύονται τήν ἀφέλειαν τοῦ θρησκευόντος λαοῦ, καί ἀνακηρύττουν ἑαυτοὺς Μεσσίας, καί διὰ τοῦ ψεύδους παρασύρουν τά πλήθη εἰς τήν πλάνην καί τήν καταστροφήν. Ὅχι. Ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξε καθ' ὅλην του τήν ζωήν ἄνθρωπος ἀληθινός. Καί ἦτο ἀληθινός, διότι ὑπῆρξε ταπεινός. Ἐγνώριζε τά μέτρα του. Ἐγνώριζεν ὅτι ἡ ἀποστολή του, ὅσονδήποτε μεγάλη καί ἐάν ἦτο, ἦτο περιορισμένη. Καί ἡ ἀποστολή του ἦτο προκαθωρισμένη: **νά προετοιμάσῃ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων διὰ τήν ὑποδοχὴν ἐκείνου**, καί ὅταν ἐκεῖνος ἐμφανισθῇ δημοσίᾳ, **νά κλίνῃ τήν κεφαλὴν, νά προσκυνήσῃ, νά τόν δεῖξῃ εἰς τόν λαόν καί νά εἴπῃ: Αὐτός εἶναι ὁ ἥλιος, ἐγώ εἶμαι ὡς τό ἄστρον τῆς αὐγῆς, ὁ αὐγερινός, ὅστις ἀνατέλλει πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καί προειδοποιεῖ ὅτι τό σκότος μετ' ὀλίγον διαλύεται καί ὁ βασιλεύς τοῦ φωτός ἔρχεται.**

«Δέν εἶμαι ἐγώ ὁ Χριστός», ἀπήντησεν εἰς τήν ἐ-

πίσημον ἐπιτροπήν τοῦ Ἰσραήλ. Ἄλλος εἶναι ὁ Χριστός. Νεώτερος ἐμοῦ ὁ Χριστός κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἐμφάνισιν εἰς τὴν δημοσίαν ζωὴν τοῦ Ἰσραήλ, εἶναι ἐν τούτοις ὁ Χριστός ἀρχαιότερος ἐμοῦ καὶ παντός ἄλλου ἀνθρώπου. **Ἡ ὑπαρξίς του εἶναι τό μέγα μυστήριον.** Καί ἤδη σᾶς ἀποκαλύπτω ὁ Χριστός εὐρίσκεται ἐν μέσῳ ἡμῶν, περιπατεῖ ὡς ἓνας ἐκ τῶν πολλῶν. Διὰ τοῦτο τὸν ἀγνοεῖτε. Ἐγὼ ὅμως τὸν γνωρίζω... Τί εἶμαι ἐγὼ ἀπέναντί του; Δέν εἶμαι ἄξιός νά σκύψω καὶ νά λύσω τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων του.

Γνωστός, πασίγνωστος, μέ φήμην τεραστίαν καθ' ἅπασαν τὴν Ἰουδαίαν ἦτο ὁ Ἰωάννης. Ἄγνωστος ὅμως ἦτο ὁ Ἰησοῦς. ὦ! Πόσας φορές τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, ἀλλά μέ μίαν οὐσιώδη διαφορὰν! Γνωστά, πασίγνωστα εἰς τὸν κόσμον ὄχι πλέον ὀνόματα ἁγίων φυσιογνωμιῶν, ὡς τό ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, περί τοῦ ὁποίου δικαίως ἐν τῇ ἐποχῇ του ἐγένετο λόγος πολὺς. Ἀλλά γνωστά, πασίγνωστα εἶναι τὰ ὀνόματα ἀνθρώπων, πού κινοῦνται εἰς πολὺ χαμηλά ἐπίπεδα ζωῆς, καὶ ἐν τούτοις, διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν πλάνην καὶ ἁμαρτίαν, ὁ κόσμος ἔχει ἐξυψώσει αὐτά εἰς θέσιν περὶ ὅπου καὶ τὰ ἔχει καταστήσει ἰνδάλματα τῶν παθῶν του. Περί αὐτῶν πολὺς γίνεται λόγος εἰς ἰδιωτικὰς καὶ δημοσίας συζητήσεις, καὶ ὁ τύπος καὶ τό ραδιόφωνον καὶ ἡ τηλεόρασις συχνὰ ἀσχολοῦνται μέ τὰ πρόσωπά των, καὶ τὰς πλέον ἀηδεῖς λεπτομερείας τῆς

ζωῆς των εὐχαρίστως διαβάζουν, ἀκούουν καί βλέπουν ἑκατομμύρια ἀνοήτων θαυμαστῶν των. Ἐγνωστα ὅμως διά τόν κόσμον τοῦτον εἶναι τά ὀνόματα, ἡ ζωὴ καί ἡ διδασκαλία τῶν προφητῶν καί τῶν ἀγίων, τῶν ἡρωϊκῶν τούτων φυσιογνωμιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τί λέγω; Ἐγνωστος εἶναι ὁ ἀρχηγός τῶν ἡρώων τῆς πίστεως καί τῆς ἀρετῆς, ὁ Χριστός.

Ἐγνωστος εἶναι ὁ Χριστός; Ναί! Ἐγνωστος διά τοὺς πολλοὺς εἶναι ὁ Χριστός*. Ἐγνωστὴν τὴν διδα-

* Ἡ πρό ὀλίγων ἐτῶν ἀποθανοῦσα βασίλισσα τῆς Ὀλλανδίας Βιλελμίνη, ἡ ὁποία, πιστεύουσα εἰς τόν Χριστόν καί τὴν αἰωνιότητα, εἶχε διατάξει ἵνα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας τῆς συγγενεῖς καί φίλοι ἐνδυσθῶν ἐν λευκοῖς, εἶχεν ἀπευθύνει δύο μηνύματα πρὸς τόν ὀλλανδικόν λαόν, τά ὁποῖα καί ἐδημοσιεύθησαν εἰς μικρόν τεύχος ὑπὸ τόν τίτλον «Ὁ Χριστός ὁ μέγας Ἐγνωστος», μεταφρασθέν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου «Ἡ Δαμασκός». Εἰς τοῦτο ἡ βασίλισσα ἐκφράζει ὅλον τόν πόνον τῆς ψυχῆς τῆς διότι ὁ σημερινός κόσμος ἀποκρούει τόν Χριστόν καί ἀπομακρύνεται ἀπὸ τόν Σωτῆρα καί Λυτρωτὴν του. «Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, λέγει, ὁ Χριστός διά τοὺς πολλοὺς εἶναι «ὁ μέγας Ἐγνωστος» καί ἡ θέσις του εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εἶναι κενή. Ἐχουν διαβάσει δι' Αὐτόν, ἀλλὰ δέν τόν γνωρίζουν, ἢ τόν γνωρίζουν μόνον πολὺ ὀλίγον. Ἡ ἀποξένωσις ἀπὸ τόν Χριστόν καί ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπ' Αὐτόν εἶναι ἀνησυχητικὴ. Ἡ εἰκὼν, τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι ἔχουν σχηματίσει διά τόν Χριστόν, εἶναι τόσον διαφορετικὴ ἀπὸ ὅ,τι Αὐτός πραγματικῶς εἶναι, ὥστε ἡ ἀγία του ὑπαρξις εἶναι παραμορφωμένη μέχρι σημείου πού δέν ἀναγνωρίζεται. Εἰς τὴν ζωὴν τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου ὁ Χριστός ἔχει καταστήσει ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἀντί νά εἶναι ἡ Ὁδός, ἡ Ἀλήθεια καί ἡ Ζωή».

σκαλίαν, τά θαύματά του, τά γεγονότα τῆς ἁγίας ζωῆς του. Δέν ἔχουν πιάσει ποτέ εἰς τά χέρια των τό Εὐαγγέλιον διά νά τό διαβάσουν καί νά μάθουν τί ἐστί Χριστός. **Ἡ δέ ἄγνοια τῶν Γραφῶν εἶναι ἄγνοια Χριστοῦ.** Διά τούς ἀνθρώπους αὐτούς δύναται νά ἐπαναληφθῇ ὅ,τι εἶπε διά τούς συγχρόνους του συμπατριώτας ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος· «**Ὁ Χριστός μέσος ὑμῶν ἔστηκεν ὄν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε**» (Ἰωάν. 1, 26).

Ἄλλά σύ, ἀγαπητέ μου ἀναγνώστα, σύ πού ἤξιώθης νά πιστεύσης καί ἀγαπήσης τόν Χριστόν καί διά μέσου τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης ἦλθες εἰς γνωριμίαν μέ αὐτόν καί ἠσθάνθης τί ἀνεκτίμητος δωρεά εἶναι ἡ γνωριμία αὐτή· σύ, πού γνωρίζεις τόν Χριστόν, δέν πρέπει νά τό ἀποκρύψης. Τί; Εὖρες πηγὴν καί ἔσβησες τήν δίψαν σου, καί ἐνῶ γνωρίζεις ὅτι πλῆθος ἀνθρώπων κινδυνεύουν νά ἀποθάνουν ἐκ τῆς δίψης, δέν σπεύδεις νά τούς γνωρίσης τήν πηγὴν; Σέ ἐρωτῶ· Δέν εἶναι τοῦτο σκληρότης; Δέν εἶναι τοῦτο ἀπανθρωπία; Δέν εἶναι τοῦτο ἔγκλημα; Ἄλλ' ἀπείρως μεγαλύτερον ἔγκλημα διαπράττει ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ ἐγνώρισεν ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ πηγὴ πού ἀναβλύζει ἀενάως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί δροσιζει καί ἀναπαύει ψυχάς, ἐν τούτοις δέν σπεύδει νά γνωρίση καί εἰς ἄλλας ψυχάς τήν ἀνεκτίμητον αὐτήν δωρεάν, καί οὕτως οἱ ἄνθρωποι, συγγενεῖς καί φίλοι, μένουν μακράν τῆς σωτηρίου πηγῆς. Διά νά μή καταλογισθῇ λοιπόν καί εἰς σέ ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως τό ἔγκλημα

τοῦτο, ὅτι εἰς τόν διψῶντα πλησίον σου δέν ἔδειξες τήν ἀθάνατον πηγὴν, ἄφησε τήν ἀμέλειαν, δεῖξε δραστηριότητα, κατάγγειλε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, κρᾶζε πρὸς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ γνώριμους σου τήν φωνὴν τοῦ προφήτου Ἑσαίου· «**Τάδε λέγει Κύριος· Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου**» (Ἠσ. 12, 3),

Εἰς τόν κόσμον, πού ἀγνοεῖ τόν Χριστόν, γίνου καὶ σύ ἓνας μικρὸς Πρόδρομος, μιμητὴς τοῦ μεγάλου Προδρόμου, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς τὰ πλήθη ἔδειξε τόν Χριστόν, τόν συνέστησε θερμῶς καὶ εἶπεν: «**Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου**».

Ἡ πόσην σημασίαν ἔχουν αἱ ἀνωτέρω αὐταὶ λέξεις! Εἰς τὰς λέξεις αὐτάς περικλείονται νοήματα ὑψίστα. Ὅλον τό λυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑποδηλοῦται. Εἰς τό βάθος τοῦ λόγου φαίνεται ὁ λόφος τοῦ Μοριά, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Ἀβραάμ ἦτο ἔτοιμος νά προσφέρῃ θυσίαν τόν Ἰσαάκ, φαίνεται ὁ λόφος τοῦ Γολγοθᾶ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ οὐράνιος Πατήρ προσέφερε θυσίαν ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας τόν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱόν. Ἄλλ' ἄς ἴδωμεν κάπως ἀναλυτικώτερον τό ρητόν τοῦτο τοῦ Ἰωάννου.

Ἴδε ὁ ἀμνός. Πρόσεξε, ἀγαπητέ μου ἀναγνώστα, μίαν λεπτομέρειαν πολὺ διδακτικὴν. Διότι ἐν ταῖς Γραφαῖς καὶ τό ἐλάχιστον ἔχει τὴν σημασίαν του. Ἡ

λεπτομέρεια είναι ότι η λέξις ἀμνός ἐδῶ συνοδεύεται μέ τό ἄρθρον ὁ. Δέν λέγεται ὁ Ἰησοῦς ἀπλῶς ἀμνός, ἀλλά ὁ ἀμνός. Καί μέ τήν προσθήκην τοῦ ἄρθρου, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἀμέσως γίνεται ὁ προσδιορισμός καί ἡ διάκρισις. Διότι ἀμνοί ἦσαν πολλοί. Ἀμνοί, ἑκατομύρια ἀμνῶν κατ' ἔτος κατά τήν ἑορτήν τοῦ Πάσχα ἐσφάζοντο καί τά αἵματά των ἐσχημάτιζον ρυάκια πού ἔρρεον διά μέσου τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων. Ἀμνοί καί εἰς ἄλλας θυσίας προσεφέροντο ὑπό τῶν εὐσεβῶν Ἰουδαίων κατά τάς διαφόρους ἑορτάς καί πανηγύρεις. Ἀλλ' οἱ ἀμνοί αὐτοί, πού κατά χιλιάδας καί ἑκατομύρια προσεφέροντο ἐπί τῶν ἱερῶν θυσιαστηρίων τοῦ Ἰσραήλ, δέν εἶχον δύναμιν νά ἐξαλείψουν ἁμαρτίας. Ἦσαν ἀπλῶς μία σκιά τῆς μεγάλης, τῆς μοναδικῆς θυσίας, ἡ ὁποία προσεφέρθη ἐπί τοῦ Γολγοθᾶ ὑπέρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν ὅλου τοῦ κόσμου. Ὁ ἀληθής ἀμνός ὑπάρχει ἕνας καί μόνον, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, τόν ὁποῖον τώρα δακτυλοδεικτεῖ εἰς τά πλήθη ὁ Ἰωάννης λέγων: «Ἴδε ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου».

Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ. Ἡ εἰκὼν αὐτοῦ θαυμασίως ζωγραφίζεται εἰς τό 53ον κεφάλαιον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, ὁ ὁποῖος διά τήν ἐνάργειαν τῶν προφητειῶν του ὠνομάσθη πέμπτος εὐαγγελιστής....

Ἀκούσωμεν τόν προφήτην· «Οὗτος (ὁ Ἰησοῦς Χριστός) τάς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καί περί ἡμῶν ὀδυ-

νᾶται... Αὐτός δέ ἐτραυματίσθη διά τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν... Τῷ μῶλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. Πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν, ἄνθρωπος τῇ ὁδοῦ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καί Κύριος παρέδωκεν αὐτόν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. Καί αὐτός διά τό κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τό στόμα αὐτοῦ· ὡς πρόβατον ἐπί σφαγῆν ἤχθη καί ὡς ἄμνός ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτόν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τό στόμα. Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη· τήν δέ γενεάν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἶρεται ἀπό τῆς γῆς ἡ ζωή αὐτοῦ».

Τήν περικοπήν τῆς προφητείας ταύτης ἀνεγίνωσκεν ἐν τῇ ἀμάξει του καί ὁ εὐνοῦχος ἐκεῖνος τῆς Κανδάκης, βασιλίσσης τῶν Αἰθιοπῶν, ὅτε ἐπορεύετο ἐξ Ἱεροσολύμων πρός Γάζαν, τήν δέ ὀρθήν ἐρμηνείαν αὐτῆς ἔδωκεν ὁ ἀπόστολος Φίλιππος, ὅστις, κατ' ἐντολήν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀνῆλθεν ἐπί τῆς ἀμάξης «καί ἀρξάμενος ἀπό τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσαστο αὐτῷ τόν Ἰησοῦν» (Πράξ. 8, 35). Τόν ἄμνόν τοῦτον τόν ἄμωμον δεικνύει καί ὁ ἀπόστολος Πέτρος λέγων, ὅτι «οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαιίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαράδοτου, ἀλλά τιμίῳ αἵματι ὡς ἄμνου ἁμώμου καί ἀσπίλου Χριστοῦ» (Α' Πέτρ. 1, 18-19). Ἄλλ' ἡ μεγαλοπρεπεστέρα εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ ὡς ἀρνίου εὐρίσκεται ἐν τῷ τελευταίῳ βιβλίῳ τῆς Κ. Διαθήκης. «Καί εἶδον – γράφει ὁ Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστής – ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καί τῶν τεσσάρων ζώων καί ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἑστη-

κός ὡς ἐσφαγμένον...». Καί ἤκουσεν ἄσμα καινόν πού ἔψαλλον οἱ πρεσβύτεροι καί οἱ ἄγγελοι καί ἐпанελάμβανεν ἀναρίθμητος λαός σεσωσμένων· «Ἄξιός εἰ λαβεῖν τό βιβλίον καί ἀνοῖξαι τάς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καί ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καί γλώσσης καί λαοῦ καί ἔθνους, καί ἐποίησας αὐτούς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καί ἱερεῖς, καί βασιλεύσουσιν ἐπί τῆς γῆς» (Ἀποκ. 5, 6-10).

«Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἶρων τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου». Ὁ Ἰησοῦς αἶρει τήν ἁμαρτίαν, τάς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. Αἶρει, σηκώνει τήν ἁμαρτίαν τῶν πρωτοπλάστων Ἀδάμ καί Εὔας καί ὄλων τῶν ἐκ τοῦ πρώτου ἐκείνου ζεύγους προελθόντων ἀνθρώπων, ἐκείνων πού μέχρι σήμερον ἐγεννήθησαν, καί ἐκείνων πού μέχρι συντελείας τῶν αἰῶνων μέλλουν νά γεννηθοῦν.

Ὁ Ἰησοῦς αἶρει τάς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου, ὡς ψάλλομεν ἐν τῇ καθημερινῇ Δοξολογία τοῦ Ὁρθρου· «Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱός τοῦ Πατρός, ὁ αἶρων τάς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου». Ὁ Κύριος αἶρει, σηκώνει τάς ἁμαρτίας. Ὅποῖον βάρος! Διότι ὑπάρχει ἄλλο τι βαρύτερον τῆς ἁμαρτίας; Δέν ἀκούεις τόν προφητάνακτα Δαβίδ νά λέγῃ· «Αἱ ἀνομίαι μου ὑπερήραν τήν κεφαλὴν μου, ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ»; (Ψαλμ. 37, 5). Πῶς ἀναστενάζει κάτω ἀπό τό βάρος τῶν ἁμαρτιῶν του!....

Ὁ Ἰησοῦς αἶρει τάς ἁμαρτίας μου! Εἶδον κάποτε μίαν εἰκόνα πολύ παραστατικήν τῆς ὑψίστης αὐτῆς ἀ-

ληθείας πού ἐκήρυξεν ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος παρά τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου καί ἐξακολουθεῖ νά κηρύττῃ ἢ Ἐκκλησία. Ἡ εἰκὼν παρίστανε ἓνα ἄνθρωπον, ὅστις ἐπὶ τῆς ράχεώς του ἐβάσταζε φορτίον βαρὺ, τὸ δὲ φορτίον ἦτο σφιγκτὰ δεμένον μὲ τὸ σῶμά του, ὥστε φορτίον καί ἄνθρωπος ἐφαίνοντο ὡς ἓν σῶμα. Ὁ ἄνθρωπος ὑπέφερε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ φορτίου καί ἀνεστέναζε. Κατ' ἐπανάληψιν ἔκαμε προσπάθειάς ν' ἀποτινάξῃ τὸ φορτίον, ἀλλ' εἰς μάτην. Μὲ κραυγὰς ἐζήτησε τὴν βοήθειαν ἄλλων, ἀλλὰ καί οἱ ἄλλοι ἢ ἠδιαφόρησαν τελείως ἢ ἔσπευσαν μὲν εἰς βοήθειαν, εἰς μάτην ὅμως προσεπάθησαν νά κόψουν τὰ δεσμὰ καί ν' ἀπαλλάξουν τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ φορτίου. Ὁ ἄνθρωπος, ἐλεεινὸς ἀχθοφόρος, περιεπλανᾶτο καί ἀνεζήτηε ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θά τὸν ἠλευθέρωνεν ἐκ τοῦ δυσβαστάκτου φορτίου. Τέλος κάποιος τὸν εἶδε, τὸν ἐλυπήθη, τοῦ ἔδειξεν ἓνα λόφον καί τοῦ εἶπεν· Ἐκεῖ ἐάν ἀνέλθῃς, θά ἴδῃς ἐκεῖνον, ὅστις θά σέ ἐλευθερώσῃ. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ φέρων τὸ βαρὺ φορτίον, ἐπίστευσεν εἰς τὰ λόγια τοῦ συνανθρώπου του καί ἤρχισεν ἀσθμαίνων ν' ἀνέρχεται τὸν λόφον, καί ὡ τοῦ θαύματος! Μόλις ἀνῆλθεν, ὡσάν νά τὸν ἤγγισαν ἀγγελικαὶ πτέρυγες, τ' ἀσύντριπτα σχοινία ἀπεκόπησαν καί τὸ φορτίον ἀπεκολλήθη ἐκ τοῦ σώματος τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου καί ἐρρίφθη εἰς τὴν ἄβυσσον.

Εἰκὼν τοῦ ἁμαρτωλοῦ, παντός ἁμαρτωλοῦ, εἶναι ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν. Διότι ἕκαστος ἁμαρτωλὸς εἶναι ἓνας

ἄθλιος ἀχθοφόρος, ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ὁποίου ὁ Σατανᾶς καθημερινῶς φορτῶνει καὶ νέα φορτία, νέας ἀμαρτίας. Καὶ ὁ ἀμαρτωλός, παρ' ὄλην τὴν ἐκ τῆς ἀμαρτίας προερχομένην προσωρινὴν ἡδονὴν καὶ εὐχαρίστησιν, ἀναστενάζει. Καὶ θέλει νὰ κόψη τὰ δεσμά καὶ ν' ἀποτινάξῃ τὸ βαρὺ φορτίον καὶ νὰ περιπατήσῃ ἐλεύθερος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου. Καὶ ἐν τῇ ἀγωνίᾳ του καταφεύγει εἰς διάφορα συστήματα φιλοσοφικά, κοινωνικά, θρησκευτικά, εἰς πρόσωπα πού φημιζονται ὡς σωτῆρες, ἀλλ' ἐν τοῖς πράγμασιν ἀποδεικνύονται ψευδοσωτῆρες καὶ ψευδομεσσίαι. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἄρῃ, νὰ ἀφαιρέσῃ καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ ἐκ τοῦ ψυχικοῦ του κόσμου τὴν ἀγωνίαν, τὸ δυσβάστακτον, τὸ ἀφόρητον τῆς ἀμαρτίας βάρος. Ἐνας καὶ μόνον δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο. Καὶ αὐτός εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Αὐτός, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰωάννου καὶ τὴν πείραν τῶν αἰώνων, εἶναι ὁ ἀμνός ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου.

Ἄδελφοί μου συναμαρτωλοί, ἐλεεινοὶ ἀχθοφόροι τῆς ἀμαρτίας, ἕως πότε θὰ διστάζωμεν; Ἐως πότε θὰ φέρωμεν προσκεκολλημένον τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας ὡς ἡ χελώνη τὸ ὄστρακόν της; Ἐν μέσῳ ἡμῶν **ἔστηκεν ὁ Ἰησοῦς**. Ἄς τὸν πλησιάσωμεν ἐν ἀκραδάντῳ πίστει καὶ μετανοίᾳ εἰλικρινεῖ. Καὶ τὸ θαῦμα θὰ γίνῃ. Τὸ φορτίον μας, ὅσονδήποτε βαρὺ καὶ ἂν εἶναι, θὰ τὸ σηκώσουν αἱ παντοδύναμοι χεῖρες τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ θὰ τὸ ἐκσφενδονίσουν εἰς τὸ πέλαγος τοῦ ἀπείρου ἐλέους τοῦ Θεοῦ.

ὦ! Δέν πρέπει ἡμεῖς οἱ κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου νά παύσωμεν νά κηρύττωμεν τήν ὑψίστην αὐτήν ἀλήθειαν τῆς πίστεώς μας. Ἄς μιμηθῶμεν τόν Ἰωάννην τόν Πρόδρομον, ὁ ὁποῖος ὄχι μίαν φοράν ἐνώπιον τοῦ πλήθους διεκήρυξε τήν ἀλήθειαν ταύτην, ἀλλά καί δευτέραν φοράν τήν ἐπανελάβε. Τήν ἐπανελάβε δέ καί τρίτην φοράν εἰς τόν μικρόν ὄμιλον τῶν μαθητῶν του. Καθώς ἐξιστορεῖ ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, «τῇ ἐπαύριον (τήν ἐπομένην δηλαδή τῆς ἡμέρας καθ' ἣν προέβη εἰς τήν διακήρυξιν τῆς ἀληθείας ταύτης) πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καί ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, καί ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάν. 1, 35-36).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

Ματθ. 4, 12-17

Στή φυλακή*

«Ίωάννης παρεδόθη...» (Ματθ. 4, 12).

Υπάρχει, αγαπητοί, υπάρχει ένα άστρο, πού ονομάζεται αὐγερινός. Φαίνεται τό πρωϊ πρὶν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος. Ἀναγγέλλει τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Εἶναι ἀπ' τὰ ὠραιότερα ἄστρα. Εἶναι ἄστρο, πού μέ χαρά τό βλέπει ὁ κόσμος περιμένοντας τόν ἥλιο.

Μέ τό ἄστρο αὐτό παρομοιάζεται ὁ τελευταῖος προφήτης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξε ὁ αὐγερινός, ὁ προάγγελος δηλαδή τῆς ἀφίξεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Ἥλιος. Ὑστερα ἀπ' τή βάπτισι τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἰωάννης ἄρχισε νά γέρνη πρὸς τή δύσι του, ἐνῶ ὁ Χριστός βγαίνει ἀπ' τὴν ἀφά-

* Ἀπό τό βιβλίο «Σταγόνες ἀπό τό ὕδωρ τό ζῶν», ἐκδόσις Β', Ἐκδόσεις Ὁρθ. Χριστ. Ἀδελφ. «Ὁ Σταυρός», Ἀθῆναι 1984.

νεια καί ἐμφανίζεται στόν κόσμο σάν μιά λαμπρή ἀνατολή τοῦ ἡλίου. Ὁ Ἰωάννης, ὁ αὐγερινός, ὑποχωρεῖ μπροστά στό Χριστό, στόν Ἥλιο.

* * *

Τό τέλος τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ περιγράφει τό σημερινό εὐαγγέλιο. Τό περιγράφει μέ δυό μόνο λέξεις: «*Ἰωάννης παρεδόθη*» (Ματθ. 4, 12).

Τί θά πῆ «*παρεδόθη*»; Σημαίνει ὅτι ὁ Ἰωάννης πιάστηκε καί ρίχτηκε στή φυλακή. Στή φυλακή ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος! Τί κακό ἔκανε; Ὁ Ἰωάννης δέν διέπραξε κανένα ἐγκλημα, γιά νά ρίχτῃ στή φυλακή. Ἦταν μιά ὕπαρξι τόσο ἀγία, πού, ὅπως εἶπε ὁ Χριστός, ἄλλος σάν τόν Ἰωάννη δέν παρουσιάστηκε στόν ἀρχαῖο κόσμο. Ἅγιος ὁ Ἰωάννης ἀπ' τήν κοιλιά τῆς μάνας του. Γεννήθηκε μέ θαῦμα. Ἀπό μικρός ἀφιερώθηκε στό Θεό. Νέος ἔφυγε μακριά ἀπ' τόν κόσμο, πέρασε τόν Ἰορδάνη καί πῆγε στήν ἔρημο, κ' ἐκεῖ ἔζησε χρόνια πολλά. Ἐζησε μέ νηστεία, μέ προσευχή καί μέ μελέτη τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ. Ἐνδυμασία του χειμῶνα - καλοκαίρι ἦταν μιά κάππα φτιαγμένη ἀπό τρίχες καμήλας. Τροφή του ἀκριδες καί μέλι ἄγριο. Ποτό του τό νερό τοῦ Ἰορδάνη. Στῶμα του ἡ ἀμμουδιά. Σπίτι του οἱ σπηλιές τῶν βράχων. Συντροφιά του τά ἄγρια θηρία. Ὑστερα ἀπό τέτοια ἄσκησι, πού ἔκανε ὁ Ἰωάννης, ξεπέρασε τά ἀνθρώπινα μέτρα καί φαινόταν σάν ἓνας ἐπίγειος ἄγγελος.

Καί ὅμως ὁ ἐπίγειος αὐτός ἄγγελος πιάστηκε καί
ρίχτηκε στίς φυλακές. Ρωτᾶμε καί πάλι· τί κακό ἔκανε
ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος;

Κήρυττε μέ θάρρος τήν ἀλήθεια. Ἔκανε ἔλεγχο.
Μά ἡ ἀλήθεια εἶναι κακό; Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀρετή, εἶ-
ναι τό πιό ἀναγκαῖο πρᾶγμα πού ὑπάρχει στόν κόσμο.
Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὁ Θεός. Τό ψέμα εἶναι ὁ διάβολος.

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ ἀλήθεια εἶναι πρᾶγμα οὐράνιο καί θά
ἔπρεπε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νά τήν ἀγαποῦν, ὅμως σέ μιά
ἐποχή ἄπιστη καί διεφθαρμένη, ἐάν ὑπάρχη κάτι πού
οἱ ἄνθρωποι τό μισοῦν, τό ἀποστρέφονται καί τό κα-
ταδιώκουν, αὐτό εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ὅπως σ' ἕναν πού ἔ-
χει βλαμμένα τά μάτια του τό φῶς τοῦ ἡλίου, πού εἶ-
ναι τόσο ποθητό καί εὐχάριστο, εἶναι ἐνοχλητικό καί
θέλει νά ζῆ σέ σκοτεινά μέρη, κάτι τέτοιο συμβαίνει
καί μέ τούς ἀνθρώπους τούς κακοῦς καί διεφθαρμέ-
νους. Θέλουν νά ζοῦν στήν ἁμαρτία καί στήν πλάνη,
πού εἶναι τό φοβερό σκοτάδι τῆς ψυχῆς. Καί γι' αὐτό,
ὅταν δοῦν κάποιο φῶς τῆς ἀλήθειας, τρέμουν μήπως
γίνουν φανερά τά ἁμαρτωλά τους ἔργα. Καί ὅπως οἱ
νυχτερίδες καί οἱ κουκουβάγιες δέν ἀγαποῦν τό φῶς
τῆς ἡμέρας ἀλλά κρύβονται καί μόνο τή νύχτα πε-
τοῦν, ἔτσι καί οἱ ἄνθρωποι πού ἔχουν διαπράξει διά-
φορα ἐγκλήματα· θέλουν νά ζοῦν μέσ' στό σκοτάδι
καί κανένas νά μήν τούς παρατηρή καί νά μήν τούς ἐ-
λέγχι.

Λέει κάποιος τήν ἀλήθεια; Ἐλέγχει καί καυτηριά-

ζει τό κακό; Οί ἄνθρωποι τοῦ σκοτίου, ὅπως λένε καί οἱ Παροιμίες τοῦ Σολομῶντος, θά μισήσουν τόν ἄνθρωπο αὐτόν (βλ. Παρ. 9, 8). Ναί. Τίποτε ἄλλο δέν μισεῖται στόν ἁμαρτωλό κόσμο, ὅσο μισεῖται ἡ ἀλήθεια, ὁ δημόσιος ἔλεγχος. "Ἐναν ἀρχαῖο πρόγονό μας, τό φιλόσοφο Σωκράτη, ἐπειδή ἔλεγε τήν ἀλήθεια καί ἤλεγε τούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του γιά ὅ,τι κακό κάνανε, οἱ Ἀθηναῖοι τόν μίσησαν τόσο πολύ, ὥστε τόν καταδίκασαν σέ θάνατο. Ὁ Σωκράτης ἤπιε τό κώνειο.

* * *

Ἄς ἔρθουμε τώρα στόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο. Ἦταν ἄνθρωπος ἀληθινός. Ἐλεγε τό φῶς φῶς καί τό σκοτάδι σκοτάδι. Δέν κολάκευε κανένα. Κήρυττε τήν ἀλήθεια πρὸς ὅλους, μικρούς καί μεγάλους. Στίς μέρες του ξέσπασε ἓνα μεγάλο σκάνδαλο. Ὁ βασιλιάς Ἡρώδης, παιδί τοῦ Ἡρώδη ἐκείνου πού ἔσφαξε τά νήπια τῆς Βηθλεέμ, εἶχε νόμιμη σύζυγο. Ἀλλά χωρίς αἰτία τήν ἔδιωξε καί πῆρε γιά γυναῖκα του – ποιά; Τή γυναῖκα τοῦ ἀδερφοῦ του! Τέσσερα τά ἁμαρτήματα. Πρῶτον, ὅτι ἔδιωξε χωρίς αἰτία τή νόμιμη γυναῖκα του. Δεύτερον, ὅτι πῆρε ἄλλη γυναῖκα. Τρίτον, ὅτι πῆρε συγγενῆ του. Καί τέταρτον, ὅτι σάν βασιλιάς θά ἔπρεπε νά δίνη τό καλό παράδειγμα στό λαό. Τό ἔβλεπαν πολλοί, ἀλλά δέν διαμαρτύρονταν. Ἐνας μόνο διαμαρτυρήθηκε, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Αὐτός τόλμησε κι ἀνέβηκε στά ἀνάκτορα κ' ἔρριξε τόν κε-

ραυνό· «Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου», Δέν σοῦ ἐπιτρέπεται νά ἔχῃς τή γυναῖκα τοῦ ἀδερφοῦ σου (Μάρκ. 6, 18). Ὁ Ἡρώδης, ἀντί νά μετανοήσῃ καί νά συναισθανθῇ τή μεγάλη του ἀμαρτία, σκληρύνθηκε περισσότερο, ὠργίστηκε ἐναντίον τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καί διέταξε νά συλληφθῇ καί νά ριχθῇ στή φυλακή τῆς Μαχαιροῦντος.

* * *

Ἀπό τότε, ἀγαπητοί μου, πέρασαν 20 αἰῶνες. Βρισκόμαστε στήν ἀρχή τοῦ 21ου αἰῶνος. Ζοῦμε σ' ἐποχή, πού τά ἀμαρτήματα τῆς μοιχείας καί τῆς πορνείας ἔχουν πάρει τρομακτική ἐξάπλωσι. Αὐτοί πού ἔδιωξαν τίς νόμιμες γυναῖκες τους καί ζοῦν μέ παλλακίδες δέν εἶναι λίγοι. Εἶναι πολλοί. Εἶναι χιλιάδες. Καί μερικοί ἀπ' αὐτούς κατέχουν θέσεις καί ἀξιώματα. Καί τώρα τελευταῖα κατώρθωσαν νά βγάλουν νόμο, πού νά τούς ἐπιτρέπῃ νά στεφανώνονται μέσα στίς ἐκκλησίες μέ τίς ἀνδροχωρίστρες. Σ' αὐτή τήν ἐποχή τῆς διαφθορᾶς θά ἔπρεπε νά ζῆ ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, γιά νά βροντοφωνήσῃ ὄχι μιὰ φορά, ὅπως τότε, ἀλλά πολλές φορές τό «Οὐκ ἔξεστί σοι...».

Ἄλλ' ἐκεῖνο πού εἶπε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος πρέπει νά τό ποῦμε ἐμεῖς οἱ ἐπίσκοποι. Νά μὴν ἐκδώσουμε διαζύγια καί νά μὴ στεφανώσουμε τούς μοιχοῦς καί τίς μοιχαλίδες.

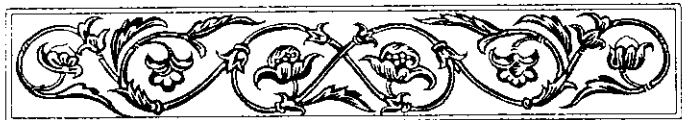
Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ ὡς ἐπίσκοπος δήλωσα,

ὅτι δέ θά ἔπογράψω τέτοια διαζύγια. Δέν εἶμαι Ἰωάννης Πρόδρομος. Δέν εἶμαι ἄξιος νά λύσω τόν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων του. Εἶμαι ἕνας μικρός, ἀτελής καί ἁμαρτωλός ἐπίσκοπος. Ἀλλά, παρ' ὅλη τή μικρότητα, ἀτέλεια καί ἁμαρτωλότητά μου, θά τηρήσω τό λόγο μου. Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ διαζύγιο τοῦ νόμου 868/1979 δέ θά ὑπογράψω.

Τό κράτος ἀπειλήσε τόν ἐπίσκοπο Φλωρίνης μέ φυλακή. Στή φυλακή λοιπόν ἐμεῖς, πού διαπράξαμε τό μεγάλο «ἐγκλημα» νά ἐλέγξουμε τήν ἀνομία, καί ἐλευθεροί οἱ νεώτεροι Ἡρῶδες, πού χωρίς αἰτία χώρισαν τίς γυναῖκες τους. Χαρά μεγάλη θά δοκιμάσουμε, ἄν γιά τό λόγο αὐτό φυλακιστοῦμε.

Διά πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου εἶθε νά ἐλεήσει ὁ Θεός τόν κόσμο.

Μία φωνή

*«Ἐλεγε γάρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι
Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀ-
δελφοῦ σου» (Μάρκ. 6, 18).*

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, πού ἑορτάζει σήμερα, εἶναι μία ἀπό τίς μεγαλύτερες μορφές πού τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία μας.

Τόν εἶδαμε στήν ἀρχή τοῦ ἔτους, κοντά **στή μεγάλη ἑορτή τῶν Θεοφανείων**, μέσα στό εὐαγγέλιο πού διαβάζει ἡ ἐκκλησία τήν Κυριακή πρό τῶν Φώτων (βλ. Μάρκ. 1, 1-8). Τόν εἶδαμε νά βγαίνει μέσα ἀπό τή σκοτεινή νύχτα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τῆς ἁμαρτίας καί τῆς πλάνης, ν' ἀνατέλλῃ σάν λαμπρό ἀστέρι, σάν τόν αὐγερινό, καί νά προειδοποιῆ τόν κόσμο, ὅτι σέ λίγο θά βγῆ ὁ ἥλιος, ὁ Χριστός, πού θά φωτίσῃ ὅλο-κληρο τό σύμπαν. Τόν εἶδαμε νά στέκεται στήν ἄκρη τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ καί νά σαλπίζῃ σ' ὄλο τόν ἁμαρτωλό κόσμο: *«Μετανοεῖτε· ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»* (Ματθ. 3, 2). Τόν ἀκούσαμε νά μιλάῃ μέ θάρρος καί νά ἐλέγχῃ τούς ἀνθρώπους, χωρίς νά ὑπολογίξῃ πρόσωπα, χωρίς νά χαρίζεται σέ κανένα,

χωρίς νά κοιτάζη ποιός εἶναι αὐτός πού ἔκανε τήν ἁμαρτία. Μικρούς καί μεγάλους, φτωχοῦς καί πλουσίους, στρατιῶτες καί βασιλιᾶδες, ὅλους τούς ἤλεγε. Ὁ λόγος του δέν ἔκανε ἐξαίρεσι σέ κανένα. Κι ὁ κόσμος, πού ἔβλεπε ἕνα τέτοιο ἀσκητικό καί ἀτρόμητο κήρυκα, ἔτρεχαν ὅλοι κοντά του καί ἄκουγαν τό αὐστηρό του κήρυγμα καί δέχονταν τίς συμβουλές του, καί τά δάκρυα τῆς μετανοίας τους ἔπεφταν μέσα στά νερά τοῦ Ἰορδάνου.

Ἔτσι εἶδαμε καί ἀκούσαμε τόν Ἰωάννη στήν ἀρχή τοῦ ἔτους. Ἀλλά σήμερα, 29 Αὐγούστου, ὅλος ὁ κόσμος πού πιστεύει στό Χριστό κλαίει καί θρηνεῖ. Ἡμέρα πένθους. Σήμερα σά νά εἶναι Μεγάλη Παρασκευή. Ὁ κόσμος νηστεύει. Οὔτε κρέας οὔτε ψάρι, ἀλλ' οὔτε καί λάδι καταλύουν οἱ ὀρθόδοξοι Χριστιανοί. Γιατί; Γιατί σήμερα τό λαμπρό αὐτό ἀστέρι, πού ἔλαμψε στόν κόσμο, πάει νά βασιλέψη. **Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος πεθαίνει.** Πῶς πεθαίνει; Ἀπό φυσικό θάνατο, ὅπως οἱ περισσότεροί ἄνθρωποι, πού περνοῦν τά χρόνια τους, γίνονται γέροι, ἀρρωσταίνουν καί πεθαίνουν; Ἔτσι πέθανε ὁ Ἰωάννης; Πέθανε πάνω σ' ἕνα μαλακό κρεβάτι, ἤσυχα, ἔχοντας δίπλα του τά ἀγαπημένα του πρόσωπα; Ὁχι. Πέθανε σάν ἀετός, πού πετώντας στόν οὐρανό τόν χτύπησαν τά βόλια τοῦ κυνηγοῦ. Πέθανε σάν ἥρωας. **Πέθανε σάν μάρτυρας. Ποιά ἡ αἰτία; Ἡ ἀλήθεια!** Ἡ ἀλήθεια; Ναί, ἡ ἀλήθεια. Γιατί ἡ ἀλήθεια σκοτώνει τά πάθη, ἀλλά σκοτώνει κ' ἐκεῖνον πού κη-

ρύττει τήν ἀλήθεια καί χτυπάει ἀλύπητα τά ἀνθρώπινα πάθη, θέλοντας νά γιαιτρέψη τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἁμαρτία, πού εἶναι ἡ πιό φοβερή ἀρρώστια. Ὁ ἁμαρτωλός πού ἔχει πωρωθῆ, ἀκούγοντας τόν ἔλεγκο τῆς ἁμαρτίας, ὄχι μόνο δέν μετανοεῖ, ἀλλά καί μισεῖ θανάσιμα αὐτόν πού τόν ἐλέγχει, καί θέλει νά κλείσῃ τό στόμα πού λέει τίς πικρές ἀλήθειες. Αὐτούς πού κολακεύουν καί λένε χίλιων λογιῶν ψέματα, ὁ κόσμος τοὺς ἀγαπᾷ. Ἄλλ' ἐκείνους πού κηρύττουν τήν ἀλήθεια, πού δείχνουν τίς κακίες καί τά ἐλαττώματά του καί ἐλέγχουν τίς παρεκτροπές του, τοὺς μισεῖ καί τοὺς ἀποστρέφεται καί θέλει τήν ἐξόντωσί τους. Αὐτό βλέπουμε καθαρά στόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο.

* * *

Στήν ἐποχή του ζοῦσε ἓνας βασιλιᾶς. Βασιλιᾶς ἀνήθικος. Ἔδωξε τή νόμιμη γυναῖκα του καί πῆρε μιά ἄλλη. Πῆρε τή γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του. Ζοῦσε μαζί της ὁ ἀθεόφοβος. **Ἡρώδης** ἦτανε τό ὄνομα τοῦ βασιλιᾶ, **Ἡρωδιάς** ἦτανε τό ὄνομα τῆς παράνομης γυναίκας του, καί **Σαλώμη** τό ὄνομα τῆς θυγατέρας της. Μέσα στά ἀνάκτορα ζοῦσαν ὅλοι αὐτοί καί μέ τήν αἰσχρά τους διαγωγὴ εἶχαν γίνει τεράστιο κοινωνικό σκάνδαλο. Ποιός τολμοῦσε νά τοὺς ἐλέγξῃ; Αὐτό δέν ἦταν κάτι εὐκολο. Ὅλοι ἔτρεμαν τό βασιλιᾶ, πού ἀπό τόν αἰμοβόρο πατέρα του (τόν ἄλλο ἐκεῖνο Ἡρώδη πού ἔχε σφάζει τό ἀθῶα νήπια τῆς Βηθλεέμ), εἶχε κληρονομήσει ὅλες τίς κακίες. Γι' αὐτό, ὅταν γιῶρταζε ὁ βασιλιᾶς

καί ἔκανε δεξιώσεις, ὅλοι πήγαιναν στό παλάτι καί τόν προσκυνοῦσαν, καί τοῦ εὐχονταν νά εἶναι πολύχρονος κ' εὐτυχισμένος. Δίπλα του στεκόταν καί καμάρωνε ἡ αἰσχρά βασίλισσα, ἡ Ἡρωδιάς, καί τό πορνικό ἐκεῖνο γύναιο, ἡ Σαλώμη, ἀντάξια κόρη τῆς μάνας. Ἦτο μία ἄθλια κατάστασι, πού εἶχε ἐπιβληθῆ καί εἶχε κατακτήσει τήν κορυφή τῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου καί ἡ ὁποία δέν θά ἄφηνε ἀνεπηρέαστο καί τό λαό.

Τί διαφθορά, τί ἐξαχρείωσις, τί σαπήλα! Ἄλλοίμονο στά ἔθνη, πού αὐτοί πού τά κυβερνοῦν εἶναι διεφθαρμένοι καί ἄπιστοι. Τό κακό τους παράδειγμα δέν ἀργεῖ νά μιμηθῆ καί ὁ πολὺς λαός. «Τό ψάρι βρωμάει ἀπ' τό κεφάλι».

Κάποιος, λοιπόν, ἔπρεπε τώρα νά βρεθῆ, γιά νά ἐλέγξῃ τήν αἰσχρά κατάστασι πού βασιλευε στό παλάτι. Καί αὐτός δέν ἦταν κανένας ἀπό τοὺς ἀξιωματούχους τῆς κοινωνίας· ἦταν ὁ πιό ἀνίσχυρος κατά κόσμον, ὁ ἀσκητής τῆς ἐρήμου, ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Αὐτός πού δέν εἶχε κανένα ἀξίωμα, καμμιά περιουσία. Ἡ μόνη του περιουσία ἦταν μιά κάππα φτειαγμένη ἀπό τρίχες καμήλας. Αὐτός μόνο τόλμησε κι ἀνέβηκε στό παλάτι καί ἤλεγξε τό βασιλιᾶ γιά τήν αἰσχρά του ζωῆ, γιά τό σκάνδαλο πού προκαλοῦσε μέσα στό βασιλεῖό του. Τοῦ εἶπε: «*Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τήν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου*» (Μάρκ. 6, 18).

Τό ἀποτέλεσμα; Ὁ Ἡρώδης ὠργίστηκε καί διέταξε νά πιάσουν τόν Ἰωάννη καί νά τόν ρίξουν στή φυλακή. Καί ὁ Ἰωάννης φυλακίζεται στίς φοβερές φυλα-

κές τοῦ φρουρίου τῆς Μαχαιροῦντος. Ἐκεῖ ἔμεινε φυλακισμένος, ἕως ὅτου μιά νύχτα, ἐνῶ στό παλάτι ἔτρωγαν ἔπιναν χόρευαν μεθοῦσαν καί ὠργίαζαν, ἤρθαν στρατιῶτες, ἀνοιξαν τή φυλακή, πῆραν τόν Ἰωάννη καί τοῦ ἔκοψαν τό κεφάλι. Κατόπιν τό πῆραν καί τό πῆγαν στό παλάτι. Καί ὁ βασιλιᾶς τό πρόσφερε ὡς δῶρο μέσα σ' ἓνα πιάτο στήν αἰσχρά θυγατέρα τῆς Ἡρωδιάδος, τῆ Σαλώμη, πού εἶχε χορέψει καί εἶχε μαγέψει τό βασιλιᾶ.

Ἔτσι ἔδωσε τό ἀστέρι. Ἔτσι τελείωσε τή ζωή του ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής. Μαρτύρησε γιά τήν ἀλήθεια.

* * *

Ὅσοι ἀκοῦμε τό σημερινό εὐαγγέλιο κι ἀπό τό ἄλλο μέρος βλέπουμε τό κακό στή σημερινή ἐποχή νά ξαπλώνεται συνεχῶς καί νά κυριαρχῇ στή ζωή τῶν ἀνθρώπων καί χιλιάδες παράνομα ζεύγη νά ζοῦν μέσα στή χριστιανική μας κοινωνία, χιλιάδες Ἡρωδιάδες καί Σαλώμες, πόρνες καί ἀνδροχωρίστρες, νά κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα καί νά εἶναι δημόσιο σκάνδαλο, καί –τό χειρότερο– κανεῖς νά μήν ἐλέγχη τή φοβερὰ αὐτή κατάστασι, ὅσοι βλέπουν καί ἀκοῦνε τήν κοινωνική αὐτή διαφθορά, ἀναστεναῖζουν καί λένε: Ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι, πού λόγῳ τῆς ἀποστολῆς καί τῆς θέσεώς τους πρέπει νά ἐλέγξουν τό κακό; Ποῦ εἶναι οἱ Πρόδρομοι; Ποῦ εἶναι οἱ θαρραλεοὶ κήρυκες τοῦ εὐαγγελίου; Ποῦ εἶναι οἱ ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου; Ποῦ εἶναι οἱ θρησκευτικοί καί πνευματικοί ἄνθρωποι, πού θά ξεσηκωθοῦν σέ

μιά σταυροφορία, σέ μιά γενική επανάστασι ἐναντίον τῆς διαφθορᾶς τῶν ἡθῶν;

Γιά τό κακό πού ὑπάρχει στόν κόσμο τήν εὐθύνη δέν τήν ἔχουν μόνο αὐτοί πού κάνουν τό κακό· τήν εὐθύνη τήν ἔχουν καί οἱ ἄλλοι, πού θά μπορούσαν νά διδάξουν, νά παρατηρήσουν, νά ἐλέγξουν καί νά τιμωρήσουν τό κακό, ἀλλ' εἴτε ἀπό δειλία εἴτε ἀπό ἰδιοτελεῖα καί ἐλεεινά συμφέροντα ἀφήνουν τό κακό ἀνεξέλεγκτο. Καί τό κακό, ἐφ' ὅσον δέν βρίσκει καμμιᾶ ἀντίδρασι, παίρνει πιά πολύ θάρρος, ἀποθρασύνεται, δυναμώνει καί προχωρεῖ σάν μιά φοβερά ἐπιδημία, πού ἐπειδή οἱ γιατροί δέν τήν πολεμοῦν στά πρῶτα βήματά της ξαπλώνεται καί ἐρημώνει χωριό καί πολιτεῖες.

Σήμερα, πού ἐορτάζουμε τήν ἐορτή τῆς ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ἄς διδαχθοῦμε ἀπό τό μαρτυρικό του τέλος. Ἄς ἀφήσουμε τή δειλία, τήν ἀνοχή, τοὺς ὑπολογισμούς, τοὺς συμβιβασμούς, τήν κολακεία καί τήν ἰδιοτέλεια. Ἄς γίνουμε ἄνθρωποι εἰλικρινεῖς καί θαρραλέοι. Ἄς λέμε παντοῦ καί πάντοτε τήν ἀλήθεια. Καί χάριν τῆς ἀλήθειας νά εἴμαστε ἔτοιμοι γιά κάθε θυσία. Τότε θά ἐορτάζουμε ἐπαξίως τήν ἐορτή τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

† *ἐπίσκοπος Ἀύγουστίνος*

(Ὁμιλία ληφθεῖσα ἀπό τήν Α' ἔκδοσι τοῦ βιβλίου *Κυριακή* (Ἀθῆναι 1972). Μικρά συμπλήρωσις 29-8-2002).

Ἐποτομή τῆς κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

*«Καί ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι
καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κο-
ράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς»*

(Μάρκ. 6, 28)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶναι πένθιμη ἑορτὴ. Μοιάζει μὲ τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Ἐορτάζουμε τὸ τέλος Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ὅπως ὁ ἥλιος ἀνατέλλει καὶ δύει, ἔτσι καὶ ὁ Ἰωάννης ἀνέτειλε καὶ ἔδυσε μέσα σὲ μαρτυρικά αἵματα.

Μιλῆσαμε ἄλλοτε γιὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸ ἱστορικὸ τῆς ἑορτῆς εἶναι γνωστό. Ὁ Ἡρώδης παρὰ νόμῳ ἔλαβε ὡς σύζυγο τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν Ἡρωδιάδα. Καὶ ὅταν στὴν ἑορτὴ τῶν γενεθλίων του εἶδε τὴν κόρη τῆς Ἡρωδιάδος, τὴ Σαλώμη, νὰ χορεύῃ, τῆς ὑποσχέθηκε νὰ τῆς χαρίσῃ μέχρι καὶ τὸ μισό του βασιλείου. Καὶ αὐτὴ, μετὰ ἀπὸ συμβουλὴ τῆς μάνας της, ζήτησε τὴν κεφαλὴ τοῦ Ἰωάννου. Στρατιῶτες πῆγαν στὶς φυλακὲς καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν.

Αὐτὸ ἦτο τὸ τέλος τοῦ Προδρόμου. Ἄς συλλέξουμε τώρα μερικά διδάγματα.

➤ Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος κατεδικάσθη ὄχι σέ φυλάκισι ὠρισμένων ἐτῶν, ἀλλά στήν ἐσχάτη τῶν ποινῶν, σέ θάνατο, στόν διά ξίφους ἀποκεφαλισμό. Ποιό ἦταν τό ἔγκλημά του; Σέ ἐποχή διαθοροῦ τῶν ἠθῶν τό νά λέη κανεῖς τήν ἀλήθεια εἶναι ἔγκλημα, πού τιμωρεῖται μέ θάνατο. Σέ μία τέτοια ἐποχή ἔζησε ὁ Ἰωάννης, εἶπε τήν ἀλήθεια, καί ἡ ἀλήθεια πληρώθηκε μέ μαρτυρικό αἷμα.

Ἡ ἀλήθεια σείει τά ἄστρα καί τούς οὐρανοῦς, ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ πεμπτουσία, ὁ ἄρτος ὁ ἐπιούσιος γιά τό λαό. Δέν μπορεῖ ἓνα ἔθνος νά ζήσει μέσα στήν κολακεία καί στό ψεῦδος.

Ἄνδρες πού μέ ἀκοῦτε, γυναῖκες πού μέ ἀκοῦτε, λαλεῖτε τήν ἀλήθεια καί μή φοβᾶστε κανένα. Ψεῦδος μή λαλεῖτε! Καί ἂν ἀκόμη κληθῆτε σέ δικαστήρια καί σᾶς ἀναγκάζουν νά πῆτε ψέμα, προτιμῆστε τόν θάνατο παρά νά ψευσθῆτε ἐνώπιον Κυρίου παντοκράτορος. Καί τό ἔθνος προάγεται, μόνο ὅταν μέσα σ' αὐτό ὑπάρχουν ἐλεύθερες φωνές, πού χωρίς ἐμπάθεια ἢ συμπάθεια ἢ κολακεία λαλοῦν τήν ἀλήθεια. Διότι ἡ ἀλήθεια στηρίζει τά ἔθνη, ἡ ἀλήθεια εἶναι πρόοδος καί ζωή τῶν ἐθνῶν. Καί ὁ Χριστός εἶπε, ὅτι «*Ἐγώ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καί εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τόν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ*» (Ἰωάν. 18, 37).

➤ Κάτι ἄλλο. Γιά τό παράνομο ἐκεῖνο ζευγος ὁ

Ἰωάννης ἀνέβηκε τή μαρμάρηνη σκάλα τῶν ἀνακτόρων, κ' ἐκσφενδόνισε τόν κεραυνό του.

Στό σημεῖο αὐτό θέλω νά σταματήσω. Θέλω νά φύγω, νά πάω σ' ἓνα μοναστήρι, καί νά κλάψω τά ἁμαρτήματά μου καί τά ἁμαρτήματα τοῦ λαοῦ μας. "Ἐνα παράνομο ζευγος ὑπῆρξε τότε καί ὁ Ἰωάννης τό ἤλεγξε. Ἐάν ἐρχόταν πάλι στήν εὐλογημένη μας πατρίδα, τί θά ἔβλεπε; Σήμερα τά παράνομα ζεύγη εἶναι ἑκατοντάδες χιλιάδες! Ἄν ἔρχοταν σήμερα, θά πῆγαινε στά σπίτια ὅλα, μέχρι τίς καλύβες τῶν φτωχῶν, γιά νά ρίξει τούς κεραυνούς του καί νά πῆ «*Οὐκ ἔξεστί σοι...*», **φεύγετε τήν πορνεία καί τή μοιχεία.** "Ἐνας, πού ἤλεγξε τό βασιλιᾶ, πολύ περισσότερο μπορεῖ νά ἐλέγξει κατωτέρους. Καί ὁ ἐλεγχός του θά εἶναι δριμύτερος διότι ἐμεῖς ζοῦμε μετά Χριστόν στήν Ἑλλάδα, ἓνα χῶρο ὅπου ἡ οἰκογένεια εἶχε ὑψίστη ἀξία ἤδη ἀπό τότε πού οἱ ἥρωες τῆς Σαλαμῖνος ἔλεγαν· «*ὦ παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δέ παῖδας, γυναῖκας...*» (Αἰσχύλου, Πέρσαι, στ. 402-403).

■ Τρίτο δίδαγμα. Θά γίνω πικρός, καί εἶμαι βέβαιος ὅτι σ' αὐτό δέν θά εἰσακουσθῶ, ἰδίως ἀπό τή νεολαία. Ὁ Ἰωάννης ἴσως κάποια μέρα νά ἔβγαινε ἀπό τή φυλακή. Ὁ βασιλιᾶς τόν ἀγαποῦσε· ἴσως νά τοῦ χάριζε τή ζωή. Ἄλλ' ἐκεῖνο πού ἐπέσπευσε τό τέλος του ἦταν – ποιός; Τό λένε οἱ ὕμνοι· τό συμπόσιο. Ναί, δέν εἶναι ἁμαρτία νά καθήσης στό τραπέζι μέ τούς φίλους σου νά φᾶς, νά πιῆς ἓνα ποτήρι κρασί καί νά εὐ-

φρανθῆς, οὔτε νά ἔχῃς στό τραπέζι σου ἄνθη, οὔτε τό νά ψάλλῃς ᾠσματα, πατριωτικά καί λεβέντικα πού μυρίζουν θυμάρι. Ἄμαρτία εἶναι ἡ μέθη καί ὁ χορός, ὁ λάγνος χορός. Αὐτός ἔφαγε τόν Ἰωάννη. Χόρευε ἡ Σαλώμη, καί ὡς ἀμοιβή τοῦ χοροῦ ἐκείνου ἔλαβε τήν κεφαλή τοῦ Προδρόμου. Μέ ἀκοῦτε; Ἄ, φτάσαμε στήν οὐσία τῆς ὑποθέσεως.

—Μπᾶ; ἔρχεσαι λοιπόν ν' ἀπαγορεύσης στά παιδιά μας νά χορεύουν;

Δέν τό λέω ἐγώ. Τό λένε τά κείμενα τά ἱερά, τό λέγει τό εὐαγγέλιο σήμερα.

—Λοιπόν, ἀπαγορεύεται ὁ χορός;

Ἄν πρόκειται νά χορέψετε τούς ἀγνοῦς ἑλληνικούς χορούς, χορέψτε ἀπ' τό πρωῖ μέχρι τό βράδι. Ἄλλά ποτέ σας ποτέ σας μή χορέψετε λάγνους χορούς, χορούς Σαλώμης. Ποτέ σας μή χορέψετε ξένους χορούς πού εἶναι αἰσχος. Τά παλιά τά εὐλογημένα χρόνια χορεύανε τά παιδιά μας, τά κορίτσια μας, οἱ γυναῖκες μας μέ μιά σεμνότητα, πού τήν θαύμασαν καί ξένοι περιηγηταί. Τώρα; ντρέπομαι νά μιλήσω. Στούς χορούς τό ζευγάρι εἶναι τόσο κολλημένο, πού οὔτε τσιγαρόχαρτο δέν περνάει. Αὐτός ὁ χορός εἶναι ἄτιμος, ἔκφυλος, ξένος πρὸς τίς παραδόσεις τῆς φυλῆς μας. Δέν λέω τίποτε ἄλλο παρά μόνο τό ἔξῃς. Ὄταν στό Ναύπλιο γιά πρώτη φορά χόρευαν εὐρωπαϊκό χορό, καί ἡ φουστανέλλα ἄρχισε νά παραμερίζεται καί νέα ἦθη νά εἰσβάλλουν στόν Ἑλληνικό χῶρο, τότε ὁ

Γέρος τοῦ Μοριᾶ ἀναστέναξε. Ὅταν τόν ἐρώτησαν, γιατί ἀναστενάζει, ἀπήντησε μέ μία αἰσχρά φράσι, τήν ὅποια ἀποφεύγω νά πῶ. Ὁ Γέρος τοῦ Μοριᾶ, πού δέν ἦταν καλόγερος καί ἀσκητής ἀλλά ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, εἶπε:

— Ὁ χορός αὐτός εἶναι ἁμαρτία μπροστά στά μάτια μας· εἶναι «ἡ μισή ἁμαρτία», μοιχεία.

Καί ἔχω παραδείγματα. Ὁ σπόρος τῶν διαζυγίων σπείρεται σέ δύο μέρη· στά θεάματα, καί στούς χορούς.

Γι' αὐτό, εὐλογημένα κορίτσια καί εὐλογημένα ἀγόρια, **μακριά ἀπό τούς ἀνήθικους χορούς!** Μή χορεύετε ποτέ σας τούς χορούς αὐτούς. Θυμηθῆτε, ὅτι οἱ λάγνοι χοροί στοίχισαν τό κεφάλι τοῦ τιμίου Προδρόμου. Καί ἂν δέν θέλετε ν' ἀκούσετε οὔτε ἐμένα οὔτε τό Γέρο τοῦ Μοριᾶ, ἀκούστε τόν Ἰωάννη τό Χρυσόστομο, πού εἶπε: «*Ὅπου χορός, ἐκεῖ διάβολος*».

☛ Τό πρῶτο δίδαγμα, λαλεῖτε τήν ἀλήθεια. Τό δεύτερο δίδαγμα, φεύγετε τήν πορνεία. Τό τρίτο δίδαγμα, μακριά ἀπό τούς ἀνήθικους χορούς. Καί τό τελευταῖο δίδαγμα ποιό εἶναι; Ὅλοι λέμε: Ἄχ νά ὑπῆρχε σήμερα ἓνας Ἰωάννης Πρόδρομος νά ἀσκή ἔλεγχος! Ἄλλά καί ἂν, ἀγαπητοί μου, λείψη αὐτός ὁ ἔλεγχος, ἂν ἔρθῃ ἡμέρα θλιβερά πού γκρεμίσουν τίς ἐκκλησίες, σφάξουν τούς παπᾶδες, φιμώσουν τούς ἱεροκήρυκες, καί πάλι τότε ὁ Ἰωάννης θά λαλῇ. Ποιός Ἰωάννης θά λαλῇ; Τόν ἔχουμε μέσα στήν καρδιά μας. Τί εἶ-

πε ο Ἰωάννης; «*Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τήν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου*». Αὐτή ἡ φωνή δέν θά σταματήσῃ νά ἀκούγεται. Ὑπάρχει. Δέν ἔχετε ἀνάγκη ἀπό ἱεροκήρυκα. Τόν ἱεροκήρυκα τόν ἔχεις πολύ κοντά σου. Ἱεροκήρυκάς σου εἶναι ἡ φωνή τῆς συνειδήσεως. Ἀκοῦτε τή φωνή τῆς συνειδήσεως! Ἄμα κάνῃς τό κακό, ἀκούγεται μιά φωνή Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου· «*Οὐκ ἔξεστί σοι...*», δέν σοῦ ἐπιτρέπεται νά κάνῃς τό κακό. Φωτιά καί σκορπιοί καί φίδια καί τά ἀγριώτερα θηρία δέν εἶναι τίποτε. Ἐκανες τό κακό; δέν ἠσυχάζεις. Ἐπεσες στήν πορνεία, στή μοιχεία, στήν ἀτιμία; ἔβαψες τά χέρια σου μέ αἷμα; πῆρες ἀπό τό στόμα τῆς χήρας καί τοῦ ὀρφανοῦ τή μπουκιά; προτιμότερο νά σέ δαγκάσῃ σκορπιός, παρά νά σέ δαγκάσῃ ἡ συνείδησι. Εὐχομαι στό Θεό, κανεῖς οὔτε ἄντρας οὔτε γυναῖκα νά διαπράξῃ ἔγκλημα, γιά τό ὅποιο νά αἰσθανθῇ ἔλεγχο τῆς συνειδήσεώς του.

Δύο πράγματα ἐθαύμασα, λέει ἓνας μέγας φιλόσοφος, δύο πράγματα μέ κάνουν νά πιστεῶ ὅτι ὑπάρχει Θεός· τό ἓνα εἶναι τά ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καί τό ἄλλο εἶναι ἡ φωνή τῆς συνειδήσεως. Ὅταν βλέπω τά ἄστρα νά φωτίζουν τόν οὐρανό σάν πολυέλεος, τότε λέω Ὑπάρχει Θεός. Κι ὅταν ἀκούω μέσα στά στήθη μου τή συνείδησι νά λέῃ, Ἐπραξες τό κακό..., αἰσθάνομαι τή φωνή τοῦ Θεοῦ.

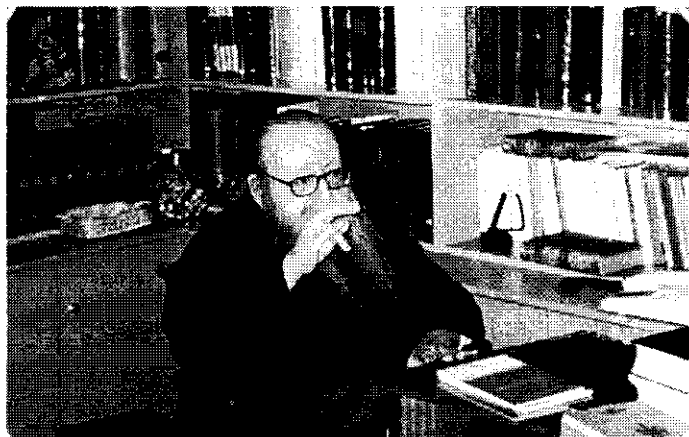
* * *

Αὐτά, ἀγαπητοί μου, αὐτά μᾶς διδάσκει τό τέλος

τοῦ Προδρόμου· Λάλει τήν ἀλήθεια, φεῦγε τήν πορνεία, μακριά ἀπό τοὺς λάγνους χορούς, καί ἀκοῦτε τή φωνή τῆς συνειδήσεώς σας. Αὐτά νά τηρῆτε, καί τότε θά εἶστε εὐλογημένοι κ' ἐσεῖς καί τὰ παιδιά σας. Ἔτσι θά ἔχουμε ὅλοι τήν εὐλογία τοῦ τιμίου Προδρόμου καί πάντων τῶν ἀγίων εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

(Ὁμιλία στόν ἱ. Ναό Ἁγίου Ἰωάννου Πτολεμαῖδος 29-8-1967. Καταγραφή καί σύντμησις 29-8-2001).

Ὁ π. Αὐγουστῖνος εὐλογῶν εἰς τό γραφεῖον του.

Γιά τήν ἀλήθεια!

*«Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας...»
(ἀπολυτίκιον)*

Ἐορτάζουμε, ἀγαπητοί μου, μεγάλη ἐορτή. Σήμερα, 29 Αὐγούστου, εἶναι ἡ ἀποτομή τῆς κεφαλῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου. Γιά νά αισθανθοῦμε τήν ἐορτή, πρέπει νοερῶς νά ζήσουμε τό γεγονός. Ἄς προσπαθήσουμε νά μεταφερθοῦμε στήν ἐποχή ἐκείνη.

* * *

Κοντά στά Ἱεροσόλυμα, στή δυτική ὄχθη τοῦ Ἰορδάνου, ὑπῆρχε στά χρόνια τοῦ Χριστοῦ ἓνα φρούριο. Ἦταν οἱ φυλακές τῆς Μαχαιροῦντος, φυλακές καταδίκων. Σῶζονται μέχρι σήμερα κάποια ἐρείπια.

Μπαίνοντας μέσα βλέπουμε ἓναν ἄνθρωπο πολύ συμπαθῆ. Εἶναι ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. –Στή φυλακή ὁ Ἰωάννης; τί ἔκανε;... Ἐγκλημα! –Τί εἶν' αὐτά πού λές; Ἐμεῖς ξέρουμε, ὅτι τό ἐγκώμιό του ἔπλεξε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. *«Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοί δέ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε...»*. Ὁ

Κύριος βεβαιώνει ότι, μεταξύ τῶν μυριάδων πού γεννησαν οἱ γυναῖκες τῆς παλαιᾶς διαθήκης, δέν ὑπάρχει μεγαλύτερος ἀπό τόν Ἰωάννη τόν βαπτιστή (βλ. Ματθ. 11, 11). Γνωρίζουμε ἀκόμη ἀπό τά Εὐαγγέλια, ὅτι ἀπό μικρός ἀφιερώθηκε στό Θεό. Πῆγε στήν ἔρημο, κ' ἐκεῖ ἡ τροφή του ἦταν «ἀκρίδες καί μέλι ἄγριον» (ἔ.ἀ. 3, 4). Ἔτσι πέρασε τή ζωή του. Ἦταν ἅγιος. Πῶς ἐσύ λές, ὅτι ἔκανε ἔγκλημα;... Καί ὁμως ἐπιμένω, ἔκανε ἔγκλημα ὁ Ἰωάννης, τό μεγαλύτερο ἔγκλημα. Τό δέ μεγαλύτερο ἔγκλημα εἶναι, ὅτι εἶπε τήν ἀλήθεια.

Σέ ἐποχές διαφθορᾶς καί ἐκφυλισμοῦ, τό νά πῆ κάποιος τήν ἀλήθεια εἶναι ἔγκλημα. Ὁ Σωκράτης τό πλήρωσε μέ τό κώνειο καί ὁ Χριστός μας μέ τό σταυρό. Ἔτσι καί ὁ Ἰωάννης «μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ» (Ἰωάν. 5, 33), γι' αὐτό ψάλλουμε «...ὄθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας...» (ἀπολυτ.). Στή γλῶσσα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἱερό καθῆκον νά λέμε τήν ἀλήθεια· ἀλλά στή γλῶσσα τοῦ κόσμου αὐτό εἶναι ἔγκλημα.

Ὁ Ἰωάννης εἶπε τήν ἀλήθεια σέ ὄλους. Ἔστησε τό βῆμα του στόν Ἰορδάνη, κ' ἐκεῖ ἤρχοντο τά πλήθη. Ἦρθαν πολιτικοί ἄρχοντες. Τί τούς εἶπε· –Μὴν ἐκμεταλλεύεστε τό φτωχό λαό. Ἦρθαν στρατιωτικοί, καί τούς εἶπε· –Μὴ χρησιμοποιεῖτε τό ξίφος σας, τή βία· μὴ πιέζετε τό λαό. Ἦρθαν πλούσιοι· –Δώστε ἀπό τά πλούτη σας· ὅποιος ἔχει δύο πουκάμισα νά δώση τό ἓνα, κι ὅποιος ἔχει δύο ψωμιά νά δώση τό ἓνα. Ἦρ-

Θαν κατόπιν οί γραμματεῖς καί φαρισαῖοι, πού ἐκαυχῶντο γιά τήν ἀγιότητά τους, καί τί τούς εἶπε – Εἶστε δέντρα ἄκαρπα, φωτιά καί τσεκούρι σᾶς περιμένει (βλ. Ματθ. 3, 10)· εἶστε *«γεννήματα ἐχιδνῶν»*, πῶς θά ἐκφύγετε *«ἀπό τῆς μελλούσης ὀργῆς»* τοῦ Κυρίου; (ἔ.ἀ. 3, 7). Τέτοιος ἦτανε. Αὐτή εἶναι ἡ ἀλήθεια, πού δέ γνωρίζει ψιμύθια.

Τέλος ὁ ἔλεγχος ἔφτασε στό ἀποκορύφωμα ὅταν ἐξερράγη ἓνα σκάνδαλο στήν κορυφή πλέον τῆς κοινωνικῆς πυραμίδος. Ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης Ἀντύπας, ὁ τετράρχης, διέπραξε ἓνα ἀνοσιούργημα. Ἔδιωξε τή νόμιμη γυναῖκα του καί ζοῦσε παρανόμως μέ τήν Ἡρωδιάδα, μοιχαλίδα συγγενῆ του, σύζυγο τοῦ ἀδερφοῦ του Φιλίππου. Ὅλα μαζί τά κακά· καί ἐγκατάλειψις - ἄρνησις συζύγου, καί μοιχεία, καί αἰμομειξία.

Ἐγκλημα αὐτό. Τό ἤλεγξε ἄραγε κανένας; Τιμουδιά! Ποῦ οἱ φαρισαῖοι καί οἱ ἀρχιερεῖς; ποῦ οἱ ἱερεῖς; Τίποτα! Μόνο «πολυχρόνια» ξέρανε νά ψάλλουν, οἱ κόλακες. Ἐνας μόνο βρέθηκε καί εἶπε τήν ἀλήθεια· ὁ Ἰωάννης! Δέν ἀνεχόταν ἡ συνείδησί του τέτοια παρανομία. Ἀνέβηκε στά ἀνάκτορα καί εἶπε στόν Ἡρώδη· *«Οὐκ ἔξεστί σοι»*, βασιλεῦ, *«ἔχειν τήν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου»* (Μάρκ. 6, 18). Κεραυνός νά ἔπεφτε στά ἀνάκτορα δέν θά ἐσειόντο τόσο ὅσο μέ τή φωνή αὐτή. Τό ἀποτέλεσμα; Συνελήφθη ἀμέσως καί τόν ἔρριξαν στίς φυλακές.

Νά τό «ἐγκλημά» του· εἶπε τήν ἀλήθεια!

Καί μετά; Τόν εἶχε κρατούμενο ὁ Ἡρώδης, ἀλλά δέν τόν ἐκτελοῦσε. Τόν εὐλαβεῖτο. Ἦξερε, ὅτι λέει ἀλήθεια. Συνέβη ὅμως τό ἐξῆς. Ἐώρταζε τά γενέθλιά του ὁ Ἡρώδης καί ἔκανε συμπόσιο. Μαζεύτηκαν ὅλοι οἱ ἀξιωματοῦχοι. Φαγητά καί ποτά ἐκλεκτά, μουσική καί χορός. Τέλος νά καί παρουσιάζεται ἡ Σαλώμη, ἡ κόρη τῆς Ἡρωδιάδος, καί χόρεψε ἕναν ἀπό τούς διεφθαρμένους χορούς. Ὅλοι εἶχαν μεθύσει ἀπ' τό κρασί καί χαινωθῆ ἀπ' τήν ἀκολασία. Τότε ὁ βασιλιάς εἶπε στήν κόρη· Μοῦ ἄρεσες πολύ, γι' αὐτό σοῦ δίνω ὅ,τι μοῦ ζητήσης, μέχρι καί τό μισό βασίλειό μου. Πολλά μπορούσε νά ζητήση ἡ Σαλώμη, χρυσάφι κτήματα περιουσίες. Δέ ζήτησε τίποτε ἀπ' αὐτά. Ὡ κακία γυναικός! ἀναφωνεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Πῆγε ἡ πονηρή καί συμβουλευτήκε τή μάνα της. Κ' ἐκείνη τῆς εἶπε· Νά ζητήσης τό κεφάλι τοῦ Ἰωάννου! Δέν τό περίμενε ὁ βασιλεύς· καί δέν κατώρθωσε νά ξεφύγη. Παρ' ὅλο πού πολύ λυπήθηκε, διέταξε τόν σπεκουλάτορα, τό φρούραρχο ἀξιωματικό, αὐτός πῆγε στή φυλακή καί μέ μιά σπαθιά ἀποκεφάλισε τόν τίμιο Πρόδρομο.

* * *

Τό δράμα τοῦ ἀγίου Ἰωάννου συνεχίζεται, ἀγαπητοί μου. Διότι καί σήμερα, στή διεφθαρμένη γενεά μας, τό νά πῆς τήν ἀλήθεια θεωρεῖται ἔγκλημα καί θέλει ἡρωϊσμό.

Ζοῦμε μέσ' στό ψέμα. Ἡ γυναῖκα μπορεῖ πρό ὀλίγου νά ἦταν μέ τόν ἐρωμένο της, καί μετά γλυκομιλά-

ει στόν άντρα της σά νά μή συνέβη τίποτε. Ό άντρας τά ίδια γυρίζει όλη νύχτα, κι όταν έπιστρέφει στό σπίτι παριστάνει τήν άθώα περιστερά. Ψέμα ή γυναίκα, ψέμα ό άντρας, ψέμα τά παιδιά. Ψέμα οί δάσκαλοι, πού διδάσκουν ότι ό άνθρωπος κατάγεται από τόν πίθηκο. Παντοῦ ψέμα. Τό ψέμα έγινε ποταμός, πλημμύρισε ό κόσμος. Στά δικαστήρια είναι ζήτημα μέσ' στους εκατό μάρτυρες ένας νά λήη τήν αλήθεια. "Έτσι άθῶοι πᾶνε στή φυλακή, καί ένοχοι περπατοῦν ελεύθεροι έξω. Στήν εκκλησία ἄλλοτε ὑπῆρχαν θαρραλέοι κήρυκες πού άσκούσαν έλεγχο. Τώρα; Γιατί έγινε ή κομμουνιστική επανάστασι στή 'Ρωσία τό 1917 καί χύθηκε τόσο αίμα; Διότι οί τσάροι ὠργίαζαν στά άνάκτορα, καί ένας Ρασπούτιν τούς κολάκευε. **Κανείς δέ μιλοῦσε!** "Έτσι έξερράγη ή επανάστασις, καί έγιναν ἄλλα τεράστια έγκλήματα. "Έναν έσφαξε ό τσάρος, έκατό σφάζανε αὐτοί καί γέμισαν οί φυλακές. Οί αρχιερεῖς καί οί ιερεῖς πάλι σιωπή. "Ένας μόνο βρέθηκε σάν τόν 'Ιωάννη τόν Πρόδρομο, ό Σολτζενίτσιν. Εἶδε τό χάος, τά συρματοπλέγματα, τούς φυλακισμένους, τούς νεκρούς, τά έζησε όλα αὐτά, καί έγραψε ένα βιβλίο πού έσεισε τόν κόσμο. Τελικῶς δέ μπόρεσε νά ζήση εκεί μόλις γλύτωσε, καί πῆγε στήν 'Αμερική. Τώρα, μετά τόσα χρόνια, αναγνωρίζουν ότι εἶχε δίκιο. Πολύ ψέμα επίσης καί στή διπλωματία. 'Επιστήμη ψεύδους. Οί διπλωμάτες μιλοῦν περί ειρήνης, καί μέσα τους ετοιμάζουν πόλεμο.

Ό 'Ιωάννης ό Πρόδρομος μᾶς διδάσκει νά λέμε

τήν ἀλήθεια πρὸς ὅλους. Διδάσκει ὅμως καὶ πόσο κοστίζει ἡ ἀλήθεια. Τόλμησε νὰ πῆς τὴν ἀλήθεια. Ἄν εἶσαι ὑπάλληλος, πές στον προϊστάμενό σου τὴν ἀλήθεια· σέ ἀπέλυσε. Ἄν εἶσαι ἐργάτης, τόλμησε στο ἔργοστάσιο νὰ ὑποδείξης τὰ πρέποντα· σέ ἀπέλυσαν. Ἐνας πιστός γυμνασιάρχης δίδασκε ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατὰγεται ἀπὸ τὸ Θεό, ἐνῶ ἕνας νεαρός καθηγητὴς δίδασκε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ τὸν πίθηκο· ὁ μὲν ἐπαύθη ἀπὸ γυμνασιάρχης, καὶ γυμνασιάρχης ἔγινε ὁ ἄλλος πού ἔλεγε τὸ ψέμα.

Ὁ ὑποφαινόμενος χρόνια δουλεύω στό ἔθνος μου καὶ –ἐπιτρέψατέ μου νὰ τὸ πῶ– ἐκήρυξα τὴν ἀλήθεια. Ἦλεγξα ὅλες τίς καταστάσεις· καὶ βασιλεῖς, καὶ πρωθυπουργούς, καὶ ἄλλους ἄρχοντας. Κατὰ κάποιον τρόπο, ἐγὼ ὁ ἀτελής καὶ ἁμαρτωλός, μιμήθηκα τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο. Καὶ διώχθηκα γι' αὐτό. Ἐνῶ ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ ταγοὶ –δέν μισῶ κανένα– δέν τόλμησαν νὰ ποῦν τὸ «Οὐκ ἔξεστί σοι» εἶχαν ἀγαστές σχέσεις μέ τούς σκανδαλοποιούς.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι τοῦ Θεοῦ, τὸ ψέμα εἶναι τοῦ διαβόλου. Μεγάλο πρᾶγμα ἡ ἀλήθεια! Κάνει θαύματα....

Νὰ δώσῃ ὁ Θεός, νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια παντοῦ· στό δημόσιο βίον, στὶς προσωπικὲς σχέσεις, στὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ ἄντρες καὶ γυναῖκες, γονεῖς καὶ παιδιά. Ἀλήθεια καὶ μόνο ἀλήθεια νὰ λαλοῦμε. Στὶς φλέβες μας τρέχει αἷμα μαρτύρων καὶ ἡρώων, πού ἀγωνί-

στησαν καί πέθαναν γιά τήν ἀλήθεια. Χάριν τῆς ἀληθείας νά εἴμεθα **ἐτοιμοὶ γιά θυσίες**. Τότε θά πᾶμε μπροστά καί θά δοῦμε καλύτερες μέρες, καί ἡ γλῶσσα μας θά ὑμνή τό Χριστό· ὄν, παῖδες, ὑμνεῖτε καί ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τούς αἰῶνας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

(Ὁμιλία, ἡ ὁποία ἐγινε στόν ἰ. ναό Ἁγίου Ἰωάννου Πτολεμαῖδος τήν 29-8-1989. Καταγραφή καί σύντημησις 29-8-2003).

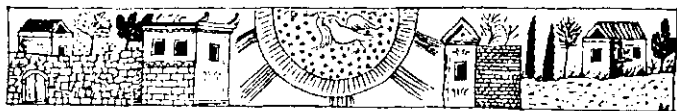
Κοντάκιον

Ἦχος πλ. α΄.

Ἡ τοῦ Προδρόμου ἐνδοξος ἀποτομή, οἰκονομία γέγονέ τις θεϊκή, ἵνα καί τοῖς ἐν ἄδη, τοῦ Σωτήρος κηρύξη τήν ἔλευσιν· θρηνήτω οὖν Ἡρωδιάς, ἄνομον φόνον αἰτήσασα· οὐ νόμον γάρ τόν τοῦ Θεοῦ, οὐ ζῶντα αἰῶνα ἠγάπησεν, ἀλλ' ἐπίπλαστον πρόσκαιρον.

Μεγαλυνάριον

Δέομαι, Προφήτα καί Βαπτιστά, μή μέ ὑπερίδης τόν ἀνάξιον πρεσβευτήν, καταβαπτισθέντα τοῖς πάθεσι τοῦ βίου, καί ἐν βορβόρῳ ὄντα σύ ἐξανάστησον.

***«Ὁ Τίμιος Πρόδρομος εἶναι γλυκός...,
ἰδιαίτερα θαυματουργός καί ἄμεσος»***

Ἡ σύζυγός μου ἔπασχε ἀπό ἔνδομητρίωση μεγάλου βαθμοῦ. Ἀφοῦ ταλαιπωρήθηκε μέ κάποιους πόνους καί θεραπείες καί δέν ἐπιτυχάναμε ἐγκυμοσύνη πού διακαῶς ἐπιθυμούσαμε, ὁ γιατρός γυναικολόγος (καθηγητής στό πανεπιστήμιο) ἀποφάσισε νά κάνουμε ἐγχείρηση (λαπαροσκοπικά) προκειμένου ἀφενός νά διαγνώσει ἐσωτερικά τήν κατάσταση τῆς μήτρας, τῶν ὠθηκῶν καί τῶν σαλπινγῶν καί ἀφετέρου νά βελτιώσει τήν κατάσταση τῆς μήτρας (συμφύσεις) κ.λπ. Βγαίνοντας ἀπό τό χειρουργεῖο ἦταν ἀπογοητευμένος. Λόγω τῆς πολὺ καλῆς φιλικῆς σχέσης τοῦ γιατροῦ μέ τούς γονεῖς μου ἦταν ἀρκετά φορτισμένος καί φανερά στενοχωρημένος. Στά πρῶτα δευτερόλεπτα φοβήθηκα ὅτι θά μοῦ πεῖ τά χειρότερα (καρκίνο καί ὄ,τι ἄλλο). Δέν ἦταν κάτι τέτοιο εὐτυχῶς. Εἶχε διαγνώσει ὅτι ἡ ἀριστερή σάλπιγγα καί ἡ δεξιὰ ὠθήκη ἦταν κατεστραμμένες. Δέν δούλευαν. Μᾶς ἐξήγησε μέ ἱατρικούς ὄρους τίς ἐνέργειες πού ἔκανε κατά τή διάρκεια τῆς ἐγχείρησης (τέστ διάβασης κλπ.) καί μᾶς πε-

νές μας διακοπές σέ Τήνο, "Άνδρο καί Χαλκιδική. Στίς 29 Αύγουστου 1997 (έορτή τής άποτομής τής κεφαλης του Τιμίου Προδρόμου) άφου νηστεψαμε, πήγαμε σέ μία έκκλησία στήν Άνω Φούρκα Χαλκιδικής για πρώτη φορά, καθώς βρισκόταν κοντά στό μέρος που κάναμε τίς διακοπές μας. Χαλαροί άπό τίς διακοπές παρακολουθήσαμε τή Θεία Λειτουργία. Ήταν ή πρώτη φορά που αίσθάνθηκα τή δύναμη του Τιμίου Προδρόμου. Είναι δύσκολο νά έκφράσεις πράγματα που έσωτερικά βίωσες, καί επειδή είμαι καί άρκετά όρθολογιστής λόγω του επαγγέλματός μου (πολιτικός μηχανικός) πιστεύω λογικά. Όμως έζησα έναν σεισμό μέσα μου (έντελώς ξαφνικά) που δέν θά ξεχάσω ποτέ. Χαρά, χαρά, χαρά, άτέλειωτα δάκρυα χαράς καί Χάρης μέσα στήν έκκλησία σέ βαθμό που μπορούσες νά γίνεις ρεζίλι. Για περίπου μία ώρα δέν μπορούσα νά άντέξω άλλο τή χαρά καί τά δάκρυα. Καί αυτό χωρίς κανένα λόγο. Άφου κοινωνήσαμε, έπιστρέψαμε στό ξενοδοχείο καί συνεχίσαμε τίς διακοπές μας. Τήν έπομενη μέρα 30 Αύγουστου διακόψαμε τή μικρή νηστεία (28-29 Αύγουστου) καί άρχές Σεπτεμβρίου έπιστρέψαμε στή Θεσσαλονίκη.

Ή τελευταία περίοδος τής συζύγου ήταν στίς 5 Αύγουστου. Αύτά τά παρακολουθούσαμε προκειμένου στίς γόνιμες μέρες (δέκατη τρίτη ήμέρα σύν πλήν) νά επιδιώκαμε έγκυμοσύνη. Στίς 7-8 Σεπτεμβρίου καί ένω υπήρχε μία μικρή καθυστέρηση (τήν όποία δέν συζητούσαμε ούτε μεταξύ μας για νά μήν γεμίζουμε έλπί-

δες πού μπορεί νά ἦταν ἄκαρπες) ἡ μικρή μας κόρη σέ ἐντελῶς ἄσχετη στιγμή λέει: Θαῦμα, θαῦμα, θαῦμα ἔκανε ἡ Παναγία στό μπαμπά καί στή μαμά καί στήν Ἥλέκτρα (τό ὄνομα τῆς κόρης μας). Τί θαῦμα, τί λές; Δέν ἀπάντησε, ἄλλαξε θέμα καί μιλοῦσε γιά τά παιχνίδια της κ.λπ.

Στίς 15-20 Σεπτεμβρίου καί ἐνῶ ἡ σύζυγός μου εἶχε καθυστέρηση 15-20 ἡμερῶν κάναμε τά πρῶτα τέστ ἐγκυμοσύνης πού ἔβγαιναν ὀριακά θετικά. Στίς 20-25 Σεπτεμβρίου κάναμε μικροβιολογικό τέστ στά οὔρα στό ὁποῖο ἡ μικροβιολόγος ἔβλεπε μέν θετική τήν ὁρμόνη ἀλλά σέ πολύ πολύ μικρές τιμές σέ σχέση μέ τήν τελευταία περίοδο (5 Αὐγούστου). Τηλεφωνήσαμε στό γιατρό προκειμένου νά τόν ἐνημερώσουμε καί νά τόν ρωτήσουμε τί συμβαίνει. Ἔδειξε ιδιαίτερα δύσπιστος καί μᾶς ζήτησε σέ μία ἐβδομάδα νά κάνουμε τέστ ἐγκυμοσύνης οὔρων ἀλλά καί αἵματος. Πράγματι σέ μία ἐβδομάδα τά τέστ ἦταν ὀριστικά θετικά, ἡ ἐνδειξη τῆς ὁρμόνης εἶχε ἀυξηθεῖ πλέον τόσο πού ἦταν βέβαιο ὅτι ἔχουμε ἐγκυμοσύνη καί ἡ χαρά μας ἦταν καταρχήν πολύ μεγάλη.

Ὁ γιατρός, ὅταν τόν ἐπισκεφθήκαμε πλέον καί εἶδε τίς ἐξετάσεις δέν μποροῦσε νά τό ἐξηγήσει ἐπιστημονικά καί παρότι δέν ἦταν ιδιαίτερα πιστός (χωρίς νά εἶναι ἄθεος) εἶπε πάλι ὅτι πολύ σᾶς ἀγαπάει ὁ Θεός. Ὑπῆρχαν ὅμως δύο ἀκόμη ζητήματα: Τό παιδί νά εἶναι ἐνδομήτριο (ὑπῆρχε ὅπως μᾶς ἐξήγησε, λόγω τῆς κατάστασης τῆς μήτρας, μεγάλη πιθανότητα νά

είναι έξωμήτριο) καί πῶς ἐξηγεῖται ἡ πολύ χαμηλή τιμή τῆς ἔνδειξης τῆς ὀρμόνης σέ σχέση μέ τήν τελευταία περίοδο (5 Αὐγούστου) ἀλλά καί τήν πιθανή ἡμερομηνία σύλληψης. Ἐγώ ἤμουν σίγουρος μέσα μου ὅτι τό παιδί θά ἦταν ἐνδομήτριο διότι καταλάβαμε ὅτι πρόκειται περί θαύματος τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ὅμως γιά τό δεύτερο θέμα δέν μπορούσα νά καταλάβω τί γίνεται καί λίγο ἀνησυχούσα.

Τό ἐπόμενο διάστημα κάναμε τό πρῶτο ὑπερηχογράφημα στό ὁποῖο θά διαπίστωνα ὁ γιατρός τήν ὀμαλή ἢ μή πορεία τῆς ἐγκυμοσύνης (ἐνδομήτριο ἢ έξωμήτριο) καθώς καί μετρώντας τό μωρό θά προσδιόριζε τήν πιθανή ἡμερομηνία ἐγκυμοσύνης καί τήν πιθανή ἡμερομηνία τοκετοῦ.

Πράγματι, μέ μεγάλη χαρά τοῦ γιατροῦ, τό παιδί ἦταν ἐνδομήτριο ἐνῶ, μετρώντας το, προσδιόρισε τήν πιθανή ἡμερομηνία ἐγκυμοσύνης πού ἦταν 28 μέ 30 Αὐγούστου καί βέβαια τήν πιθανή ἡμερομηνία τοκετοῦ. Μᾶς ξαναρώτησε πότε ἦταν ἡ τελευταία περίοδος διότι τό 5 Αὐγούστου δέν ταίριαζε. Τότε κατάλαβα: 30 Αὐγούστου γιατρέ ἦταν ἡ σύλληψη τοῦ λέω. Μά εἶναι εἰκοστή ἕκτη μέρα μοῦ λέει. Καί τί ἔγινε τοῦ λέω, ἄς εἶναι καί ἡ 28η. "Ὅταν ὁ Τίμιος Πρόδρομος καί ὁ Θεός κάνει θαῦμα τό κάνει." Ἐτσι ἐξήγησε πλέον καί ἐπιστημονικά γιατί ἡ τιμή τῆς ὀρμόνης στά τέστ ἐγκυμοσύνης ἦταν τόσο χαμηλή ἀφοῦ ἡ ἐγκυμοσύνη ἦταν πολύ ὄψιμη καί ὄλες οἱ ἐνδείξεις ἦταν 12 μέ 14 μέρες πίσω.

Νομίζω ὅτι ὁ Τίμιος Πρόδρομος δέν θέλησε νά κάνει ἀπλῶς τό θαῦμα, ἀλλά γνωρίζοντας τήν ὀλιγοπιστία μας καί τό ὅτι θά δίναμε μιᾶ ὀρθολογική, ἐπιστημονική ἐξήγηση, θέλησε νά μᾶς τό ἀποδείξει ἀπό πολλές πλευρές, προκειμένου νά μὴν τό ξεχάσουμε ποτέ καί νά συγκινούμαστε, μήπως καί σωθοῦμε.

Θεώρησα ἐλάχιστη ὑποχρέωσή μου πρὸς τόν Ἅγιο, ἀκολουθώντας τήν παραίνεση τοῦ ἀγαπητοῦ ἐκδότου κ. Στυλιανοῦ Κ., νά τό γράψω. Ὅτι ἔγραψα εἶναι ἀλήθεια καί ἐπειδή ἀγαπάω τή λογική καί τά ἐπιστημονικά ὁ Ἅγιος ἀντίστοιχα ἐνήργησε. Ὁ Τίμιος Πρόδρομος εἶναι γλυκός, γεμάτος ἀγάπη καί κατανόηση, ἰδιαίτερα θαυματουργός καί ἄμεσος. Ἐχει πολύ μεγάλη παρρησία στό Χριστό μας καί μέ τά θαύματά του προσπαθεῖ νά μᾶς συγκινήσει γιά νά σωθοῦμε ὅλοι μας. Αὐτό θέλει.

I.K.

«Ἅγιε Ἰωάννη, προφήτα καί Πρόδρομε, καί Βαπτιστά τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπέρ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν».

*Ταῖς πρεσβείαις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου
Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, Κύριε,
ἐλέησον καί σῶσον ἡμᾶς· ἀμήν.*